

ČIERNA KNIHA

NA SLOVENSKU

RODIČOVSTVA

**Skutočné príbehy
o porozchodovej starostlivosti o deti
na Slovensku**

*Venované pamiatke
PhDr. Eduarda Bakaláže,
psychológa a súdneho znalca ktorý sa
celoživotne neúnavne zasadzoval za blaho detí,
ich právo na oboch rodičov aj po rozchode a za
rovnoprávne zastúpenie rodičov v živote detí*

© 2011

Vydalo občianske združenie

Liga Otcov

Za právo a spravodlivosť detí a rodičov

Sokolská 1, Bratislava

info@ligaotcov.sk, 0911 696 548

www.ligaotcov.sk

Autorský tím editorov:

Ladislav Ďurkovič, Eliška Mančíková, Erik Bogdan, Silvia Slezáková

publikácia sa poskytuje za dobrovoľný príspevok

Číslo účtu Ligy Otcov:

Vážené čitateľky a vážení čitatelia,

Na Slovensku vládne krutá nespravodlivosť v porozchodovej starostlivosti o deti. Vedie sa tu doslova porozchodová vojna ktorá ničí životy detí, rodičov a celých rodín.

Aj ľudia ktorí prežili teror či mučenie hovoria že to nie je nič oproti tomu keď vám siahnu na deti. A tu sa to deje denno denne. Deti vám bývajú niekedy pár minút od domova a vy ich nemôžete vidieť. Niekedy aj rok, dva. Napriek tomu že ste nič neurobili a povedzme vaša bývalá si anšla novú známosť a odsťahovala sa.

K tomu bránenia v styku, vymyslené choroby, neustále „párnovíkendové návštevy“, manipulácie, lži, syndrómy zavrhnutého rodiča, dlhý je výpočet nespravodlivostí a nekonečné utrpenie v srdci milujúceho rodiča.

Krutosti ktoré sú v tejto knihe sú hrozivo reálne. Spoznáte smutné príbehy ľudí. Skutočných ľudí, ktorí majú mená a adresy, ktorých tvrdenia sú podložené dôkazmi, ktoré možno overiť.

Keď som pred rokom zakladal Ligu otcov, bol som plný nadšenia a vitality pozdvihnúť otcovstvo a dať mu dôstojnú úroveň. Obohatiť materské a ženské organizácie o „tatkovskú partičku“ a šíriť pozitívne poslanstvo rovnosti, radosti o tom, aké je úžasné milovať svoje deti, starať sa o nich a že je základným záujmom detí, aby aj napriek rozchodu vyrastali s oboma rodičmi.

Dnes som stále plný radosti. No mám aj nemálo smútku, hnevu a bolesti. Po zriadení právnej poradne, sú to stovky stretnutí, telefonátov, listov som sa nestačil čudovať. Poznával som, dovtedy pre mňa neznámu sféru sociálnej kurately, poručenských súdov, streteotypov, predsudkov, bezprávia, beznádeje a neveril som že také niečo je na Slovensku a v právnom štáte vôbec možné. Po čase som si povedal že tieto príbehy nemôžu plniť len naše spisy a mailové schránky, ale treba ich dať von. Treba ukázať čo niekto ani netuší. Napriek tomu že riešenie je jednoduché – po rozchode rozdeliť starostlivosť rovným dielom na radosť detí a bez zbytočných naťahovaní – nič také sa tu nedeje. Máme skvelé zákony, ale tie sa v praxi vôbec nedodržiavajú! A napriek štátnym orgánom – sociálnej kuratele a súdom, ktoré platíme z našich daní na ochranu detí a spravodlivosti – dokonca mnohé tieto orgány porozchodový konflikt ešte viac vyhrocujú a nespravodlivosti či trápenie detí ešte podporujú.

Našou ambíciou je aj vydaním tejto knihy pomôcť k zmene tohto stavu. Veríme že aj s vašou pomocou o pár rokov budú takéto smutné príbehy na Slovensku minulosťou.

Ladislav Ďurkovič
predseda Ligy Otcov

“Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávného osobného styku s obidvomi rodičmi.”

– Zákon o rodine.

"Zakazuje sa poškodzovať, zvýhodňovať alebo znevýhodňovať kohokoľvek na základe pohlavia."

- Ústava SR, článok 12, ods. 2

Všetky prípady boli zaslané do poradne Ligy otcov. Prípady evidujeme pod uvedeným číslom, kontakty a spis máme v kancelárii. Pre účely tejto publikácie boli niektoré príbehy anonymizované, krátené a upravené.

Máme krásny vzťah, styk bez problémov, no úrady mi bránia v rozšírení styku.

Dobrý deň,

Mám dvojročnú dcéru, doteraz bol styk umožnený súdnym rozhodnutím iba 2 hod. každú párnú sobotu, a to za prítomnosti matky. Doteraz dieťa navštevujem, dieťa za mnou krásne ide. Kolízny opatrovník však spolu s psychológom UPSVaR zastáva názor – styk nerozširovať; vraj to z pohľadu citovej väzby dieťaťa na matku a opačne môže poškodiť zdravý psychický vývoj dieťaťa. Podľa mňa to je úplný nezmysel, už neviem, ako argumentovať vo svojom už treťom návrhu zmeny – rozšírenia styku otca s dieťaťom. Iste to nemôže byť pravda, že až od 4 – 5 roku veku dieťaťa je možný styk bez matky a celý víkend (názor psychológa UPSVaR) a súd to tak rešpektuje.

Stanislav Dolinský Dubnica n/v

*Prípád vedený v poradni Ligy Otcov pod spisovým číslom **P115068**. Kontakty a spis máme v organizácii. V prípade potreby kontaktujte JUDr. Elišku Mančíkovú – pravo@ligaotcov.sk*

Skrachovaný podnikateľ mi vzal deti, bráni nám v akomkoľvek kontakte, manipuluje náš vzťah a ja neviem, ako tomu zabrániť.

Dobrý večer priatelia,

Manžel sa rozhodol, že mi po rozchode vezme deti. Má ich predbežne zverené súdom do opatery, hoci som to bola ja, kto s nimi bol materskej 10 rokov. Vzorne som sa o deti starala, dbala na ich vzdelanie a zdravie, no napriek tomu všetkému dnes deti nevidím a nemám. Manžel bol podnikateľ, jeho hospodársky výsledok je však dlh vo výške cca 1 mil. Eur voči dodávateľom, strata na DPH atď. Pripravil nás už o dom, no nejako sa mu podarilo dosiahnuť spomínané predbežné opatrenie. Až po určitej dobe som zistila, ako to mal naplánované. Teraz deťom zakazuje dokonca aj telefonický kontakt so mnou, uráža ich, keď mi volajú, trestá ich za každý pozitívny prejav ku mne. Obvykle mi volajú z WC, alebo keď sú mimo dosah otca. Máte pre mňa nejaké rady, ako to riešiť – čo mám robiť?

*Prípád vedený v poradni Ligy Otcov pod spisovým číslom **P115066**. Kontakty a spis máme v organizácii. V prípade potreby kontaktujte JUDr. Elišku Mančíkovú – pravo@ligaotcov.sk*

Otcovi dala matka kontakt s dcérkou zakázať a malá nesmie vidieť ani starých rodičov, či iných príbuzných.

Dobrý deň, moja švagriná podala žiadosť o rozvod a dokonca aj trestné stíhanie na môjho brata, myslíme si, že kvôli tomu, aby bol zákaz stretávania sa s dieťaťom (už bolo vydané aj predbežné opatrenie). Trestné oznámenie je za tyranie všetkého druhu, samozrejme, ide o veci vymyslené. Švagriná odišla ako zvyčajne k rodičom i s deťmi, no už sa nevrátila, ani len neodpovedala na mobil. Brat už potom dostal len návrh na rozvod, informáciu o podaní trestného oznámenia atď. Švagriná neodpovedá na moje emaily, preto som šla na jej adresu. Ani tentoraz neodpovedala na sms a nebola doma, telefón vypnutý. Potrebovala by som sa poradiť s niekým, čo najlepšie robiť ďalej. Malá bola veľmi šťastná doma, na východnom Slovensku a myslíme si, že jej otec a my – starí rodičia, ja, jej teta – jej určite chýbame. Aspoň nám (keďže otcovi to zakázali) by mohli umožniť vidieť malú do rozvodového konania, lebo to pravdepodobne bude trvať, odhadujeme na 2 až 3 roky... a čas beží...

Prípád vedený v poradni Ligy Otcov pod spisovým číslom **P115081**. Kontakty a spis máme v organizácii. V prípade potreby kontaktujte JUDr. Elišku Mančíkovú – pravo@ligaotcov.sk

Chýba mi skutočný otec

Alena vyrastala v kompletnej rodine s dvoma sestrami a rodičmi. To, čo zažívali doma, sa ani zďaleka nedalo nazvať rodinnou idylkou. Naopak, bolo to trápenie, plné úzkosti a strachu.

„Kým moje spolužiačky chodievali do školy usmiate, tešili sa z každej chvíle prežitej s ich otcami, to moje bolo sprevádzané strachom z otca, obavami, nervozitou, panikou ba až depresiami a úzkosťou, ktorá sa po čase preniesla do môjho každodenného života.“

So sestrami sa vždy obávali príchodu otca, potichu sa schovávali a so zatajeným dychom a malou dušičkou čakali, ako príde otec domov naladený. Bude mať vypité, bude voči nim opäť agresívny?

„Veľakrát sme sa v noci budili na otcov krik, vulgarizmy a buchot hrncov, nezabudol pritom teatrálnom vystúpení otvoriť vchodové dvere, nech susedia vedia. Srdcia nám bili od strachu ako splašené, nemohli sme zaspáť, ráno sme nemohli vstať do školy.“

Potom otec od rodiny odišiel. Najprv sa všetkým uľavilo. Ale po čase sa rany zahojili a deti cítili, že im len predsa niečo chýba. Nechýbali im tie scény a teror, ale chýbal im otec.

„Chýba mi otec ako osoba v živote človeka. Chýba mi otec ako inštitúcia, na ktorú sa môžete obrátiť, keď vás otravuje dotieravý nápadník, keď vás treba „hodiť“ na diskotéku, keď sa učíte šoférovať, keď vám nejde „matika“, keď neviete poskladať skrinku z domu s nábytkom. Prosto človek, ktorý pôjde na pivo s novým frajerom, aby si ho „preklepol“, človek, ktorý bude dojatý a hrdý, keď vás uvidí v šatách na stužkovej, ktorý skočí do obchodu po lieky, keď sa neviete od bolesti ani pohnúť.“

Otec spíňa v živote dieťaťa nenahraditeľnú rolu. Ak dieťa vyrastá bez otca, stráca možnosť mužského pohľadu na svet, časť jeho života sa stáva neúplnou, ako osobnosť dieťa trpí, pretože mu chýba druhý rodič.

Otec po odchode z domu už ani raz neprišiel. Neozval sa ani sviatky, na narodeniny poslal akurát sms správu. V súčasnosti už všetky tri sestry majú svoje vlastné rodiny. Dnes je to už niečo, čo patrí minulosti. Ale stratené detstvo im už nikto nevráti.

„Už som si zvykla, už na nikoho nečakám. Všetko som mu odpustila. Všetko som pochopila. Občas to tak býva, že sa ľudia rozchádzajú. Len jednu vec mi doteraz nikto nevysvetlil. Ako je možné, že otec dal prednosť cudzím deťom pred svojimi, ako je možné, že nás vidí len ako požieračov peňazí, ako je možné, že má takú drzosť, aby nám klamal do očí, ako je možné, že nás nemiluje a nie sme preňho celý jeho život? Opravte ma, ak sa mýlim, ale ja si predstavujem rodičovstvo inak.“

„Závidím, zlá vlastnosť, ale ozaj závidím, všetkých tých skvelých otcov. Tých milujúcich otcov, ktorí by sa rozdali, predali na orgány, dali vráť do kolena, len aby ich dieťa bolo šťastné. Je veľmi smutné, že mnoho takýchto otcov je ukrátených o otcovstvo. Čo otcov, ale tých detí! A nikto z nich za to nemôže.“

Vierka, dcéra, študentka, 25 rokov
Prešov

Právo silnejšieho je u nás viac zákony a ústretovosť - deti si vzal a nehatene ich manipuluje proti mne.

Môj bývalý manžel mi v poslednej dobe začal úplne brániť v kontakte s našou prostrednou dcérou. Začal sa vyhovárať na to, že dcéra nechce byť cez víkendy so mnou. So strednou a najstaršou sa po rozchode odsťahoval k svojim rodičom, najmladšia ostala so mnou. Medzitým boli stredná a najstaršia dcéra súdom zverené do jeho starostlivosti a najmladšiu dcéru zverili mne. Táto časť rozsudku OS BA IV však nie je právoplatná, nakoľko sme sa obidvaja voči nej odvolali a v súčasnosti prebieha odvolacie konanie na KS Bratislava. Zverenie detí som sa po rozvode snažila riešiť tým, že som podala návrh na vydanie predbežného rozhodnutia o starostlivosti o deti, ktoré však bolo OS BA IV zamietnuté a návrhom na výkon úradného rozhodnutia, ktorý bol tiež zamietnutý. Momentálne teda styk rodičov s deťmi nie je upravený žiadnym súdnym rozhodnutím a môj manžel si "právom silnejšieho" uzurpoval naše dve staršie dcéry. Po nejakej dobe sme sa za prítomnosti pracovníčky ÚPSVaR BA s manželom dohodli, že si budeme naše deti striedať aspoň na víkendy. Táto dohoda fungovala niekoľko mesiacov, až do posledných troch víkendov. Myslím, že bývalý manžel dcéru proti mne manipuluje. To mu uľahčuje aj to, že dcéra je ľahko ovplyvniteľná a videla, ako mi niekoľkokrát fyzicky ublížil, takže má strach ho neposlúchnuť. Nevie, čo mám v tejto situácii robiť, prosím poraďte mi.

*Prípád vedený v poradni Ligy Otcov pod spisovým číslom **P1150103**. Kontakty a spis máme v **organizácii**.
V prípade potreby kontaktujte JUDr. Elišku Mančíkovú – pravo@ligaotcov.sk*

Som obeťou nezodpovednej manipulácie syna na jednej strane a neschopnosti úradov zamedziť obštrukciám otca na druhej strane; najhoršie je, že hlavnou, nemou obeťou je náš syn!

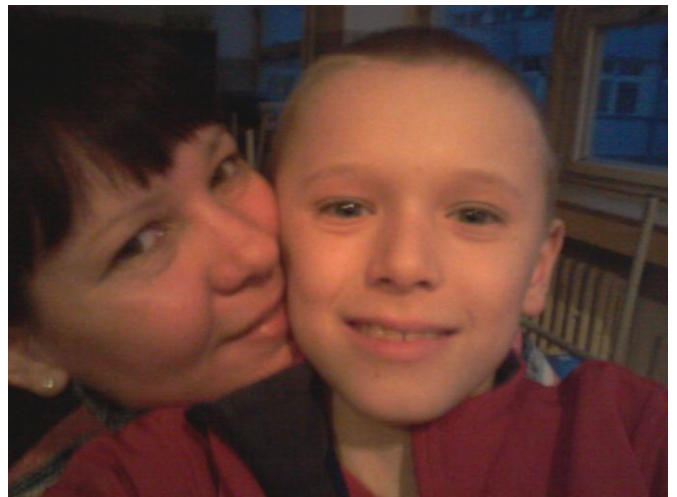
Predbežným opatrením naše dieťa zverili do starostlivosti ex-partnera, ktorý uvádzal ako dôvod moju domnelú duševnú nerovnováhu. Hoci tieto tvrdenia nijako nepodložil ani neboli nijako dokázané, dieťa predbežne zverili jemu a styk so synom bol a je dlhodobo veľmi obmedzený. Moje žiadosti o pomoc pri vymáhaní styku boli zo strany kurately odmietnuté, vraj to nie je v ich kompetencii. Zároveň som sa ich aj dotazovala, či pred rozhodnutím súdu budú skúmať aj moju domácnosť a spôsob (charakter, úroveň) mojej starostlivosti o syna, aby tak mohli objektívne posúdiť situáciu, no takému postupu sa bránia. Ako potom môžu objektívne rozhodnúť o starostlivosti, keď ma vôbec nemali možnosť preveriť osobne moje schopnosti vychovávať dieťa a všetko uzatvárajú len na podkladoch „jedna babka povedala“?! Ved' oni vôbec nemajú prehľad, kde žijem, či pracujem a ako sa chovám k dieťaťu!

Ex-partner so žiadnou kompromisnou dohodou o styku s dieťaťom nesúhlasil. Na pojednávaní dokonca bol vypočutý syn, aj napriek mojej námietke, že 8-ročné dieťa, ktoré už bolo dlhodobo zmanipulované zo strany ex-partnera, sa môže o mne vyjadrovať iba negatívne. Sudkyňa, bez akéhokoľvek prihliadnutia na predchádzajúcu dobrú starostlivosť a potrebu zabezpečenia styku s dieťaťom, mi dokonca povedala: „Tak čo, pani, ako sa dohodneme? Dieťa bude zverené otcovi a vy budete mať styk, alebo trváte na zverení?“

Pripadala som si ako na trhovisku, kde sa dohadujeme o vrečko zemiakov, a nie o živú bytosť. Určili mi styk so synom jeden deň v týždni a jeden deň cez víkend (bez prespania). Táto úprava bola stanovená na základe výslovnej žiadosti syna, pod ktorú sa podpísala dlhodobá manipulácia zo strany otca a starej matky. Rozšírenie styku mi bolo zamietnuté, ani s náznakom záujmu o alternatívu riešenia (striedavka). Naše telefonické rozhovory sa buď nekonajú (nedvíha), alebo sú obmedzované (len 10 minút!) a každý hovor bol pod tlakom, odpočúvaný a nahrávaný.

Otec by mal syna na styk pripraviť a – ako dobrý rodič dokonca i podporovať, no namiesto toho so synom hrá psychologickú hru otázok typu: „Chceš ísť k mame, alebo nechceš?“. Ako za týchto podmienok, kedy je celá moja osoba a starostlivosť o syna znevažovaná, potláčaná, alebo negativizovaná, môže dieťa rozvíjať, či vôbec uchovávať nejaký dobrý vzťah k vlastnej matke?! Už vyše 600 dní som nemala možnosť so svojim synom tráviť čas osamote, v pokoji a klude sa podieľať na jeho živote a výchove. Skúšala som bránenie v styku riešiť zákonne, cez súd aj políciu – samozrejme, všetko neúspešne, dokonca s výsmechom súdu, že nekonám správne.

Až po niekoľkonásobných žiadostiach som dosiahla nariadenie styku (5 trojhodinových stretnutí) do rozhodnutia súdu, a to bez prítomnosti otca, za prítomnosti tretej osoby (psychológa); no kým sa úradom podarilo vybaviť miestnosť a psychológa, z piatich stretnutí mi ostali iba 2. Znova som sa presvedčila, že štátne inštitúcie nevynakladajú žiadne úsilie a súčinnosť pri zabezpečení styku s dieťaťom, ba bezdôvodne ho odďaľujú. Naozaj nie je možné voči takémuto konaniu sa brániť?! Ved' to je neskutočná diskriminácia rodičovstva! Prosím o radu, čo by som v tomto prípade mohla podniknúť, prípadne kde by som mala podať

sťažnosť voči nečinnosti a prieťahom súdu, kurately a postupu psychológa, ktorý bol oboznámený s akútnosťou stavu styku. Táto situácia je pre mňa vysoko neúnosná a podpisuje sa aj na mojom zdraví.

Angelika z Bratislavy

*Prípád vedený v poradni Ligy Otcov pod spisovým číslom **P115094**. Kontakty a spis máme v organizácii. V prípade potreby kontaktujte JUDr. Elišku Mančíkovú – pravo@ligaotcov.sk*

Mali sme striedavku a všetko fungovalo veľmi dobre, no potom sa odsťahovala a teraz mi obmedzuje styk so synom.

Obraciam sa na Vás s prosbou o pomoc, radu. Celý rok sme si nášho syna striedali na základe dohody, po 2 – 3 dňoch. Snažili sme sa aspoň 1 deň v týždni tráviť čas všetci traja spolu, podnikali výlety atď.; no po presťahovaní som bol takto nepriamo donútený tiež sa presťahovať k svojim rodičom, aby som bol bližšie k synovi. Syn a ja máme veľmi blízky vzťah a keď trávi čas so mnou, tak som sa mu vždy maximálne venujem, keďže je ešte malý. Za ten rok si už aj zvykol a vždy sa teší, keď preňho prídem. No najviac sa mu páči u mňa doma, kde sa narodil a kde strávil najviac času zo svojho života. Je mi jasné, že to pre syna nikdy nebude také ideálne, ako keby sme žili všetci traja spolu. Ex-partnerka asi pred dvoma týždňami požiadala o zverenie do jej starostlivosti. Zatiaľ mi neprišlo žiadne oznámenie. Odvtedy mi aj obmedzuje čas strávený so synom na dva dni v týždni. Vysvetľuje to tým, že syn potrebuje stabilitu (čo je určite pravda). No jej sťahovanie trikrát za rok mi až také stabilné nepríde. Syn má momentálne dobré zázemie aj u mňa a mojich rodičov, ale aj v mieste pobytu ex-partnerky. Ona sa však bude musieť zas do roka presťahovať. Chcem sa spýtať, ako to je so starostlivosťou, kým nerozhodne súd? Môže mi obmedziť stretávanie so synom? Aké sú šance, že syn bude zverený do striedavej starostlivosti? Čo môžem pre to urobiť? Veľmi sa bojím, že mi dovoľia sa stretávať so synom len dva víkendy do mesiaca. Za radu a podporu vopred ďakujem.

*Prípád vedený v poradni Ligy Otcov pod spisovým číslom **P1150101**. Kontakty a spis máme v organizácii. V prípade potreby kontaktujte JUDr. Elišku Mančíkovú – pravo@ligaotcov.sk*

Päť rokov sa starám o dcéru, no syna nemôžem mať v striedavke

Volám sa Vlado, mám 36 rokov a už piaty rok žijem so svojou 14 ročnou dcérou Barborkou. Mesiac po mojom odchode od ex-manželky, prišla za mnou, že nechce ostať pri mame ale so mnou. Matka sa jej bez problémov na prvom pojednávaní ohľadom zverenia detí do výchovy zriekla, takže od jej 9tich rokov to s dcérou ťaháme spoločne.

Kvôli nekonaniu trpí syn, trpí jeho sestra a trpím ja. Nik nechráni z kompetentných právo môjho syna na oboch rodičov, skôr naopak, napomáhajú tomu aby vyrastal ako polosirota a v konfliktnom prostredí. A to aj napriek tomu že som sa ako rodič osvedčil viac ako jeho matka.

Mojím problémom však je, že mám ešte jedno dieťa, syna Mária, ktorý ostal bývať pri matke. V tom období mal len 3 roky a nebolo v jeho moci slobodne sa rozhodnúť s kým chce byť, bohužiaľ nie je mu to dovolené

ani teraz, keď už ide mať o mesiac 8 rokov. Sám vo výpovedi na súde povedal, že chce bývať radšej s otcom ale ako keby boli všetci hluchí...

Som klasický prípad dvojtýždňového, víkendového otca ale boli a aj sú s tým stále problémy. Ex-manželka sa neustále snaží mi tieto stretávania obmedzovať a dokonca žiada súd, aby mi toto stretávanie ešte skrátil len na jeden víkend v mesiaci. Keďže sociálne pracovníčky pracujú tak ako pracujú, výsledkom bolo napríklad aj to, že sa podpísali pod žiadosť ex-manželky, že si ho nesmiem zobrať na víkend ak ochorie. Súd bez akéhokoľvek podrobnejšieho skúmania vydal predbežné opatrenie len na základe ich tvrdenia. Je jasné, že potom bol môj syn chorý častejšie a ja som ho nevidel aj mesiac.

Nejde len o mňa ale aj o moju dcéru a Máriovu sestru Barborku, ktorá jednoducho nemôže byť so svojim bratom častejšie, pretože matka si po ňu nechodí a nejaví o ňu akýkoľvek záujem. Navrch všetkého ešte na ňu dokáže neuveriteľne počas rôznych jednaní a pojednávaní špiňiť. Matka našich detí vie, že mne už nemôže nijak ublížiť a dcére sa nemôže inak pomstiť za to, že sa rozhodla bývať so mnou iba tak, že nám bráni v styku s Máriom.

Už niekoľko rokov bojujem o svojho syna s ex-manželkou, so sociálkou, so súdmi a moje spisy, čo mám doma by vystačili na dva romány ale nevzdáme sa. Ani ja a ani moja dcéra a budeme bojovať ďalej, aby sme mohli byť s našim milovaným Máriom častejšie...

Vladimír Almáši (36). operátor SCP Mondi, Ružomberok

**Uzurpuje si deti ako absolútny vládca,
hoci sú so mnou šťastné a radi so mnou
trávia čas.**

Po rozchode sa bývalá s našimi deťmi odsťahovala do Banskej Bystrice. V čase odchodu mala dcéra 2 roky a syn 5 mesiacov. Od tohto obdobia mám len veľmi obmedzené možnosti stretávania sa s deťmi (cca 2x mesačne, v piatok popoludní na 2 hodiny a v sobotu na 4 hodiny, plus nejaké sviatky spolu 2 – 3 dni, takisto po pár hodín). Stretávať sa s nimi môžem prakticky len v Bystrici, vždy iba v prítomnosti matky. Nemám možnosť si ich zobrať k sebe, hoci mám na to vytvorené podmienky; ba dokonca ani niekde sám, na výlet. Matka zašla až tak ďaleko, že navrhovala, aby sme sa s deťmi mohli stretávať počas sviatkov vždy len jeden deň, žiadna zmienka o o stretnutiach počas ich narodenín, resp. menín a každé stretnutie stále iba v jej prítomnosti, a to až do veku 6 rokov detí. Odôvodnila to výraznou citovou naviazanosťou detí na jej osobu, vekom detí, ako aj určitými zdravotnými problémami, ktoré má staršia dcéra.

Súd potvrdil stretnutia za prítomnosti matky, no neviem si predstaviť situáciu, že by som si deti zobral k sebe (bývam so súčasnou partnerkou) a mala by tam byť prítomná i bývalá manželka.

Čo však považujem za absolútne podstatné, je to, že i pri výrazne obmedzenej možnosti styku s deťmi sa nám podarilo vybudovať si podľa môjho názoru veľmi dobrý vzťah: napríklad dcéra sa vždy veľmi teší, keď prídem za nimi, pred všetkými ma na ihrisku vyobíjajú, radostne kričí, aby oznámila svojmu braččkovi, že pozri sa, kto prišiel – oco!!! Vypytuje sa, či prídem aj ďalší deň, keď jej musím povedať, že nie (poviem jej, že nemôžem, lebo musím ísť do práce), je z toho smutná. Opakovane sa stalo, že pri mojom odchode chcela ísť so mnou apod. Obávam sa však, že ak nebudú v krátkej budúcnosti vytvorené podmienky na to, aby mohli deti so svojim otcom tráviť podstatne viac času, môže sa toto celé narušiť.

Nerozumiem, prečo sa matka snaží tvrdiť, že deti nemôžu ísť so mnou, prípadne prespať u mňa, lebo by plakali a ktovie, ako by zaspávali. Nerozumiem, prečo sa musíme stretávať len v Bystrici, lebo inak by to narušilo ich prirodzený režim dňa, vývoj a čo ja viem, čo ešte. Nechápem argument, že keď budú chodiť do školy, budú sa musieť pripravovať na vyučovanie a teda bolo by najvhodnejšie, keby som sa s nimi počas víkendu mohol stretávať len v piatok a v sobotu, aby sa mohli pripravovať do školy. To akože s vlastným otcom sa nebudú môcť učiť???

A teraz – ako vyriešiť túto situáciu, keďže na základe postojov a správania sa matky je jasné, že k žiadnej rozumnej dohode nikdy nedôjde (možno len vtedy, keby som jej platil na výživné väčšinu svojho príjmu... a možno, že ani tak nie). Spoliehať sa teda na zodpovednosť matky a jej ochotu dohodnúť sa je úplne zbytočné. Spoliehať sa na rozhodovanie súdov je zase ako čakanie na Godota. Na koho sa mám obrátiť, aby sa tento problém riešil hneď – teraz, keď sú vzťahy medzi deťmi a ich otcom dobré, keď si ich budujeme a rozvíjame (prirodzene v rámci možností) a nie až vtedy, keď môže byť už neskoro?!

Obraciam sa na Vás s prosbou o radu, akým spôsobom mám ďalej postupovať, keďže čas „letí“ neuveriteľne rýchlo a mám veľké obavy, že keď sa situácia nevyrieši v najbližšom čase, môže to mať ďalekosiahle negatívne následky a z našich detí sa môžu stať polosiroty, ktoré síce majú oboch rodičov, no jedného len na to, aby ich prišiel na pár hodín mesačne rozptýliť a hlavne na to, aby pravidelne platil čo najviac peňazí.

Prípád vedený v poradni Ligy Otcov pod spisovým číslom P1150106. Kontakty a spis máme v organizácii. V prípade potreby kontaktujte JUDr. Elišku Mančíkovú – pravo@ligaotcov.sk

Ale mať syna na pár dní v mesiaci, cez víkend, predsa nie je ani výchovou ani starostlivosťou – je to skôr výsmech ako rodičovské práva a povinnosti!.

Dobrý deň želim, chcel by som si dať súdom upraviť styk s synčekom. Mám však obavy, že matka bude toto konanie pred súdom rôzne preťahovať a odďaľovať tak ako v minulosti, keď bola tehotná. Toho času je zase tehotná, svoj zdravotný stav môže využívať na predlžovanie pojednávania.

Po rozchode sme sa dohodli, že sa môžem so synčekom stretávať každý nepárny víkend a počas prázdnin a sviatkov sa dohodneme ústne. Matka s tým súhlasila, aj s tým, že mi nebude brániť v styku. Sudca vrazil, že on proti tomu nič nemá, že to necháva na našej dohode. Veril som, že našu ústnu dohodu o styku so synom bude matka rešpektovať. Nestalo sa. Bolo chybou, že som si túto dohodu nedal potvrdiť rozsudkom. Počas dvoch týždňov, čo je malý u nej, sa jej nemôžem dovolať. Nemám s ním toho času ani telefonický kontakt, matka má vypnutý mobil a argumentuje tým, že nemá na zaplatenie mobilu. Po právnej stránke nemá súdom nepotvrdená ústna dohoda žiadny význam!

Pritom mám viacero dokumentov, ktoré potvrdzujú, že som minimálne rovnako dobrým rodičom ako matka. Tak napríklad správa materskej školy hovorí: „... starostlivosť zo strany oboch rodičov bola rovnaká. Od roku 2009 sa o mal. Olivera staral otec, ktorý spolupracoval s materskou školou. Medzi otcom a dieťaťom je veľmi silná citová väzba.“ Podpísané sú triedne učiteľky a riaditeľka školy. Ďalej vyjadrenie ÚPSVaR v Humennom, kde kolízny opatrovník skúmal názor dieťaťa: „... zistenia nasvedčujú, že dieťa ľúbi svojho otca a majú pekný vzťah.“ Polícia šetrením zistila: „... na uvedenej adrese bolo zistené, že starostlivosť zo strany otca je na dobrej úrovni, byť je čistý.“ Ďalej sestra a kamarátka matky vypovedali, že som sa o syna staral a je medzi nami veľmi pekný citový vzťah. V potvrdení detskej lekárky z 20. 4. 2010 sa píše: „Potvrdzujem, že dieťa chodilo na našu ambulanciu na vyšetrenie prevažne v doprovide otca. Dieťa sa s otcom cítilo bezpečne, nebolo na ňom vidieť známky stresu.“

A tu je celý záver psychologického znaleckého posudku:

Zistiť aký je vzájomný citový vzťah medzi maloletým a rodičmi.

Maloletý má rád oboch rodičov, žiadneho z nich pocitovo neodmieta. Podvedome si želá, aby rodičia boli spolu, hoci svoju rodinu vnovej konštelácii prijíma, neprežíva ju nijak stresovo, len prirodzene nevie žiadnej z nich dať emocionálnu prednosť, ako to urobila matka. V kresebných aj všetkých hravých technikách dieťa vníma svoju rodinu ako mamka, ocko, ujo Laco - táto konštelácia je pre neho v súčasnosti prijateľná, čitateľná, pokiaľ má zabezpečený kontakt s oboma rodičmi striedavo, je vnútorne spokojný. Na nového súrodenca sa vnútorne teší, nevníma ho ako náhradu za seba u matky.

2) Zistiť, aký je vzájomný citový vzťah medzi maloletým a manželom matky.

K novému partnerovi sa maloletý citovo vzťahuje emocionálne veľmi živo, pozitívne, často ho oslovuje, ukazuje hračky práve jemu, poslúcha ho, má k nemu jednoznačne pozitívny citový vzťah. Dieťa do svojho zážitkového sveta zahŕňa aj Laca (nového manžela), dokonca mu niekedy povie ocko, čo ale matka a jej manžel odmietajú a zdôrazňujú maloletému, že svojho ocka už má. Tak, ako som odpovedala v otázke č. 1, ak má zabezpečený kontakt s oboma rodičmi striedavo, je vnútorne spokojný; prítomnosť manžela neprežíva nijako negatívne.

Zistiť, ktorý z rodičov ma lepšie predpoklady k riadnej výchove maloletého.

Lepšie predpoklady k riadnej výchove maloletého má matka maloletého. Vyšetrenie matky poukazuje na diferencovanú osobnosť bez známkov výraznejšej psychopatológie, s dobre rozvinutou citovou oblasťou a materinskými citmi. Otec dokáže byť láskavým a kompetentným rodičom, v súčasnej dobe však jeho správanie je riadené emóciami, ktoré strhávajú jeho osobnosť. V úlohe otca však v bežných kľudných podmienkach dokáže byť láskavý, starostlivý, svojho syna má úprimne rád, vie byť ochraňujúci, miestami až majetnícky.

Matka nášho synčeka však na následnom pojednávaní začala hrať divadlo, plakať, ako môj syn pri mne trpí, že je stále chorý, keď jej ho vraciam, že jej nejde o peniaze apod. Keď jej sudca povedal, že podľa tohto znaleckého posudku by mi každý sudca dal dieťa do striedavej starostlivosti (ak by som býval bližšie), tak sa trochu upokojila.

Mám voči synovi pocit viny, že som oňho nebojoval viac; myslím tým oveľa širší styk, aký máme teraz (nepárne víkendy). Chcem si to dať do poriadku, veď ja nemám čo prosieť o syna, keď mi to zaručuje ústava, ZoR a Dohovor o právach dieťaťa čl. 3, čl. 9, čl. 18. Nevie ale, čo tam mám presne udať ako dôvod: viem, že prvý dôvod je už len to, že sa nedá s matkou dohodnúť. Ďalej sú ohrozené moje práva, zaručené ústavou a dohovorom o ochrane dieťaťa. Pritom je jasné, že styk typu „každý nepárny víkend“ nenapĺňa práva dieťaťa (a povinnosť rodiča) na výchovu a starostlivosť. Čítal som veľa článkov z Vašej stránky, aj článok „Dieťa v súdnej moci“, ktorý ma zaujal a ktorý sa týka aj mňa. Viem, že mám právo na viac, ako mám teraz, na svojho syna.

*Prípád vedený v poradni Ligy Otcov pod spisovým číslom **P1150109**. Kontakty a spis máme v organizácii. V prípade potreby kontaktujte JUDr. Elišku Mančíkovú – pravo@ligaotcov.sk*

Deti uniesla matka do zahraničia

Dodnes nevie kde sú jeho deti. V roku 2008 si matka našla novú známosť a odišla bez udania miesta a dôvodu. V domácnosti sa nevyskytovali vážnejšie problémy, hádky, ani násilie.

„Deti boli jedným zo stredobodov môjho života a sveta, poznal som ich od pôrodu. Spoločne sme sa hrali, učili sa chodiť, naháňali sa, neskôr som obe naučil bicyklovať sa a staršiu i jazdiť na kolieskových korčuľiach. Staršia vedela čítať už hádam od štyri a pol roka, ba dokonca sme spolu i sem-tam varili alebo upratovali.“

Matka žila na Slovensku so zahraničným priateľom. S deťmi sa stretával iba občas cez víkendy - veľmi sporadicky.

„Koľko piatkov a sobôt som však prišiel na dané miesto zbytočne? Koľko telefonátov ostalo bez odpovede? Koľko sms správ bez akejkoľvek odozvy? Nepomohlo ani súdom vydané predbežné opatrenie na aspoň minimálny styk – neustále bolo zo strany matky porušované. "

Nedodržiavanie nariadenia súdu je beztrestné a styk s dieťaťom nevymožiteľný. Tým pádom ako právoplatný rodič prišiel o kontakt s deťmi a bol vždy podmienený len ochotou a súhlasom matky, ako keby to bol jej majetok. Štátne orgány nijako nepomohli a nezasiahli.

V januári 2010 boli deti unesené do zahraničia. Bez oznámenia, bez súhlasu, bez ich názoru.

„Chúďatka moje dievčatá! Nedokážem si ani predstaviť, ako musia trpieť každý deň odlúčenia, ako sú pretvárané, ako sa ich myslé, srdiečka a duše bránia. Ako bojujú so sebou, ako (možno) vyhrávajú, ako (možno) podliehajú... A ako – a to určite - vždy, tak či tak prehrávajú! Tým, že strácajú jedného z rodičov - proti svojej vôli.“

Už viac ako rok nemá o deťoch žiadnu správu. Nevie kde sú, deti hľadal prostredníctvom Centra pre medzinárodno-právnu ochranu detí a mládeže Bratislava, Červeného kríža, polície, Interpolu. No bezvýsledne...

Neexistuje inštitúcia, ktorá by efektívne bránila a chránila deti pred zlovôľou jedného rodiča. Neexistuje žiadny zákon, ktorý by zabraňoval únosom detí rodičmi. Štát nerobí nič, aby zabránil okrádaniu detí o otca, znásilneniu detskej duše a srdca jedným z rodičov.

Milujúci otec dvoch detí žije v beznádeji a smútku.

„Zmietaný medzi útlakom štátu, bezmocnosťou a apatiou na jednej strane a vôľou, morálnou povinnosťou stále o deti bojovať ako ich otec, na druhej strane, potácam sa dňami, týždňami, mesiacmi. A predou mnou je perspektíva, strach, obava. Obava, že raz uvidím svoje vlastné deti, ktoré odo mňa budú utekať ako od úplne cudzieho človeka. Deti, ktoré možno ani nebudú poznať vlastnú rodnú reč. Deti, v ktorých len veľmi ťažko uvidím niečo z toho, čo som im chcel zo seba odovzdať. Nebudem mať pre ne žiadnu odpoveď, žiadne vysvetlenie – iba skoro vyhasnuté, obité, deravé srdce, v ktorom kedysi svietilo slnko a v ktorom sídlili - moji malí anjeli - moja Saška a moja Miška.“

Erik Bogdan, 36 rokov, asistent logistiky, Vinné , Dcéra Saša 7 rokov, Dcéra Miška 5 rokov

Matka odišla, syna nechala mne. Potom sa zrazu „zobudila“ a neváha ma očierňovať, len aby syna zverili jej.

Manželka odišla z domu bez dieťaťa (vtedy 6 r. syn) v 12.2009 a v ten istý mesiac podala o rozvod a samostatne aj úpravu styku s dieťaťom. Hneď nato začala s pokusmi o „únos“ chlapca s jasným plánom – odstaviť ho odo mňa a ak som chcel, aby chodil do škôlky, musel som škôlku strážiť (keď tam bol). V marci sme sa dohodli na styku matky každý druhý víkend od Pi do Ne + cez sviatky atď., čo funguje doteraz. KO však preferuje matku aj napriek tomu, že znalec uviedol o. i.: „... matka je labilná, nekoncepčná, nezrelá, nespoľahlivá, reaguje podráždene...“. V spise je tiež množstvo nepravdivých tvrdení a vyložených klamstiev

od matky, ktoré ale nikto nepožaduje doložiť a ak ich ja práčne vyvrátim, nič sa nedeje. Matka vybavila dieťaťu pas, idú dovolenky a chce vycestovať – s čím by som problém nemal, len sme mali o tom komunikovať. Chlapec je zatiaľ stále u mňa (nie v starostlivosti, len je upravený styk). Teraz má 7 rokov a stále bol väčšinou so mnou a matka sa nikdy súvislejšie o syna nestarala, ani neprejavila nejaký skutočný silný záujem o to – starostlivosť nemá vo svojich pudoch... A takto si zatiaľ žijeme... Ale... dokedy...?

*Prípád vedený v poradni Ligy Otcov pod spisovým číslom **P1150111**. Kontakty a spis máme v organizácii. V prípade potreby kontaktujte JUDr. Elišku Mančíkovú – pravo@ligaotcov.sk*

Kvôli práci som musel ísť do zahraničia, ale vzdialenosť jej nestačí – bráni mi s deťmi ešte aj telefonovať!

Dobrý deň,

som rozvedený od minulého roka, ale s ex-manželkou nežijeme spolu už dva roky. Máme dve deti – syna (7) a dcéru (4). Kvôli práci som musel vycestovať do zahraničia, kde som dva mesiace. Počas celej tejto doby mi ex neumožňuje komunikovať s deťmi; maximálne s nimi volám raz do týždňa prípadne týždňa a pol, čo je pre mňa veľmi málo. O to viac, že dnešnej dobe sa dá volať zadarmo cez skype. Keď som bol na Slovensku, jej prístup nebol o nič lepší, ale mohol som ich navštíviť každý druhý víkend podľa rozsudku. Teraz však z finančných dôvodov nemôžem cestovať každý druhý víkend na Slovensko a ona mi buď nezdvíha telefón, alebo mi zdvihne a povie, že nemajú čas, lebo... že sa ozve. Ale neozve sa a tak podobne.

*Prípád vedený v poradni Ligy Otcov pod spisovým číslom **P1150113**. Kontakty a spis máme v organizácii. V prípade potreby kontaktujte JUDr. Elišku Mančíkovú – pravo@ligaotcov.sk*

Prípád, akých sú stovky

Ex-manželka mi bránila v styku s deťmi a až po viacnásobnom privolaní polície sa styk zlepšil. Do dnešného dňa cez sms-ky vyvíja na mňa psychický tlak a snaží sa zabrániť, aby sa mi podarilo s nimi stretnúť častejšie. S deťmi sa stretávame dva dni po dvoch týždňoch bez možnosti prespania. Domnieva sa, že je najlepšia matka na svete, a pritom si myslím, že deti psychicky ovplyvňuje proti mne a deformuje, deti sú pri nej zakríknuté a neustále im podáva rôzne lieky, aj keď to nie je nutné. Podal som žiadosť na súd o striedavú starostlivosť. Svoje deti nadovšetko milujem a chcem sa podieľať na ich výchove a podporovať ich v záujmových činnostiach.

*Prípád vedený v poradni Ligy Otcov pod spisovým číslom **P1150114**. Kontakty a spis máme v organizácii. V prípade potreby kontaktujte JUDr. Elišku Mančíkovú – pravo@ligaotcov.sk*

Krivé obvinenie zo sexuálneho zneužívania zničilo môj vzťah so synom

a labilná matka mi naďalej všemožne bráni akémukoľvek kontaktu s ním

Tento prípad je sám osebe taký rozsiahly, že by vystačil na celú knihu. Zhrnieme preto podstatné záležitosti: Matka podala na mňa, ako bývalého manžela, trestné oznámenie zo sexuálneho zneužívania vlastného syna – vyšetrovanie políciou, v rámci ktorého bolo nariadené aj súdnoznalecké dokazovanie z odboru klinickej psychológie detí preukázali moju nevinu a vyšetrovanie bolo zastavené. 8 mesiacov po podaní trestného oznámenia a 4 mesiace po uzavretí prípadu bolo nariadené nové znalecké dokazovanie z odboru klinickej psychológie dospelých, detí a psychológie sexuality a znalecké posudky znova potvrdili, že uvedené skutky sa nepreukázali. Znalec v posudku uviedol, že skutky, ktoré sa pracovníčkam ÚPSVaR javili ako reálne, boli v skutočnosti iba prepísané z trestného oznámenia a skutky, ktoré malo dieťa opísať, boli vykonštruované matkou. Cieľom matky bolo, v spolupráci s ÚPSVaR (!), dlhodobé marenie môjho stretávania sa so synom. Uvediem len niekoľko citátov z týchto posudkov: „V psychickom prežívaní a správaní dieťaťa nie sú prítomné symptómy, ktoré by poukazovali na potencionálne sexuálne zneužívanie...

„Otec má adekvátne mentálne, súčasne žiadúco zrelé osobnostné a sociálne predpoklady zvládnuť záťaž rodičovskej role. Zaznamenávame primerané tempo sociálneho zrenia, najmä zrelosti rodičovského postoja, čo optimalizuje adekvátne zvládanie rodičovskej role... V osobnostnej charakteristike probanta je v popredí citová vyrovnanosť, zrelosť, sebaistota, adekvátna intelektuálna prispôsobivosť. Má zodpovedný postoj k realite, je vytrvalý, svedomitý, mravne zrelý, čo pozitívne ovplyvňuje jeho adekvátnu socializáciu, kontakt s okolím, tým i naplňovanie rodičovskej role. Štruktúra psychosexuality: Je identifikovaný s mužskou pohlavnou rolou, orientácia je heterosexuálna, s exkluzívnou preferenciou dospelých žien... Otec maloletého netrpí sexuálnou úchylkou. Otec je identifikovaný s mužskou pohlavnou rolou, orientácia je heterosexuálna s exkluzívnou preferenciou dospelých žien. Na udržanie, resp. obnovenie kontaktu so synom bol schopný vynaložiť extrémne mnoho energie.“

Naopak, dokonca písomné vyjadrenia matky pre súd a ÚPSVaR potvrdzujú, že nemá záujem, aby som sa stýkal so synom. Priamo i nepriamo ma stále napáda a obviňuje (pred synom hovorí o mne nepravdy, nadávala mi, fyzicky ma napádala, oplúvala...) a samozrejme, neplní rozhodnutia súdov o určenom styku – dieťa na stretnutie nedoviedie, nepripraví po psychickej stránke a aj po telesnej (keď mrzne, neoblečie mu vetrovku a čiapku), príp. sa v čase odovzdania dieťaťa zdržiava na inej adrese, ako jej to určuje rozsudok. Nebráni jej v tom ani to, že podľa jej vlastných slov: „Nepopieram, že dieťa sa na otca teší. Dieťa si uvedomuje a chápe otca ako osobu, ktorá sa s ním príde hrať. Keď je dieťa v prítomnosti otca, v ten deň nechce spať... Dieťa je živé, nie sú žiadne problémy pri odovzdávaní dieťaťa. Dieťa sa bez problémov od otca ku mne vracia... Dieťa sa na otca teší, nikdy nebol problém ohľadne styku otca s dieťaťom. Otec sa o dieťa zaujíma, pre dieťa príde vždy v tom istom čase, ako mu stanovil súd.“

Pokiaľ ide o psychické dispozície matky ako osoby a rodiča, moje skúsenosti a „zážitky“ sú ako z filmu: ničila zariadenie bytu – doškriabala nový písací stôl, hodila lyžicu kečupu o stenu, zrezala kvety v kvetináčoch, strihala fotografie, zo skrine mi vyhadzovala poukladané veci, obviňovala môjho bývalého kolegu z frigidity a senility, kreslila mi do diáru spermie... Mávala dokonca záchvaty zúrivosti (aj v prítomnosti mojich príbuzných), príp. v noci odišla z domu, k mojim príbuzným, u ktorých prespala a im tvrdila, že som ju vyhodil z domu. Stávalo sa, že sa na návšteve opila (sama si nalievala tvrdý alkohol), potom sa celá ovracala, aj byt. Vyhadzovala mi veci z vešiaka vonku, na chodbu, aj s peňaženkou a mobilom a potom ma nabádala, aby som si veci šiel pozbierať, že mi ich niekto ukradne.

Znalkyňa zhodnotila rodičov takto:	
on	ona
Skóre neurotizmu je veľmi nízke, vypovedá o pomerne kvalitnej záťažovej tolerancii. V dotazníkových ukazovateľoch sú všetky hodnoty v norme.	V projektívnych testoch sa osobnostná štruktúra javí ako emočne nevyvážená, s tendenciami k senzitivnej vzťahovosti. V konflikte, resp. v situáciách emočného stresu je

Otec dieťaťa je intelektovo nadaná akcentovaná osobnosť. Závažnejšia psychická patológia u neho nebola preukázaná. K maloletému synovi má vytvorené pozitívne citové väzby. Na príchod otca reaguje maloletý x radostne. Maloletý sa k otcovi túli. Otec je voči synovi trpezlivý, jeho správanie je pokojné a ústretové. Maloletý otca mierne preferoval.	možný výskyt impulzívneho až explozívneho reagovania – aj s prelomom agresivity v otvorenej podobe. Vysoká psychická záťaž môže u menovanej viesť k dekompenzácií psychického stavu až do hraniného obrazu, kedy je jej kontakt s realitou zmenený. V jej myslení sú prítomné prvky iracionality až magické prvky. Možno u nej predpokladať prešmyky z úzkostného ladenia do útočného reagovania.
Záver: Priaznivejšie psychické predpoklady pre plnohodnotnú starostlivosť o dieťa sú vytvorené u otca dieťaťa. O zverení dieťaťa matke je možné uvažovať v prípade, že by matka dieťaťa bola súdom zaviazaná k spolupráci a ambulantným psychiatrom.	

Odmietanie otca dieťaťom je nepochybne pod vplyvom matky.	Príťažlivá svojou komplikovanou povahou – tzv. osudovej ženy. Rozporuplná, konfliktná, agresívna, manipulatívna, žiarlivá, vzťahovačná. Egocentrická osobnosť citovo deprivovaná. Osobnosť emocionálne nevyrovnaná a psychicky labilná. Je kverulant. Vie existovať len v asymetrických vzťahoch s maximom moci na jej strane. Trvalejšie stratégie medziosobnostného správania sa vyznačujú úzkosťou z ľudskej blízkosti, neschopnosťou symetrického vzťahu s dospelou osobou založenom na rovnosti. Absentuje empatia, súciti, citová rezonancia a druhým človekom, čo je elementárna podmienka ľudskej vzájomnosti – t.j. hlbokkej a trvalej citovej väzby, ktorá sa časom môže replikovať aj na ďalšie osoby. Náhradou za to je patologicky tesné pripútanie sa k ľahko manipulovateľnej detskej bytosti. Emocionalita je plytká, egocentrická pozostávajúca z negatívnych citových kvalít. Navonok ju charakterizuje impulzivita. Odlišné názory hyperkriticky hodnotí na základe selektívne vybraných informácií. Afektivita je mimoriadne labilná. Problémy rieši únikom, agresiou alebo opozicionizmom. Pri vyšetrovaní znalcom zamlčala, že jej otec má nariadenú ochrannú liečbu z dôvodu chronickej duševnej choroby.
K otázke, do odmietania dieťaťa otcom uvádzam, že ide o výsledok manipulatívneho správania matky. Jeho terajší odmietavý postoj k otcovi je nepochybne pod vplyvom matky. Matka si musí byť vedomá, že je povinná vplývať na dieťa tak, aby sa mohol so svojim otcom stretávať. Pritom je v záujme ďalšieho telesného a duševného vývoja, aby sa maloletý stretával aj so starým otcom. Evokovanie dieťaťa matkou, aby malo odpor voči otcovi je zavrhnutiehodné. Tu by som chcel upozorniť na jeden nebezpečný alibizmus matky dieťaťa a síce ona je zodpovedná za výchovu dieťaťa a nemôže sa skrývať za rozhodnutie dieťaťa, či sa bude alebo nebude chcieť stretávať s otcom. Ide totiž o neprehľadnú situáciu, keďže dieťa je manipulované, tak sa nedá hovoriť o inom slobodnom rozhodnutí. „Matka je nezvratne presvedčená o tom, že otec sa dopustil trestného činu, pritom jej argumenty stoja na mimoriadne vratkých základoch.“	

Prípád vedený v poradni Ligy Otcov pod spisovým číslom P1150115. Kontakty a spis máme v organizácii. V prípade potreby kontaktujte JUDr. Elišku Mančíkovú – pravo@ligaotcov.sk

Nikdy si nie som istý, či sa s deťmi stretnem alebo nie.

Pekný deň, ex-manželka odmietla dať deti na letné prázdniny, ani neposkytla náhradný termín. Odôvodnila to tým, že ide s deťmi na dovolenku mimo územia Slovenska. Napriek tomu som v dvoch termínoch išiel pre deti. Mám nárok na odškodnenie za zmarený styk s deťmi, na preplatenie nákladov? Podotýkam, že moje náklady činili za dve cesty spolu cca 100 € (cesta z Košíc do Nitry a späť motorovým vozidlom). Exmanželka mi neprítomnosť na Slovensku dala na vedomie niekoľko dní vopred, avšak pre jej opakované obštrukčné konanie a opakované odmietnutie na odovzdanie detí otcovi, som si nebol istý, či ide o pravdu, alebo nie, namietal som, že mám na deti nárok, dožadoval som sa styku s deťmi podľa rozsudku, resp. aby mi poskytla iný, náhradný termín, čo mi nebolo vyhovené. Osobne ma veľmi bolí, že najmä syn psychicky trpí.

*Prípád vedený v poradni Ligy Otcov pod spisovým číslom **P1150116**. Kontakty a spis máme v organizácii. V prípade potreby kontaktujte JUDr. Elišku Mančíkovú – pravo@ligaotcov.sk*

Po 2 rokoch striedavky ľadová sprcha: obmedzovanie a marenie styku, všetko posvätené znalcom, ktorý si nedal žiadnu námahu zistiť, ako sa veci majú.

Dobrý deň, manželka odišla z fungujúcej domácnosti a rodiny, v ktorej údajne nebola šťastná a začala žiť s mojím od detstva dobrým kamarátom a priateľom. Skoro mesiac nejavila záujem o Po istých ťahaniciach sme sa dohodli na striedavej starostlivosti do platnosti rozsudku o rozvode a zverení dieťaťa. Rozsudok KS v Trenčíne bol o tom, že dcérku zverili do osobnej starostlivosti matky. Súd mi určil stretávanie sa s dcérkou na jeden deň v týždni a polovicu sviatkov a prázdnin. 2 roky striedavej starostlivosti prebiehali relatívne v pokoji a pohode. To som sa naivne domnieval, že tak to bude pokračovať aj po právoplatnosti rozsudku o zverení a že sa s matkou dokážem na striedavke dohodnúť aj naďalej. Veľmi som sa však mýlil: matka postupne zrušila dcérke návštevu hudobnej (klavír), na ktorú 3 roky chodila, atletický krúžok (i keď matka je majsterka republiky v atletike žiačok), bedmintonový krúžok; ba nakoniec jej zmenila aj základnú školu a prehlásila ju z Nového Mesta do školy v Krajnom (dedina 22 km od NM). To všetko napriek tomu, že stále pracuje v Novom Meste, kde pravidelne dochádza – len preto, aby som sa čo najmenej stýkal s dcérkou. To sa jej takýmito „akciami“ aj podarilo, pretože vzťah maloletej ku mne čoraz viac a viac chladol. Keď došlo k znaleckému posudku, znalec len skonštatoval, že je vhodné zredukovať môj kontakt s dcérkou na jeden víkend za dva týždne!!! To má byť objektívne zhodnotenie toho, že som sa o dcérku staral sám, že nám striedavka dobre fungovala a bola zabehaná a že násilné oddelenie (rozdelenie) je ignorované a posväcované dokonca aj „znalcami“! Čo mám robiť?

*Prípád vedený v poradni Ligy Otcov pod spisovým číslom **P1150117**. Kontakty a spis máme v organizácii. V prípade potreby kontaktujte JUDr. Elišku Mančíkovú – pravo@ligaotcov.sk*

Striedavka nariadená proti vôli matky dieťaťa prospieva

„Som človek so striedavou starostlivosťou. Predstavím vám príbeh, ktorý búra argumenty odporcov striedavej starostlivosti a vyvracia ich teórie. Hrdinom príbehu je náš syn Matej.“

Život Mateja je k takmer na nerozoznanie od života ostatných detí. Matej nerieši, či je viac doma u mamy alebo u otca, ani koho má radšej. Riešiť to nemusí. Domov má len jeden, aj keď na dvoch miestach.

„Žije spokojne a striedavka je pre neho prirodzená. Len niektorí kamaráti mu závidia, že ho v škole vyzdvihuje aj otecko. Oni také šťastie nemali.“

Striedavú starostlivosť praktizujú už tri a pol roka. Od dva a pol roka veku dieťaťa, si rodičia dieťa striedajú po týždni.

Ako také malé dieťa striedavú starostlivosť zvláda? Zo správy Odboru sociálnoprávnej ochrany detí: *„Chlapec dobre prospieva po všetkých stránkach, javí sa ako bystré a spokojné dieťa.“* Vyjadrenie škôlky: *„Maloletý je pohodové a bezproblémové dieťa, vo vzťahu k deťom priateľský a vždy ochotný pomôcť, doterajší vývoj zodpovedá veku.“* Stanovisko lekárky: *„Starostlivosť rodičov hodnotím ako dobrú, vzťah dieťaťa k oboom rodičom sa mi javí ako veľmi pekný.“*

Mnohí tvrdia, že nutnými podmienkami fungovania striedavej starostlivosti je dohoda rodičov a ich príkladná komunikácia. Situácia Petra a jeho exmanželky však bola iná.

„Počas vyhrotenej rozvodovej situácie dochádzalo medzi nami k nezhodám ohľadne starostlivosti o dieťa, ku konfliktom, vzájomnému napádaniu, dokonca obviňovaniu z týrania a domáceho násillia.“ Pri sporoch rodičov často asistovala polícia. Otec bol na mesiac z domu vykázaný, matka potrestaná priestupkovou komisiou za fyzické napadnutie otca pred synom. Išlo teda o situáciu, ktorá podľa názorov niektorých „odborníkov“, celkom jednoznačne striedavú starostlivosť vylučuje!

Zo stanoviska kolízneho opatrovníka: *„Zistilo sa, že matka vníma svoju úlohu ako nadradenú otcovi. Bolo potrebné sa domnievať, že by v budúcnosti mohla v kontakte otca a syna brániť. Preto sa Odbor sociálnoprávnej ochrany detí pokúša situáciu riešiť dohovorom a odporúčaniami.“*

Keď tento pokus zlyhal, priklonil sa Odbor sociálnoprávnej ochrany detí k názoru otca a vydal odporúčáciu správu pre súd: *„Od doby posledného rokovania nedošlo medzi rodičmi k dohode. Situácia v rodine je napätá. Podľa nášho názoru je v záujme dieťaťa upraviť pomery súdnym uznesením - predbežným opatrením. Keďže dieťa má kladné citové väzby k oboom rodičom, obaja sa javia výchovne spôsobilí a doteraz sa obaja na starostlivosti podieľali, javí sa ako vhodná úprava striedavá starostlivosť.“*

Súd potom predbežným opatrením nariadil dočasne striedavú starostlivosť. Po roku prebehol znalecký posudok, ktorý stav syna zhodnotil a odporučil striedavú starostlivosť zachovať. Tá bola rozsudkom proti vôli matky potvrdená.

„Praxou sme overili, že striedavka: 1. Deťom nevadí, tie v nej prospievajú 2. Stabilizuje a upokojí výchovné prostredie 3. Je prevenciou proti rozvinutiu syndrómu zavrhnutého rodiča 4. Funguje aj pri zlej komunikácii rodičov 5. Veľa prípadov domáceho násillia je fiktívnych 6. Zlepšuje komunikáciu a vzťah rozvedených rodičov.“

Podmieňovanie nariaďovania striedavky dohodou a dobrým vzťahom rodičov, vedie skôr k eskalácii sporov. Striedavka musí byť nariadená práve tam, kde nesúhlas a spory rodičov dieťa ohrozujú. Striedavka funguje k prospechu dieťaťa aj pri zlej komunikácii jedného z rodičov.

„V mojom prípade Odbor sociálnoprávnej ochrany detí zastupoval skutočné záujmy syna. Táto práca by sa mala stať podkladom pre spracovanie novej metodiky pri využívaní striedavej starostlivosti. Striedavá starostlivosť totiž nevedie k umiestňovaniu detí do psychiatrických liečební!“

Petr Cihlář , 38 rokov
syn Matej, 6 rokov
Brno, ČR, Podnikateľ v IT

dieťa potrebuje ako matku, tak aj otca a ja som ochotný a schopný sa o dcérku postarať – prečo by som nemal mať na súde šancu?

Dobrý deň, s manželkou žijeme spolu už jedenásty rok, máme jedno 10-ročné dieťa, ktoré má s nami oboma veľmi dobrý vzťah. Teraz manželka podala návrh na rozvod manželstva, kde uvádza, že sme sa nezhodli na výchove dieťaťa, máme rôzny hodnotový rebríček, rôzne názory a postoj k životu a pod. Keďže už nestojí o obnovenie spolužitia, predpokladám, že súd manželstvo rozvedie.

Chcem len, aby dcérka rozvodom trpela čo najmenej. **Aj keď je mi to ťažko, uvedomujem si, že nemožno dvoch ľudí nútiť, aby žili spolu, ak jeden nechce.** Keďže som sa s kamarátom – vaším členom – rozprával o striedavej starostlivosti (aj on o ňu bojuje) chcel by som sa spýtať, čím argumentovať pred súdom, aké dôkazy, prípadne akých svedkov dať predvolať, čo by mi pomohlo. Chcem len, aby dcérka čo najmenej rozvodom trpela.

Pýtal som sa danej pracovníčky tohto úradu, na základe akých informácií dajú odporúčenie na zverenie dieťaťa do starostlivosti. Povedala mi, že oni situáciu v rodine neskúmajú, že až na základe toho, čo odznie pred súdom sa rozhodnú. To mi však pripadá, ako že kto bude viac výrečný, uspeje. Nedá sa napr. požiadať ich o preskúmanie skutočností? Pretože to, čo manželka uvádza v návrhu na rozvod manželstva, je pravda len sčasti a dôležité argumenty neuviedla (napr. hlavný dôvod jej žiadosti o rozvod – nájdenie si priateľky, s ktorou chce žiť). Keďže tu ide o neheterosexuálnu orientáciu, myslím, že je to dosť závažná informácia, ktorá v žiadosti o rozvod manželstva nebola uvedená zámerne, aby to neovplyvnilo zverenie dieťaťa do jej starostlivosti, o čo samozrejme tiež žiada.

V záujme dieťaťa je podľa mňa, aby sa jeho život po rozvode veľmi nezmenil, chcel by som navrhnúť striedavú starostlivosť oboch rodičov, lebo dieťa potrebuje ako matku tak aj otca, ale tak, aby nie dieťa malo dva domovy a muselo sa sťahovať od jedného rodiča k druhému, ale aby zostalo v prostredí, v ktorom žije, aby sme dieťaťu prenechali súčasný byt, aby mu ostala izba, prostredie, kamaráti, spolužiaci, ... a my, ako rodičia, by sme sa u dieťaťa po týždni striedali. Manželka s tým však nesúhlasí. Myslíte, že by toto mohol byť dobrý návrh na riešenie pre dieťa? Mohlo by to mať šancu na súde?

Manželka pracuje na zmeny a aj tak by sa jej týždeň, keď má poobedné zmeny nemohla venovať a vtedy by som bol s ňou ja. Mám prácu, kde pracujem od 7.30 do 15.30 hod. a vedel by som sa dcérke plne venovať, čo som robil aj doteraz. Nemám problém s domácimi prácami a myslím, že by sme takto aspoň čiastočne eliminovali to negatívne, čo ju po rozvode čaká.

Prípád vedený v poradni Ligy Otcov pod spisovým číslom **P1150127**. Kontakty a spis máme v organizácii.
V prípade potreby kontaktujte JUDr. Elišku Mančíkovú – pravo@ligaotcov.sk

Po smrti dcéry chcú starí rodičia urobiť z vnučky ich zosnulú dcéru – bez ohľadu na to, že má milujúceho otca.

Manželka mala počas manželstva niekoľko intímnych známostí, pokiaľ som ja študoval a zároveň pracoval v pásovej výrobe. Nakoniec som sa o všetkom dozvedel a na moju žiadosť sme sa rozviedli. Súd, ako obvyčajne, zveril dcérku matke. Tá pokračovala v svojom živote tak, že približne každé 2 mesiace mala novú známosť. Možno trpela nejakými problémami z detstva (raz mi prezradila, že ju v detstve až týrala matka, ktorej sa veľmi bála a ktorá sa liečila dvakrát na nervy). Po rozvode mala ex-manželka voči mne dlžoby, pretože ma poslala preč z bytu a následne si zobrala úver v domnení, že ma nebude musieť vyplatiť. Nakoniec ma však musela vyplatiť. Potom chcela, aby som sa k nej vrátil, s čím som nesúhlasil. Nakoniec si našla priateľa, s ktorým sa mala po piatich mesiacoch pohádať a rozísť. V onen večer bola mŕtva – pitevná správa potvrdila jednoznačne samovraždu. Nakoľko moja ex-manželka bola mŕtva, dcéra pripadla samozrejme mne. Aj keď to znie morbidne, tak som sa aj potešil, lebo súdom som mal dovtedy stanovené, že ju môžem vidieť iba raz do týždňa v nedeľu od 10.00 do 16.00. Niekedy sa mi stalo, že som ju nevidel aj mesiac, lebo matka sa vyhovárala, že malá je chorá; že skrátka zabudla... atď. Dcéрка však aj tak veľa času trávila u svojich starých rodičov (rodičov exmanželky). Tí ma požiadali, aby sa s ňou mohli naďalej stretávať. Najprv som na to pristal, lebo som si uvedomoval ich žiaľ. Avšak tak sa rodinu nedá mať, aby dcéra bola u svojich starých rodičov tak veľa času. Tak som im ju dával každú sobotu na 5 hodín bez mojej prítomnosti. Z týchto stretnutí ale chodila dcéra dosť rozrušená. Dostal som podozrenie, že starí rodičia chcú spochybniť moju vraj zlú výchovu (čo v ich návrhu na stanovenie stretávania s maloletou aj viackrát prízvukovali), ako aj môj nový život s mojou priateľkou. Mám pocit, že v boji o vlastnú dcéru ťahám za kratší koniec, či som už súperil s jej matkou, alebo teraz zápasím so starými rodičmi. Prosím vás o nejakú pomoc. Ja viem, že je to dosť ošemetný, možno delikátny prípad, ale neviem skrátka chodiť do roboty, starať sa o dcéru a behať po súdoch s ex-svokrovcami.

Marcel z Prešova

Prípad vedený v poradni Ligy Otcov pod spisovým číslom P1150128. Kontakty a spis máme v organizácii. V prípade potreby kontaktujte JUDr. Elišku Mančíkovú – pravo@ligaotcov.sk

Testy DNA i súdne konanie potvrdili, že som otcom dieťaťa, aj matka to uznáva, napriek tomu je v rodnom liste zapísaný jej terajší priateľ a súčasná právna úprava mi nedáva možnosť tento stav zmeniť, som už zúfalý.

Vážená poradňa Ligy otcov, mám 3 ročnú dcérku Terezku, moje otcovstvo bolo potvrdené testami DNA. O test som požiadal ja, lebo jej mama ma nechcela zapísať do rodného listu ako otca; momentálne je tam zapísaný jej terajší partner. Za 3 roky som ju videl iba 3 razy, nakoľko jej matka mi bráni v styku s dcérou, o

ktorú som vždy mal a stále budem mať záujem. Od narodenia je celá vec na súde, ale neúspešne: hoci mám neustále záujem o svoju dcéru a hoci mi mimo pojednávania aj sama sudkyňa povedala, že je na mojej strane, súčasná legislatíva neumožňuje zmeniť situáciu tak, ako to požadujem. O dcérku sa teda nemôžem starať ani sa s ňou normálne vídať. Pojem "biologický otec" naše právo nepozná. Bez súhlasu matky mi naše zákony neumožňujú byť zapísaný ako otec na rodnom liste dieťaťa, a od toho sa odvíja celý problém.

*Prípád vedený v poradni Ligy Otcov pod spisovým číslom **P1150130**. Kontakty a spis máme v organizácii. V prípade potreby kontaktujte JUDr. Elišku Mančíkovú – pravo@ligaotcov.sk*

Aj keď precestujem tisíce kilometrov, syna mi nie je umožnené vidieť.

Dobrý deň, osobne mám takisto problém vidieť nášho maloletého syna, nakoľko mi v tom bráni ex-manželka. Súdim sa skoro 6 rokov, mám platné rozhodnutia v môj prospech, ale žiaľbohu vykonateľnosť súdneho rozhodnutia je na Slovensku nulová!

Od roku 2006 som rozvedený a odvtedy som sa stále súdil s matkou nášho syna o možnosť stýkať sa s maloletým (6 rokov). Bol mi prisúdený styk so synom každý posledný víkend v mesiaci od piatku do nedele a 2 týždne cez prázdniny.

Matka mi však stále bránila a bráni stýkať sa so synom – výhovorky typu: je chorý, má iný program... Už 2 roky žije v Plzni v ČR a stále mi bráni v styku s maloletým synom. Precestoval som tisíce kilometrov a syna som aj tak nevidel, alebo len na chvíľu a aj to mi povedal, že so mnou nechce byť a že mám dať peniaze a mám ísť preč. Podotýkam, že keď bol syn na Slovensku a bol u mňa na celý deň, mal som problém ho v určenom čase vrátiť matke, lebo nechcel odísť. To je asi zrejme dôvod, prečo sa matka nášho syna takto správa.

Čo sa týka úradov na Slovensku je to horšie ako v banánovej republike. Mňa, ktorý bývam v dome s rodičmi a mám stále prácu, tak ma stokrát preverujú z UPSVaR a matka, ktorá kradla a má dlhy v státisícoch, je sociálny prípad – to sa ani nedá vypovedať, o čom to je. Od r.2008 čakám na výkon súdneho rozhodnutia, ktoré jednoducho nemôžem vymôcť a na polícií som presedel celé dni, spolu so svedkami. Podotýkam, že keď som bol v Čechách na súde ohľadom zvýšenia výživného a sudkyni som rozpovedal celý prípad, povedala mi, že súdy na Slovensku nekonajú a že sa mám obrátiť na Európsky súd pre ľudské práva. Keby bol taký prípad u nich, dávno by syna odobrali matke a zverili ho otcovi. Okresný súd v Prešove sa ma pýtal asi 3-krát v polročných intervaloch, či daný stav trvá a ja som dokladoval, že áno. Dnes je rok 2011 a ja stále nevidím syna a nemôžem s ním byť. Je to hrozné keď mi upierajú právo byť so svojím synom. Právnicki ma stáli celý majetok a je to všetko k ničomu...

Neexistujú žiadne páky, opatrenia, postihy za bránenie v styku a manipuláciu s deťmi proti druhému rodičovi. Cítim sa zúfalý a bezmocný – a štát sa buď prizera alebo rovno vysmieva.

*Prípád vedený v poradni Ligy Otcov pod spisovým číslom **P1150131**. Kontakty a spis máme v organizácii. V prípade potreby kontaktujte JUDr. Elišku Mančíkovú – pravo@ligaotcov.sk*

3 hodiny mesačne so synom?

Samko má osemnásť mesiacov a keď sa okolo 12:00h napapá, nasleduje spánok. Moja návšteva vždy začína tým, že mi matka odovzdá spiaceho syna. Keď sa Samko zobudí, zostáva nám do konca návštevy maximálne 20 min.

Môj kontakt so synom mám veľmi obmedzený. Ako inak možno nazvať tie tri hodiny mesačne v čase od 12:30-14:00h?

Podotýkam, že na nevhodnosť tohto času som upozorňoval aj na súde, nakoľko pracujem ako šéfkuchár a v tomto čase som pri výdaji obedov. Vždy si musím brať dovolenku a táto možnosť tiež nie je vždy umožnená.

Matka sa vydala do vplyvnej lekárskej rodiny, ktorá ovplyvňuje súd. Po mojej sťažnosti na zaujatosť sudkyne, bol znovu súd, kde som bol už zastupovaný právnikom. Súd rozhodol v môj prospech, zvýšil počet hodín a zrušil nezmyselné návštevy na obecnom úrade, kde musím tráviť návštevy v prípade zlého počasia, pretože nemôžem so synom opustiť obec v ktorej žije s matkou. Súd sa konal 26. 10. 2010, po ktorom sa matka odvolala. Krajský súd v Žiline 1. 2. 2011 rozhodol ale ja až do dnes (t.j. 26. 2. 2011) nemám rozhodnutie Krajského súdu. Jeho povinnosťou je poslať vyjadrenie v prípade maloletých do 10 dní. Mám možnosť sťažovať sa na postup súdu, čo mi môj právnik neodporúča, aby som si „nepokazil meno“ vzhľadom na predpoklad, že matka sa bude v budúcnosti znova odvolávať a Krajský súd sa bude opakovať.

Vôbec netuším ako mám postupovať a či súd vôbec rozhodol v môj prospech . Zakročila lekárska lobby, na ktorej vplyv som sa už sťažoval v Ružomberku? Toto je naše nezávislé súdnictvo. Syna mám rád a nechcem sa s ním stretávať na obecnom úrade ako nejaký asociál, keď vlastným troj izbový byt a aj podľa kolíznej opatrovateľky má Samko u mňa vytvorené dobré podmienky. Keďže matka robí s pomocou známostí a súdov súdne prietahy a ja ako otec nechcem prísť o syna musím požiadať o striedavú starostlivosť. Matka sa tomu bráni, pričom chce doceliť syndróm zavrhnutého rodiča.

Miroslav Gvoth, Ružomberok

**Matka už zničila vzťahy medzi mnou
a dvomi deťmi, teraz je na rade aj
posledný syn. Bráni nášmu kontaktu,
marí a kazí jeho radosť zo stretnutí so
mnou.**

Dobrý deň, obraciam sa na vás s prosbou o pomoc ako postupovať voči ex-manželke, keď sústavne vymýšľa a snaží sa odvrátiť odo mňa deti. Rozvedený som skoro 2 roky a mám 3 deti (dcéra 19, synovia 15 a 12 rokov). Už ku mne chodí len ten najmladší, ale už aj na tom pracuje ex, aby nechodil. Mávam ho 1 víkend do mesiaca a mesiac cez prázdniny, ona však tvrdí, že sa syn ku mne bojí chodiť a že už ani nechce. Ja však viem, že je to len jej sebecká snaha o oddelenie nás. Keď je syn u mňa, tak je veselý a vymýšľame všeličo. Teraz som ho mal mať na narodeniny, ale ochorel. Tortu sme dali do mrazničky. Žiadal som od ex posunúť termín návštevy o týždeň – nesúhlasila. To som ho mal vážne driapať aj s horúčkami? Teraz ma ísť ku mne na mesiac. Na prázdniny máme naplánovanú stanovačku, ale asi budem musieť poňho prísť s policajnou hliadkou s tým, že ex-manželka marí úradné rozhodnutie. Ja totiž viem, že sa syn na mňa teší, ale bojí sa mamy, ktorá ho stále vypočúva, keď príde odo mňa, tak radšej chce mať pokoj. So synom sa však nedokážem spojiť, nakoľko mu dvíha ona telefón – vraj, keď ho platí, tak ho bude dvíhať. Na nete tak isto píše za neho. Nemám s ním absolútne žiaden kontakt. Úplne ho izoluje.

*Prípád vedený v poradni Ligy Otcov pod spisovým číslom **P1150131**. Kontakty a spis máme v organizácii. V prípade potreby kontaktujte JUDr. Elišku Mančíkovú – pravo@ligaotcov.sk*

Sudkyňa ma bezdôvodne degradovala na druhotriedneho rodiča a vydala mňa i dieťa na milosť a nemilosť matke.

Manželka odišla zo spoločnej domácnosti a odvtedy mi umožňovala iba minimálny kontakt s dcérou – sporadicky, len na chvíľu a v jej prítomnosti. Na prvom pojednávaní som žiadal striedavku, ale sudkyňa to hneď odmietla s tým, že dcéra je malá. Odročilo sa to, ale styk s dcérou ostal ako dovtedy – v priemere raz za 3 týždne, maximálne na hodinu. Nejaká detská psychologička manželke odporučila, že stretnutia majú byť len v prítomnosti matky, keďže vraj otec nedokáže vnímať požiadavky dieťaťa. Táto psychologička ma ani nevidela, no sudkyňa na základe toho tzv. posudku rozhodla, že to bude len v prítomnosti matky. Veril som, že ak aj budem súhlasiť, bude to iba dočasné rozhodnutie, do času rozvodu. Tak som pristal. Dohoda znela: každé dva týždne na 3 hodiny a každý utorok na hodinu, všetko doma u manželkiných rodičov a za jej prítomnosti. Manželkini príbuzní sa neustále do styku miešali, ba začali ma aj slovne napádať, spôsobovať konflikty. Žiaľ, rozvodový súd ponechal v platnosti predošlé rozhodnutie ohľadom starostlivosti, hoci som doložil vyjadrenie od tej istej psychologičky, že dieťa už zlepšilo komunikáciu a že môže byť so mnou samo aj na celý deň. Sudkyňa to však ignorovala s tvrdením, že musí uplynúť aspoň 6 – 9 mesiacov, aby u dieťaťa nastala zmena (u dvojročného!). Takisto sudkyňa nezobrala do úvahy ani nevhodný priebeh stretnutí. Snažil som sa aj o mediáciu, aj o ďalšie stretnutia, navrhoval som riešenia za prítomnosti soc. pracovníkov, no bývalá manželka takmer všetko odmietla.

Od rozhodnutia súdu sa priebeh stretnutí ešte zostril, ešte viac začali vplývať na malú a zasahovať do priebehu stretnutia. Neviem, čo mám robiť, ako to zlepšiť. Poradíte mi?

Prípád vedený v poradni Ligy Otcov pod spisovým číslom P1150135. Kontakty a spis máme v organizácii. V prípade potreby kontaktujte JUDr. Elišku Mančíkovú – pravo@ligaotcov.sk

Ex-manželka uniesla dcéru do Írska a právnička ex-manželky navrhuje, aby som dcéru videl 18 dní iba ak budem súhlasiť s týmto absurdným minimom dcéru konečne uvidím.

Rozviedol som sa v roku v auguste 2009, no po rozvode som svoju dcéru Veroniku vídaval v podstate tak často, –ako len chcela, nakoľko bývala aj s jej matkou v našom spoločnom byte. Prispieval som jej značnou sumou cca 300 € za mesiac ešte asi rok, no keď som prestal prispievať, videl som svoju dcéru stále menej a menej. Súd mi určil výživné 80 €, ktoré posielam načas. Na Vianoce 2010 som dcéru videl naposledy: ex-manželka sa odsťahovala z bytu, začala sa skrývať a keďže som ju neustále hľadal, aj pomocou polície, rozhodla sa bez môjho vedomia odsťahovať do Írska. Nikto, ani polícia, ani sociálka, ani súd mi nepomohli k tomu, aby som dcéru do dnešného dňa videl. Na polícii mi bolo umožnené podať tzv. schválnosť (podal som ju 3x), ale vždy mi prišiel iba papier o tom, že mi polícia nemôže pomôcť, nakoľko matka s dcérou nie je na Slovensku. V januári 2011 som podal návrh na súd, na pojednávania však chodím len sám. Pomoc som hľadal aj na sociálke, ale bez výsledku: bolo spravené šetrenie ako u matky, tak aj v mojom byte, ale bez výsledku. Protistrana je zastúpená právničkou. Sudkyňa prikázala (aj pomocou sankcií), aby jej právnička

zaistila kontakt medzi mnou a mojou dcérou. Zhruba 3 mesiace mám teda s dcérou aspoň telefonický kontakt raz za týždeň (čo je žalostne málo). Keď sa pýtam jej matky na adresu, kde bývajú, z čoho žijú, či je zaistený normálny život pre dcéru, nemám žiadne relevantné odpovede. Na otázku, kedy sa vrátia, odpovedá: „Neviem.“ Návrh z jej strany bol, že nakoľko ostávajú v Írsku na neurčito, navrhuje, aby som sa s dcérou stretol v auguste a v decembri (počas Vianoc).

Mám pocit, že ako súd, tak sociálka aj polícia – všetci sú proti mne, resp. mi nevedia pomôcť. Kontaktoval som aj CIPC, avšak obávam sa, že ak ju začnú hľadať, tak Veroniku neuvidím ani v auguste. Právnička exmanželky mi navrhuje, aby som dcéru videl dva týždne v auguste, ale iba od 10:00 do 18:00 + 3 dni počas Vianoc. Ak budem súhlasiť, ex-manželka podpíše, že sa neodvolá, a tým by som Veroniku konečne po pol roku videl a mohol s ňou byť. Tak neviem, či súhlasiť alebo nie, resp. čo mám a môžem urobiť. Marián Horváth

*Prípád vedený v poradni Ligy Otcov pod spisovým číslom **P1150137**. Kontakty a spis máme v organizácii. V prípade potreby kontaktujte JUDr. Elišku Mančíkovú – pravo@ligaotcov.sk*

**Sudkyňa mi už vo dverách povedala, že
striedavka je kravina, ktorou ubližujem
vlastnému synovi. Ako mám veriť
v správnosť a spravodlivosť rozhodovania
súdu? Napriek tomu budem o syna
bojovať.**

Dovoľujem si Vás osloviť s prosbou o pomoc. Mám maloletého syna z nemanželského vzťahu, ktorý sa rozpadol pre alkohol na strane mojej partnerky a moju neschopnosť a neskôr aj neochotu riešiť jej problémy. Napriek nezhodám sme sa obaja vždy spoločne starali o syna. Ja samozrejme hlavne materiálne a ona osobne, keďže bola na materskej a teraz je nezamestnaná a má na to viac času. Napriek tomu som venoval synovi všetko svoj voľný čas. Keď mal syn 3 roky, odcestoval som do zahraničia na dlhodobý pobyt za prácou a za synom som chodil každé 2 týždne na cca 8 - 10 dní. V zahraničí som sa neskôr oženil. Matka nášho syna zareagovala tým, že ho odviezla z nášho domu a začala mi ho poskytovať do opatery každý druhý týždeň. Celkom to fungovalo, klasická striedavá starostlivosť, ale jedného dňa ma prekvapil návrh na zverenie syna do starostlivosti matky. Domnieval som sa, že ak súdu preukážem, ako syna podporujem, ako sa o neho osobne starám, čo všetko robím preto, aby bol šťastný, tak to vezmú do úvahy pri rozhodovaní o zverení do starostlivosti. Avšak my tu na Slovensku asi nemáme normálne súdy: sudkyňa mi už vo dverách povedala, že takými návrhmi svojmu synovi ubližujem, že striedavá starostlivosť je kravina z Ameriky, ktorá sa im vôbec neosvedčila, že sa im to vracia všetko nazad na súdy. Stanovisko sociálnej kurátorky, ktorá tiež navrhla striedavú starostlivosť, jednoducho ignorovala. Vyjadrila sa, že to je pre ňu len "zdrap papiera". Sudkyňa nariadila znalecké dokazovanie a do zápisnice sa tiež nakoniec dostalo iba to, čo bolo proti mne. Chcel by som Vás požiadať o podporné podklady, stanoviská, štatistiky, ktoré by som mohol na súde predložiť ako dôkaz významu striedavej starostlivosti. Sám mám strach z toho či to zvládnem. Synček je teraz v škôlke, je to fajn, ale od septembra ide do školy a ja neviem ako to bude fungovať a aký to bude mať na neho vplyv. Napriek všetkému som odhodlaný bojovať o syna a jeho dobro do konca.

O otca som bojovala dvadsaťpäť rokov

Keď mala Ivana osem rokov, jej rodičia sa rozviedli. Túto životnú zmenu niesla veľmi ťažko. Ivana a jej bratia otca odmietali, pretože matka o ňom šírila negatívne informácie. Matka ovplyvňovala deti natoľko, že prestali s otcom komunikovať.

„Pamätám si na okamih, keď v jeden večer prišla za nami do izby mama. Všetkých nás objala a povedala, že odo dnes budeme na všetko sami, preto musíme držať spolu, len tak to zvládneme... Avšak, ja som sa ako dieťa veľmi trápila, lebo zrazu som prišla o otca...”

Súd rozhodol, že sa s jedným z rodičov, s otcom, môžu stretávať osemnásť hodín za mesiac - každú druhú sobotu od deviatej do osemnásť hodiny.

„Aj keď to bolo málo, na tento deň som sa veľmi tešila, od radosti som nemohla zaspať. Skoro ráno som celá roztrasená čakala, kedy zazvoní pri našich dverách...”

Neustále hádky matky s otcom však Ivanu a jej súrodencov postavili do roly zmäteného dieťaťa, ktoré nevie na koho stranu sa má postaviť. Čas, ktorý trávila so svojím otcom si naplno užívala.

„Často som si priala, aby sa deň s ním nikdy neskončil, aj keď som svoju matku taktiež milovala.”

V jej prítomnosti musela však svoje city k otcovi potláčať, čo pre ňu nebolo vôbec ľahké. Matke najviac prekážalo, že Ivana bola jeho obľúbencom.

Používanie dieťaťa ako prostriedok pomsty, žiarlivosť na druhého rodiča, vytesňovanie jedného z rodičov, či manipulácia dieťaťa je proti záujmom samotného dieťaťa a môže mu spôsobiť psychické problémy, zmeny správania s negatívnymi dôsledkami na kvalitu života.

„Vždy večer keď sme sa vrátili späť k matke, tíško som plakávala do vankúša a tešila sa na sobotu, keď budeme môcť byť opäť spolu.”

Dnes sa Ivana s jej otcom stretáva už pravidelne. No trvalo jej mnoho rokov, kým si túto „výsadu“ u matky presadila. Trpké detstvo poznačilo Ivanu natoľko, že diagnóza znela: „panická porucha“. Až po dlhšom období sa jej podarilo nájsť samu seba.

„Nikdy som sa svojho otca nechcela vzdať, je to môj jediný otec a nikdy mi neublížil. Čo sa však stalo medzi mojimi rodičmi a aký bol dôvod ich rozvodu, to ma nezaujíma. Viem, že zažili aj pekné chvíle. A že sa to skončilo? Stáva sa. Moja voľba bola správna, nevzdávam sa ani jedného rodiča, ani za cenu niekoľkoročného boja s mojou matkou.”

Dnes je rozvedená a nikdy nebránila, aby sa syn stretával s otcom a starými rodičmi. Nechcela, aby trpel tak ako kedysi ona v detstve.

„S názorom mojej matky sa nestotožňujem a nikdy sa ani nestotožním. Rodičia by si mali uvedomiť, že deti nemôžu trpieť za ich chyby a je jedno kto má podiel viny väčší. Na iné deti z podobných rodín to môže mať oveľa horší dopad, než „len panický strach“. Len to, čo bolo zlé a bolestné, vo mne zostane už navždy...”

Ivana Deáková, dcéra /39/
realitná maklérika
Bratislava
František Šavara /63/ otec

Som lekár – gynekológ, ale žena tvrdí, že s dcérkou nemôžem byť sám, pretože sa o ňu neviem postarať.

Po rozchode s matkou našej dcéry som sa dostal do situácie, že mi malú nechcela dávať, stále sme sa o tom hádali, no a nakoniec som si vybojoval, že chcem s ňou budem trikrát do týždňa po 3 hodiny a v sobotu od 9.00 – 18.00 hod. Bohužiaľ, tak to fungovalo iba týždeň, všetko šlo bez problémov. Lenže potom začala vymýšľať, že vraj musí byť pritom, že s malou nemôžem byť sám, aj keď ja sa o ňu viem kompletne postarať (som lekár – gynekológ, ja tie deti rodím, tak mám k tomu vzťah). Takže ma núti stretávať sa s malou u svojich rodičov, kde to prostredie je pre mňa absolútne odporné. Môj dom je pritom vzdialený od toho ich iba 3 minúty chôdze, takže som navrhol, že chcem byť sám s malou a vytvoriť si blízky citový vzťah. Ona mi toto blokuje, malú mi už 3 týždne nevydala a bez môjho vedomia teraz odišla na týždeň na dovolenku. V žiadosti na rozvod žiadam aj psychiatrický posudok na moju ženu, lebo ma neprávom obviňuje, že ju a malú fyzicky napádam, že unesiem malú atď., čo nie je pravda. Trápi ma, že nie som s dcérou a čakám na súdne rozhodnutie. O dcérku mám záujem, dokonca som žene navrhol striedavú starostlivosť – ona sa tomu smeje, ale ja o ňu budem na súde bojovať.

Pavol z Brezovej pod Bradlom

*Prípád vedený v poradni Ligy Otcov pod spisovým číslom **P1150141**. Kontakty a spis máme v organizácii. V prípade potreby kontaktujte JUDr. Elišku Mančíkovú – pravo@ligaotcov.sk*

Rozvrátila mi život, ošúpala ma ako zemiak, bráni mi v styku s milovanou dcérkou a ešte sa vyhráža, že ju vezme do zahraničia a nechá ju adoptovať.

Dobrý deň, podal som na súd žiadosť o rozšírenie styku s dieťaťom na striedavú výchovu, bez nároku na výživné. Dcéрке veľmi chýbam, pri lúčení plače a nechce sa vrátiť ku matke. Sama hovorí o tom, že chce so mnou tráviť viacej času, no matka všemožne bráni a znepríjemňuje tieto stretnutia. 4x mi dcéru vôbec nedala, ani neposkytla náhradný termín, 2x bola odcestovaná i s dcérou do zahraničia na 3 týždne (bez môjho súhlasu), napriek tomu, že platím nadštandardné výživné 150 Eur. Oznámenia na polícii boli úplne zbytočné a stratou času. Na stretnutia matka stále mešká a dieťa ani vhodne nepripravuje (nenabalí nič na prezlečenie, aj keď sa malá pocikávala, s čím sú starosti navyše). Napriek tomu, že som s dcérou len 16

hodín mesačne, stretnutia sú plné radosti a šťastia. V krátkych chvíľach sa mi darí povzbudiť osobnosť dieťaťa a to sa prejaví na sebaistote a verbálnom prejave.

Dcéra mi úprimne povedala, že ju matka nahovárala, aby – keď prídem po ňu – povedala, že ju bolí bruško. No keď som prišiel, moja dcérka vyskočila z postieľky a povedala radostne, že chce ísť do mesta, kde bývam, so mnou. Nebolelo ju nič, celý deň pekne a normálne papala, hrala sa, bola šťastná. Samozrejme, na druhý deň u matky ju musela vziať na pohotovosť, lebo vraj bola dehydrovaná atď. Táto osoba vie tak klamať a hrať divadielko, že som nato musel niekoľkokrát výslovne upozorniť. Máme ešte ďalší spor ohľadne BSM (dom, do ktorého som investoval zhruba 15 000 Eur, no s dobrou vierou napísal na bývalú. Ona ho však predala, kúpila si byt a mne nevyplatila ani cent). Tento spor sa vlečie už rok. Okrem toho si z bytu odniesla aj dosť mojich vecí, skrátka ma očistila ako surový zemiak.

Ja som začal žiť na inom mieste s priateľkou a jej 6-ročnou dcérkou, čakáme spoločné dieťa, sme v 6. mesiaci a je to fajn. No moja dcérka mi chýba o to viac, o čo viac mi ju druhá strana nechce dávať. Pred dcérou ma matka a jej príbuzní len ohovárajú, hovoria jej o mne lži, matka sa mi vyhrážala, že ju vezme do zahraničia, dá ju adoptovať svojmu priateľovi a ja s tým nič nespravím. Preto som si dovolil poprosiť Vás s vierou a dôverou o pomoc, ešte predtým, ako prebehne súdny proces. Nechcem sa dcérke odcudziť a viem, že v živote bude mať šance o to väčšie, o čo sa ja skôr dostanem k striedavej výchove.

Moje mesačné výdavky tvorí splácanie úveru na byt, v ktorom žijem (130 Eur), plus úver za už predaný dom (90 Eur); ďalej nájomné a strava (260 Eur), telefón (40 Eur), auto, aby som si mohol ísť po dcérku (60 Eur) a 30 Eur na dieťa v spoločnej domácnosti. Keďže bývalá družka vlastní svoj byt a dom predala za 11 tisíc Eur, disponuje značnou sumou peňazí, ktorá podlieha súdnemu konaniu. Taktiež má solventného priateľa, ktorý pracuje v Nemecku. Nakoľko pracuje (načierno) v zahraničí, často necháva našu dcérku na niekoľko týždňov svojej invalidnej postihnutej matke, ktorá má značné problémy sama so sebou a nie je schopná plne sa venovať dieťaťu.

Som proti tomu, aby matka brávala do zahraničia naše dieťa bez môjho súhlasu, navyše, keď nemá záujem dohodnúť si ani náhradné termíny ani nejakú inú časovú kompenzáciu.

Dcéra mi veľmi chýba, často na ňu myslievam a nechcem dopustiť, aby na mňa zanevrela.

*Prípád vedený v poradni Ligy Otcov pod spisovým číslom **P115093**. Kontakty a spis máme v organizácii.*

V prípade potreby kontaktujte JUDr. Elišku Mančíkovú – pravo@ligaotcov.sk

Rodičia chceli striedavku, no súd ju nepovolil

Po rozchode sa Barbora Kamrlová s bývalým manželom dohodla na striedavke.

„Žili sme desať rokov vo Francúzsku, kde je striedavá výchova bežná. A mali sme známych, kde sme videli ako to fungovalo. Preto sme aj my s manželom pri rozvode chceli výchovu našej dcéry riešiť podobne.“

Po príchode na Slovensko však zistili, že hoci sa u nás práve v tom čase menil Zákon o rodine, takáto možnosť doň nebola zakotvená.

„Napriek tomu sme si pripravili vlastný návrh na úpravu styku, ktorý podľa nášho názoru najviac vyhovoval nám i dcére a predložili sme ho súdu.“

Napriek snahe obidvoch rodičov presvedčiť súd aby dieťa bolo v striedavke, súd nekompromisne zveril dieťa matke a otcovi určil stretávanie každý druhý víkend.

„Sudkyňa mala pred sebou dvoch rodičov čo sa dohodli a obaja žiadali úpravu styku na týždeň – týždeň.

Napriek tomu nám to nedovolil a proti našej vôli nám „prisúdil“ dieťa na štyri dni do mesiaca otcovi a zvyšok mne. Neverila som že také niečo je možné.“

Napriek rozhodnutiu súdu ho nerešpektovali a už sedem rokov majú svoju dcéru v striedavej starostlivosti. Každý z nich býva na inom konci Bratislavy, ale oni to nepokladajú za problém.

„Dcéra má už dvanásť rokov a viac aktivít, takže sa prispôsobujeme hlavne jej potrebám.“

Striedavka u nich funguje takto: polovicu prázdnin trávi dcéra s otcom, polovicu s matkou. Vianoce trávi u jedného rodiča, Silvestra u druhého, budúci rok je to opačne. Takto je spokojná dcéra aj obaja rodičia.

„Dcéra má veľmi rada novú partnerku bývalého manžela aj môjho partnera. Všetci sa navzájom spoznáme a korektne komunikujeme. Naša dcéra s nimi získala aj ďalších nových príbuzných – staré mamy a starých otcov. Myslím si, že čím viac ľudí okolo seba dieťa má, tým je to preň lepšie.“

Barbora Kamrlová sa stala predsedníčkou slovensko-českej spoločnosti Striedavá starostlivosť o deti. Zasadzuje sa za zmenu názoru, že jedine matka je schopná dobre sa starať o dieťa. Je presvedčená, že nie je fér upierať otcom možnosť rovnocenne sa starať o deti.

„Takýto prístup však v našich končinách ešte nie je bežný. Aj sudcovia, sudkyne, sociálni pracovníci a pracovníčky ešte stále vyrastajú v prostredí, kde sa zdôrazňuje nenahraditeľnosť matky.“

Barbora Kamrlová, 40, Profesorka na FF Univerzity Komenského, Bratislava

Nie som len „dobrovoľný darca spermií“ – vyjadrenie bývalej partnerky.

Mojou snahou je stať sa pre svojho syna "OTCOM ROKA" !!! MILUJEM SVOJHO SYNA A NIKDY, NIKDY, NIKDY SA ho nevzdám. Máme 18 mesačného synčeka. Po rozchode (4 mesiace), mi jeho matka nedovolí byť s ním bez jej prítomnosti. Tvrdila, že nie som schopný sa o malého samostatne postarať, teraz sa s ním vidím hodinku raz za týždeň. Po týždni bezo mňa malý reaguje najprv chladne, tzn. prvých 5 – 10 minút je takých "neosobných", potom sa usmeje a rozbehne ku mne. Stáva sa však, že stretnutia sa „zrušia“. Zatiaľ NIKTO ma doteraz nevedel účinne podporiť v rozšírení styku so synom. Rodičovské povinnosti však NIE SÚ LEN o platení výživného – ja svojho synčeka milujem a chcem ho aktívne vychovávať!!!

Matka mi bráni v širšom styku (bez jej prítomnosti), ale ako sa máme voľne hrať? Ako si máme vytvárať krásny vzťah, keď nemôžem byť s malým sám a iba 1 x do týždňa??? Kým som bývalej priateľke dával výživné podľa dohody, malého som vídal trikrát týždenne. Odkedy súd výživné znížil, všetko sa zmenilo: 2 týždne som syna ani nevidel a neskôr iba spomínaný jediný raz týždenne. Aj slepí vidí a hluchý počuje, že ma bývalá partnerka drží v šachu a zneužíva k tomu malého. Nevieme sa dohodnúť, lebo ona mi za žiadnych okolností malého bez nej nedá. Moja mama svojho vnúčka nevidela už 4 mesiace.

Môj morálny a psychologický profil je absolútne v poriadku. Mojim cieľom bolo a je stať sa "OTCOM ROKA" !!! MILUJEM SVOJHO SYNA A NIKDY, NIKDY, NIKDY SA ho nevzdám (nie som len dobrovoľný darca spermií – to je inak vyjadrenie bývalej partnerky)!!!

Atila Bíro, Bratislava

*Prípád vedený v poradni Ligy Otcov pod spisovým číslom **P115092**. Kontakty a spis máme v organizácii. V prípade potreby kontaktujte JUDr. Elišku Mančíkovú – pravo@ligaotcov.sk*

Dcérka sa stáva „kópiou“ pomstychtivej a materialisticky založenej matky – a ja dvojnásobnou obeťou; hoci je to práve to úbohé dieťa, o ktorého vývoj a budúcnosť mám obavy.

Chcel by som Vás poprosiť o radu pri podozrení narušenia riadnej výchovy dieťaťa tým, že matka dieťa sústavne štvie proti otcovi, vedie dieťa k jeho nerešpektovaniu, k nerešpektovaniu starých rodičov, k uprednostňovaniu materiálnych hodnôt na úkor citovej výchovy. Dôsledkom je, že dcéru nezaujíma doslova nič iné, len či jej zaplatím to, či ono, či jej dám peniaze na to, či ono, či na ňu prepíšem svoj byt... V posledných dvoch mesiacoch ma len uráža, priamo do očí opakovane klame, otvorene mi vulgárne nadáva (debil, psychopat, sprostý, buzerant), citovo ma vydiera a pri najmenšom náznaku nehody, pri kritizovaní jej správania, pri nevyhovení jej želaniu okamžite telefonuje matke a prosí ju o odvoz. Najnovšie úplne odmieta so mnou tráviť každý druhý víkend, prestala rešpektovať nielen mňa, ale aj starých rodičov a pokusy o zmenu jej správania (vysvetľovanie, dohováranie, emotívne prejavy) bez akejkoľvek ľútosti ignoruje, príp. posmešne komentuje. Ide o dievčatko vo veku 9 rokov (!), ktoré žije s matkou po rozvode asi 7 mesiacov. Ja žijem v Prahe, každý druhý víkend dochádzam do Bratislavy, kedy jej pravidelne nosím z Prahy rôzne darčeky. Som na dieťa veľmi naviazaný a kvôli nej som aj prerušil kontakt so všetkými priateľmi, len aby som s ňou mohol byť čo najviac. Po celú dobu sa jej permanentne venujem – hrávali sme sa spolu rôzne spoločenské a športové hry, chodili na výlety, vymýšľali zábavu podľa jej želania. Dával som jej svoju lásku otvorene a často najavo túlením, objímaním, bozkávaním; jednoducho sme mali výborný vzťah. Je evidentné, že dieťa má narušenú výchovu a toto sa začína prejavovať aj vo vzťahu ku mne. Chcel by som, ako otec, urobiť všetko pre to, aby som tento vývoj ešte nejako zvrátil, pokiaľ je vo veku, kedy by jej osobnosť bolo možné ešte nejako formovať.

*Prípád vedený v poradni Ligy Otcov pod spisovým číslom **P115090**. Kontakty a spis máme v organizácii. V prípade potreby kontaktujte JUDr. Elišku Mančíkovú – pravo@ligaotcov.sk*

Manželka sa mi už vyhrážala, že ak nepristúpim na jej model starostlivosti, tak sa odsťahuje ďalej a nebudem môcť byť s deťmi.

Prosím Vás o radu v mojej situácii: manželka odišla k svojej mame a zobrala si aj deti. Dovolil som jej zobrať deti, pretože viem, že ju veľmi ľúbia a potrebujú ju, ale s tým, že každý druhý víkend môžu prespať doma (teda u mňa) a poobedia s nimi môžem byť hocikedy. Chvíľu to tak bolo, no teraz môžem byť s deťmi cez týždeň iba každý druhý deň. Pokiaľ sme boli spolu, tak som deti vodil do škôlky, zo škôlky, väčšinou som s nimi chodil aj k lekárovi, večer im čítal rozprávky, ráno chystal raňajky, skrátka – krása. Máme pekný vzťah, hoci sú ešte dosť malé (3,5 a 5 rokov). Oni by so mnou ostali aj inokedy, ale manželka to nechce dovoliť a vždy ma obviní, že nechcem to najlepšie pre deti. Vyhradzuje si akési právo matky, ktorá má väčšie právo na

deti. Podľa mňa by to mohlo normálne fungovať striedaním týždňov/týždňov a nikto by tým netrpel. Ja deti vždy podporím v ich láske k matke; ale je jasné, že aj my sa potrebujeme – ja ich a ony mňa. Neviem, či si týmto oddeľovaním matka „pripravuje pôdu“ pred rozhodnutím o starostlivosti o deti? Ak budú väčšinou s ňou, je to potom určujúce pri rozhodnutí súdu? Ja sa o nich viem postarať a veľmi rád to aj robím. Už sa mi vyhrážala, že ak nepristúpim na jej model starostlivosti, tak sa odsťahuje ďalej a nebudem môcť byť s deťmi. Zatiaľ vraví, že sa rozvádzať nechce, že o tom rozmýšľa. Rozprávať sa s ňou veľmi nedá, hneď je podráždená, keď ma vidí. Viem, že sa radí s právničkou, ktorú majú v rodine, takže neviem, čo od toho očakávať.

Miroslav Haruštiak Bzince pod Javorinou

*Prípád vedený v poradni Ligy Otcov pod spisovým číslom **P115089**. Kontakty a spis máme v organizácii. V prípade potreby kontaktujte JUDr. Elišku Mančíkovú – pravo@ligaotcov.sk*

Som otcom len na sobotu a len v dome rodičov bývalej priateľky, viac nie, hoci po tom túžim.

Dobrý deň, mám 26 rokov a 11-mesačnú dcérku. Chceli sme ju obaja s bývalou priateľkou. Po narodení malej sa so mnou rozišla a rozhodla sa, že nechce byť so mnou, ale že bude s rodičmi. Chodievam za malou každú sobotu a keď jej chcem niečo kúpiť či na oblečenie alebo nejakú hračku, tak mi povedia, že načo som to kupoval. Odpovedám, že veď malej, je to predsa moja dcéra, ale i tak mám pocit, že ma tam nechcú. Môžem si chodiť pozrieť len v sobotu, snažím sa bývalej volať a pýtať sa na malú, ako sa má, kedy zaspala, kedy vstáva, či nie je chorá atď. Vždy sa však pýtam aj jej, ako sa majú obidve. Ale keď sa jej opýtam, kedy pôjdeme ku mne a za mojou mamou, tak mi odpovie, že teraz nie. Nedá sa, malinká je chorá, že ona tam nemusí ísť, že majú prísť oni, moja mama, sestra atď. a nechce sa o takej téme ani rozprávať. Neviem, čo mám urobiť, lebo mám pocit, že za to môžu aj jej rodičia. Už nemám chuť byť otec len na sobotu. Spravajú sa ku mne síce dobre, aj sa u nich najem, ale nemôžem ani len spomenúť, že si malú zoberiem alebo také niečo – to je jednoducho vylúčené. Malinká bude mať meniny, tak som sa opýtal, či jej urobíme oslavu. Vraj to nemám riešiť, že sa dohodneme potom. Tak som sa teda opýtal, či na tej oslave budem aj ja a z odpovede mi došlo, že asi jej urobí oslavu za mojím chrbtom. Nato som navrhol, že v sobotu chcem ísť ku mne domov a malinkej urobím oslavu u mňa, ale samozrejme mi v takom prípade malú odmietla dať, že na to môžem zabudnúť. Poradte mi prosím, ako sa mám domôcť toho, aby som mohol tráviť čas s malinkou, ísť na výlet atď. – mám kamarátov s deťmi rovnakého veku a dcérku mám rád rovnako ako oni, ba možno ešte viac. Chcem s ňou tráviť viac času a som ochotný sa s matkou dohodnúť, ale čím ďalej to nechávam na nej, tým viac malá rastie a ja som stále len otec na sobotu. Mám už nejaký návrh na dohodu, ale neviem ju celkom dobre sformulovať tak, aby to bolo podľa zákona. Ďakujem za vypočutie a pochopenie.

*Prípád vedený v poradni Ligy Otcov pod spisovým číslom **P115088**. Kontakty a spis máme v organizácii. V prípade potreby kontaktujte JUDr. Elišku Mančíkovú – pravo@ligaotcov.sk*

Prečo a čím si striedavku musím „zaslúžiť“?

Roman si s manželkou po dlhšej dobe prestal rozumieť, klasický scenár. Dvaja ľudia sa postupom času odcudzili a rozhodli sa, že napokon sa rozídu a každý z nich bude bývať samostatne. Majú spolu dve deti dcérku Katku, ktorá má dvanásť rokov a deväťročného syna Romana.

„Svoje deti milujem a starám sa o tieto moje dva poklady s veľkou radosťou. Veľmi som sa trápil, keď som sa zrazu po rozchode nemohol s nimi vídať ako dovtedy.“

Trikrát podal žiadosť o striedavú starostlivosť, no bezvýsledne...

„Deti vídam minimálne, manželka mi v stretávaní s nimi neustále bráni, znemožňuje mi mať s nimi normálny zdravý vzťah, taký aký by mali mať deti so svojimi otcami.“

Deti ešte k tomu odmietali byť s matkou a tráviť u nej školské prázdniny.

„Je tam navyše aj iný dôvod. Bojím sa nechať dcérku samu s matkou, nakoľko sa dokonca už dvakrát pokúšala spáchať samovraždu...“

Aj keď na deti by mali mať rodičia rovnaké práva, s dcérou môže byť Roman len každý druhý víkend. So synom ešte navyše, ale len keď má futbalové tréningy. Aj na tie samotné však synovi občas matka bráni chodiť...

„Hrá futbal už štyri roky. Každý deň ho odveziem na tréning, tam však so mnou nie je, lebo trénuje a potom ho musím odnieť k matke.“

Roman pracuje vo veľkoobchode, má slušný príjem, svoje bývanie. Splňa všetky podmienky na to, aby sa o deti mohol postarať.

„Matka však neustále naťahuje súdny spor a bráni v striedavke. Ved' to je proti nim samým. Ja nechcem aby prišli o mamu, len nech sa striedame, nech si nás užijú oboch rovnako.“

Aj keď Medzinárodný dohovor o právach dieťaťa a Zákon hovorí jasne o „rovnocennom postavení rodičov a práve detí na rovnocenný styk s oboma rodičmi“, po rozchode je jeden z rodičov automaticky protiprávne vylúčený z ich života aj keď bol dovtedy s deťmi. Právo na rovnocenný styk – striedavá starostlivosť sa neberie ako prirodzený základ rovnoprávneho postavenia rodičov a väčšinou otec sa o ňu musí veľmi pracne domáhať. Blokácia jedného z rodičov nie je trestaná, práve naopak, mnohokrát rodič, ktorý rovnocenný styk s deťmi blokuje uspeje a zverí sa dieťa práve jemu.

„Pripadá mi to ako boj. Neviem o čo ide. Ved' som nič nespravil, možno som ešte lepší rodič ako ona, ale nerozumiem prečo musím prosiť o to, aby sme s nimi mohli byť rovnako a zdĺhavo a neúspešne to dokazovať. Ju nik neskúma a ja som s deťmi štyri dni do mesiaca a ona dvadsaťšesť. To nie je spravodlivé a ani dobré pre deti.“

Roman je pripravený o možnosť rovnoprávnej starostlivosti o deti, nemôže sa s nimi zahrať kedy chce, nemôže sa s nimi pripravovať do školy, prežívať s nimi normálny život ako dovtedy. Je bezradný, prípad nemá zatiaľ doriešený. Stále však verí v spravodlivosť pre seba a hlavne pre deti, ktorej sa im zatiaľ nedostalo.

Roman Krupa, Bánovce nad Bebravou, 39 rokov

Dcéra Katka 12 rokov, syn Roman 9 rokov

Pracovník vo veľkoobchode

Bánovce nad Bebravou

Ja som vyrastala bez matky, moja dcéra bez otca

Erikine manželstvo sa po trinástich rokoch rozpadlo a dcéra bola zverená do matkinej opatery.

„Je to otec mojej dcéry a tak mi vždy záležalo, aby trávila čas aj s ním. I keď sme sa rozišli kvôli peklu, ktoré som prežívala, nikdy som ho neobmedzovala, mohol ju každý týždeň navštevovať.“

Ihneď po jej odchode zo spoločnej domácnosti sa jej bývalý manžel začal vyhrážať. Podala na neho niekoľko trestných oznámení, ale bezvýsledne. Ani raz jej nezaplatil výživné.

„Seba aj školopovinnú dcéru musím uživiť z päťsto eur mesačne, zaplatiť bývanie, školu, jedlo, cestovanie a podobne... Jeho to vôbec nezaujíma.“

Až po dlhých troch rokoch otec výživné nakoniec zaplatil. Smiešnu sumu, ale len preto, že mu hrozil opäť súd. Deň pred pojednávaním mu ich jeho mama vložila na účet.

„Nezabudol to okomentovať poznámkou, že to boli posledné peniaze na dcéru, ktoré som od neho videla. Od tej doby mi výživné opäť neposiela.“

Erika nemá silu ďalej bojovať s veternými mlynmi, berie jej to čas a energiu. Už ju nebaví ten večný kolotoč domáhania sa či peňazí, či záujmu o dcéru.

„Počas troch rokov dcéru videl len párkrát, aj to len vtedy, keď išla na prázdniny k starým rodičom, kde môj exmanžel býva. Bola však sklamaná, pretože otec dal prednosť alkoholu a kamarátom.... Je mi jedno, čo sa medzi nami odohralo, videla som, že dcéra ho má rada a je to jej otec, ktorého potrebuje, nech je akýkoľvek...“

Mnoho rodičov, väčšinou po rozvode, stratí záujem o dieťa. Deti, ktoré vyrastajú len s jedným rodičom sú ochudobnené o lásku, „mužský vzor“, zážitky s druhým rodičom a strácajú tiež príležitosť pre lepšie sebazpoznanie a identifikáciu. V období puberty môžu mať vážne problémy.

Každý kontakt či záujem o dcéru, otec podmieňoval stretnutím s matkou a prostredníctvom dcéry sa jej dokonca aj vyhrážal.

„Aspoň párkrát do roka sme veľká šťastná rodina. Preto by som chránila ako ohrozený druh tých otcov, ktorí majú o deti záujem. Nechápem ale to, že práve títo milujúci otcovia na to mnohokrát doplácajú a o svoje deti prichádzajú... ja by som sa o dcéru delila rada a striedavku by som brala všetkými desiatimi.“

Najväčším paradoxom je aj to, že samotná Erika od šiestich rokov žila iba s otcom, bez matky. Matkina láska jej veľmi chýbala. Vyhľadala ju až po dvadsiatich piatich rokoch.

„Aj keď spolu s mamou teraz veľmi dobre vychádzame, nikto mi nevráti tie roky života, ktoré sme sa vôbec nevideli.“

Erika Kotorová, 35 r.
aranžérka kvetov
Bratislava
Michaela 14 rokov, dcéra

Deti sú rozdelené, ale ja si myslím, že by mali byť spolu, v striedavke. Majú predsa právo nielen na oboch rodičov, ale i na vlastných súrodencov!

Chcem Vás požiadať o možnosť pomoci. Mám súdom pridelených dvoch synov (17 a 13 rokov). Mám ešte dcéru, ktorá bola pridelená do starostlivosti matke. Takýto návrh dala bývalá manželka – vraj sú to moji synovia. Nechcel som sa s ňou hádať, tak sme sa dohodli. Ja som však bol zásadne proti rozdeleniu detí, ale chcel som mať od nej pokoj, tak som to uzatvoril takto. Teraz konečne prišiel zákon s možnosťou striedavej starostlivosti, kde môžem konečne zabojsť o to, aby deti vyrastali spolu a kde sa nemusím doslova prosíkať, aby mi dcéru dala podľa rozhodnutia súdu. Už 6. týždeň som ju nevidel a teraz už prekypel pohár a chcem bojovať o to, aby nám ich súd dal do striedavej starostlivosti. Chcem Vás poprosiť, či mi neviete poradiť, ako mám postupovať, prípadne, kde by som sa viac dozvedel o možnosti striedavej starostlivosti.

Prípád vedený v poradni Ligy Otcov pod spisovým číslom **P115087**. Kontakty a spis máme v organizácii.
V prípade potreby kontaktujte JUDr. Elišku Mančíkovú – pravo@ligaotcov.sk

**Chyby sme určite urobili obaja, ale syn je
nás oboch a my sme jeho obaja. Záleží mi
na ňom, mám ho rád a on mňa.
Odrádzajú ma, vraj nepochodím, ale
budem oňho bojovať.**

Akonáhle sme boli svoji, zmenila sa na... nuž, doplňte si sami. Nestačil som kupovať, dávať, všetko málo. Čakali sme dvojčičky, ale jedno nám v 5. mesiaci bohužiaľ zomrelo. Vôbec sme s manželkou nežili v spoločnej domácnosti, pred svadbou a dokonca i dlhšie po svadbe sme ani intímne nežili. Syna som si veľmi ako bábätko neužil, keď že matka je z iného okresu. Ale stále oňho bojujem: má ma rád, ja jeho tiež, záleží mi na jeho výchove, aj keď mi matka nedáva žiadne informácie o jeho zdravotnom stave a iné. Vlastne spolu ani nekomunikujeme, len sms. Na žiadosti o návštevu mi matka dáva záporné odpovede, alebo si vymýšľa, že je chorý; vidím ho raz za 2 – 3 týždne na 2 hodiny. Väčšinou mi ho dá, keď spí, alebo je unavený; vrchol bol, keď mi ho dala po očkovaní. Keď namietam, odpoveď je typu: „Bohužiaľ, syn nemá svoj režim, keď je unavený, spí.“ apod. K tomu ešte prebieha spor o manželské výživné, čo ma tiež dodatočne psychicky aj finančne vyčerpáva, nakoľko náklady na obhajcu sú veľké. Stále mám však pred očami syna, ktorý je podľa mňa zanedbaný, ale s matkou o tom nie je žiadna reč. Niekedy si sám hovorím, či má význam chodiť za ním. Dokonca aj právnik mi hovoril, že nepochodím, už som zúfalý. Viem, že keď to takto pôjde ďalej, tak bude mať vzor rozvrátenej rodiny. Chcem poďakovať zakladateľovi združenia Ligy otcov za skvelý nápad a popriať veľa úspechov a ešte viac šťastných detí po boku milujúcich otcov.

Prípád vedený v poradni Ligy Otcov pod spisovým číslom **P115082**. Kontakty a spis máme v organizácii.
V prípade potreby kontaktujte JUDr. Elišku Mančíkovú – pravo@ligaotcov.sk

**Vymysleným obvinením ma odstavili a
pripravili o dcéru**

Pri rozvoде bola Bohušova štvorročná dcéra Helenka zverená matke. Pretože bola stále na materskej, otec nič nenamietal. Veril, že s dcérou bude môcť byť hocikedy. No to ešte netušil čo ho čaká...

„Matka našej dcéry mi však čoraz viac bránila v kontakte s Helenkou, pričom keď boli mimo domu, ja som netušil, kde je, kedy bude doma, kam môžem za ňou prísť.“

Podal návrh na súd, aby upravili jeho styk s dcérou a vtedy sa mu začalo peklo na zemi.

„Jedného dňa som sa pri návšteve kolíznej opatrovníčky, dozvedel šokujúcu správu: údajne som svoju vlastnú dcérku zneužíval!“

Matka bola s dcérou aj v psychologickkej poradni a bez skúmania dôkazov jej dali za pravdu.

„V tej chvíli som začal plakať a cítil som nesmiernu krivdu a bolesť, ktorá mi zovierala srdce.“

Bohuša predvolali na políciu. Veril v spravodlivosť. Vypočuli všetkých troch – jeho, matku aj dcérku.

„Konečne sa niekto začal o údajnom „zneužívaní“ baviť aj so mnou.“

Trestné stíhanie napokon zastavili. Súd však namiesto vynesenia rozsudku nariadil znalecké dokazovanie a vydal predbežné opatrenie, ktorým obmedzil Bohušove stretávanie s dcérou na šesť hodín v sobotu. Matka Bohuša na polícii znovu obvinila zo zneužívania dcérky a onedlho na to požiadala súd o zákaz styku.

„Veď ma predsa nemôžu len tak bezdôvodne odtrhnúť od dieťaťa, keď som nič neurobil a to môžem prisahať... Nie som násilník ani pedofil!“

Polícia síce nezmyselné obvinenia už raz vyvrátila, ale súdu to zjavne nestačilo. Brali do úvahy len matkino tvrdenie. Súd zvolil ten najtvrdší trest – zákaz styku s dcérou bez akýchkoľvek dôkazov, hoci trestné stíhanie ešte len začalo.

„Nemal som ešte ani možnosť brániť sa. V správe od kolíznej opatrovníčky napísali, že neodporúčajú môj kontakt s dcérou ani za prítomnosti matky, lebo treba eliminovať stresové situácie, ktoré kontakt vyvoláva.“

Nikto z krízového strediska však nebol pri stretnutí otca s dcérou. Neprišli z vlastnej iniciatívy a ani na výzvy otca. Polícia prešetrila všetko dôkladnejšie, absolvovali mnohé vyšetrenia. Výsledok - trestné stíhanie zastavené.

Nezrelý rodič, väčšinou matka, v snahe zabrániť otcovi dostať sa k dieťaťu, mnohokrát zneužije inak veľmi správne inštitúty domáceho násillia, či sexuálneho zneužívania. Tieto falošné obvinenia na čas obmedzia práva druhého rodiča, matka má čas na manipuláciu dieťaťa. Ani po zbavení otca obvinení, nik netrestá matku za krivé obvinenie a kompetentné orgány nekonajú ani v prospech rodiča, ktorý je násilne vyčlenený z prostredia dieťaťa. Naopak, dlhými súdnymi procesmi umožňujú zneužiť krivé obvinenie na to, aby bolo dieťa pripravené o otca.

„Súd trval takmer štyri a pol roka, viac ako rok som mal s dcérou zakázané sa stretnúť. Nakoniec rozhodli, že môžem byť s dcérou každý druhý víkend. Dcéru však matka ani raz neprivedla.“

Kolotoč pokračoval ďalej, súd nariadil psychoterapiu. Avšak ani za šesťnásť mesiacov rodičovskej psychoterapie nedokázala psychologička s matkou ani pohnúť.

„Odborníčka nechce vidieť to, čo vidí každý laik – matka natahuje čas a stále programuje dieťa proti mne. Nech robím čokoľvek, dieťa dospieva, je naprogramované matkou, aby ma nenávidelo a tá za svoje konanie nenesie žiadne následky.“

Bohuslav Lenghardt, 43 rokov
informatik, Trnava
dcéra Helena, 11 rokov

O prvého syna ma pripravili a spáchal samovraždu. Môj druhý syn je v striedavej starostlivosti šťastný

Keď sa Vadim rozviedol, matka sa syna vzdala a on žiadal o vydanie syna do jeho starostlivosti. Súd mu nevyhovel a Martina prideliť do starostlivosti starých rodičov tak, ako žiadala jeho bývalá manželka.

„Návštevy syna mi ale znemožňovali spôsobmi, ktoré pozná množstvo otcov: je chorý, nie je doma, nechce s tebou ísť, pretože má lepší program a podobne... Ak sa mi aj podarilo si ho „požičať“, tak som mal na tanieri scény typu, že už musí ísť späť, alebo že som o pár minút zmeškal jeho „vrátenie“.

Stretávanie otca so synom sa tak stávali čím ďalej zriedkavejšie, až sa zminimalizovali iba na odovzdávanie darčiekov, ak mu však nejaké daroval, tak mu starí rodičia kúpili podobné, ale lepšie.

„Požiadali ma teda, aby som namiesto darčiekov prispel peniazmi na dovolenku, no potom som zistil, že Martin na žiadnej dovolenke nebol. Neskôr na spoločnej dovolenke prichádzalo k častým problémom, pretože naše predstavy o všetkom sa prudko odlišovali.“

Po rokoch to vzdal. Až mu zrazu pri dverách zazvonili policajti a oznámili šokujúcu správu, ktorá ho hlboko zasiahla: „Váš syn Martin sa obesil.“...

„Pocity, aké som v tej dobe prežíval sa nedajú opísať slovami. Moja bolesť a zármutok boli silné a hlboké. Nevedel som sa spamätať, pripadal som si ako v najhoršej nočnej more.... Môj syn Martin bol mŕtvy...“

Asi tri roky pred touto smutnou udalosťou sa mu narodil druhý syn - Riško. Keď mal päť rokov, s jeho mamou sa rozišli. Uvedomili si však, že pre ich dieťa bude lepšie, keď bude mať obidvoch rodičov a dohodli sa na striedavej starostlivosti.

„Riško už takmer rok žije týždeň u mamy na dedine a týždeň u mňa v meste. Chváli sa, že má dve izby a dvakrát do roka narodeniny aj Vianoce. Aj prázdninových ciest má dvakrát viac ako kamaráti zo škôlky.“

Striedavá starostlivosť oproti párnovíkendovstvu zrovnoprávňuje rodičov, eliminuje blokovanie styku, či konflikt medzi rodičmi a pozitívne vplýva na fyzický i psychický vývoj dieťaťa.

Sú príležitosti, ktoré si nenechajú ujsť a na rodičovských združeníach, pri zápise do školy, či na návšteve u lekára sa stretávajú všetci spolu. Samozrejme, že tento spôsob života prináša aj logistické problémy. Nie všetko je možné mať dvojmo – pas, zdravotný preukaz, lieky na predpis a podobne...

„Ale keď sa chce, dá sa to. Riško je spokojný, môže navštevovať všetkých svojich starých rodičov, bratrancov a sesternice. My, ako rodičia, sa mu venujeme o to intenzívnejšie, že ho máme len každý druhý týždeň a nechceme stratiť ani minútu.“

Vadim Kusý, 49 rokov, Bratislava
majiteľ obchodu s motorkami
Riško syn 6 rokov

**Súd mi ustanovil likvidačné výživné –
zarábam 650 Eur a platím výživné 540
Eur, už nevládzem ďalej.**

Pracoval som v Anglicku, v roku 2009 mi bolo ustanovené výživné na dve dcéry, dvojčičky po 270 Eur, spolu 540. Vtedy som zarábam cca 1700 Eur plus čiastočné detské prídavky cca 100 Eur, plus nejaké kapitálové investície. Do augusta 2009 som mal s dcérami vynikajúci vzťah, chodili za mnou do Anglicka a odtiaľ sme ešte robili ďalšie dovolenky a pod. Od septembra 2009 však žijem v Bratislave, kde zarábam iba cca 650 Eur čistého a kapitálové investície som tiež už prakticky spotreboval na normálne živ. náklady. Dcéry sú už plnoleté, teraz končia prvý ročník vysokej školy; nechceli však ani počuť o znížení výživného, lebo v tejto otázke sú očividne zmanipulované matkou. Môj návrh na zníženie výživného okresný súd zamietol a tak isto

urobil aj krajský súd v odvolacom konaní! Nikoho nezaujímal argumenty o kríze, o nižšom zárobku (nie z mojej viny). To si mám akože vybrať, či mám v zahraničí zarábať viac a nevidieť dcéry (iba platiť) alebo zarábať menej doma a vidieť dcéry (ktoré nad chudobným otcom budú ohŕňať nosom)? Som toho názoru, že takéto rozhodnutia súdov sú protiústavné, veď predsa hádam mám právo vrátiť sa domov, nie? Aké je primerané výživné vzhľadom na zárobky povinného rodiča? V Anglicku to je 15 % z čistého platu na jedno dieťa, po 10 % každému dieťaťu, ak sú deti dve a spolu 25 %, ak sú tri a viac. Prečo to nie je na Slovensku určené zákonom?

Môj prípad je komplikovanejší, ako som ho tu stručne načrtol, no podstatné fakty som uviedol. Rád by som sa o týchto veciach porozprával a som ochotný v LO aj pôsobiť.

Miroslav Skrúcaný, Bratislava

*Prípad vedený v poradni Ligy Otcov pod spisovým číslom **P115080**. Kontakty a spis máme v organizácii.*

V prípade potreby kontaktujte JUDr. Elišku Mančíkovú – pravo@ligaotcov.sk

Bezdôvodné bránenie v styku s dcérou, a pritom ani neviem, či je moja alebo nie.

Deti ostali u bývalej ženy. Od začiatku deti nechcela ku mne púšťať. Pred 4 rokmi podala na súd návrh, aby som dcéru nemohol vídať vôbec. Dodnes sa o tom súdime. Bývalá žena vôbec nedovolí, aby som sa stretával s dcérou; so synom, ktorý je mladší, sa však stretávať môžem pravidelne. Medzitým som dozvedel, že dcéra má inú krvnú skupinu a žiadal som, aby urobili DNA vyšetrenie cez súd, ale to odmietla. Nevedeli by ste mi pomôcť, aby konečne po 4 rokoch mohol vidieť svoju dcéru, alebo aby urobili aspoň to DNA vyšetrenie, či je naozaj dcéra môj potomok alebo nie?

*Prípad vedený v poradni Ligy Otcov pod spisovým číslom **P115077**. Kontakty a spis máme v organizácii.*

V prípade potreby kontaktujte JUDr. Elišku Mančíkovú – pravo@ligaotcov.sk

Dcéra vie o mne len to, že som jej nepriateľ

„Asistoval som pri narodení mojej milovanej dcéry Laury v pôrodnici. Svojich prvých dvadsať minút života strávila v mojom náručí. Najkrajší pocit môjho života.“

Keď mala Laura päť týždňov, matka odišla z dcérou preč zo spoločného bytu. Počas štyroch rokov od jej narodenia s ňou nestrávil sám ani minútu.

„Ako sa cítim, že nemám dieťa? V živote som nepoznal tvrdší úder.“

Snažil sa dohodnúť s matkou, no ona nechcela. Dieťa bolo malé, nemohol jej ho vziať a uplatniť právo dieťaťa, ktoré nepatrí len matke, ale obom rodičom. Obrátil sa na štátne orgány - nepomohli.

„Chcieť byť s dieťaťom a nemôcť byť, je pocit permanentného sklamania a neopísateľnej bolesti každého rodiča.“

Po čase získal možnosť stretávať sa s dieťaťom raz do týždňa na dve hodiny v prítomnosti matky.

„Na stretnutia som chodil, stretávali sme sa na ulici. Či pršalo, či bol mráz, alebo horúčava. Na ulici som sa hrával s malou dcérkou pod dohľadom matky a jej ponižujúcich poznámok.“

Neskôr už malá Laura začala chodiť, rozprávať. Matka žila so svojim novým druhom a dcéra sa začala na stretnutiach správať zvláštne.

„Hovorila mi že som maminke ubližoval, že ma nechce, že som ju chcel vyrezať maminke z bruška a že sa ma bojí. Na Mikuláša sa so mnou hrala na chodbe v paneláku, lebo som bol za neho prezlečený. Ak som spomenul „tatina“, nechcela sa s „ním“ stretnúť.“

Súdna psychologička objavila u matky jeho dieťaťa skrytú agresiu, ťažké permanentné zneužívanie dieťaťa proti vlastnému otcovi ako zbraň, s následkom ťažkého „Syndrómu zavrhnutého rodiča“. Syndróm zavrhnutého rodiča (the Parental Alienation Syndrome, PAS) je správanie sa dieťaťa, ktoré odmieta jedného z rodičov na základe programovania svojím okolím.

Psychologička odporučila kvôli zachovaniu zdravého vývoja dieťaťa, styk otca bez prítomnosti matky. Bohužiaľ, súd ešte stále má čas a počas posledných štyroch rokov nerozhodol. Napriek nekonečným podaniam otca sa požiadavka, aby sa stýkal so svojou dcérou sám a nielen na ulici za prítomnosti matky, úplne odložila na neurčito...

„Moje prosby teraz kdesi na súde zapadajú prachom a moja dcérka Laurika naďalej je ťažko programovaná proti mne...Proti otcovi, ktorý sa len snaží byť otcom a ktorý sa vždy snažil byť slušným a spravodlivým človekom.“

Syndrómom zavrhnutého rodiča sa na Slovensku nik nezaoberá, nenávratnú stratu rodiča nik nerieši, páchatel'ku tohto zločinu nijako nestíha.

„Dnes, po štyroch rokoch márneho boja sa môžem len prizerieť, ako moje dievčatko, moja drahá milovaná dcérka Laurika, hovorí súdnemu znalcovi, že ju maminka vlastne chráni pred zlým tatom a žije s "novým lepším" tatinom..."

Do dnešného dňa Mário nemá možnosť stretávať sa so svojou dcérou. Stále mu na súde prebiehajú konania, avšak nie sú ukončené. Dcéra má štyri roky a s otcom sa vôbec nestýka.

„Vďaka viere, láske a nádeji ešte chvalabohu žijem, svoje utrpenie a pocit bezmocnosti neprajem ani najväčšiemu nepriateľovi..."

Mário Laššo, 35 rokov
akvizítor, Trenčianske Teplice
dcéra Laura, 4 roky

Bývalá nás zadĺžila až po uši a ja mám dve práce, aby som stíhal splácať úvery, dlhy a pôžičky. Bud' budem celé dni a víkendy pracovať a neuvidím dcérku, ktorá je celý môj život, alebo pôjdeme „na bubon“, či do väzenia za nesplácanie.

Dobrý deň, prepáčte, lebo neviem veľmi dobre po slovensky. Moja dcérka sa narodila 06.2005. Dostal som si ponuku prácu z domu na 80 km za lepšou výplatu (2x ako u nás). Nemali sme veľa peniaze, takže som si išiel. Všetko bolo dobre do roka, dal som si doma celú výplatu, som si myslel, že všetko poriadku, moja priateľka dostala odo mňa nový mobil faktúru cca 2500 sk. 4600 sk pretelefonovala aj sms toľko peniaz. Kedy som mal čas, vždy som išiel pre dcérku, ONA JE MOJ LASKA A ŽIVOT. V 02.2008 sme išli na súd, za výživné. Tam bol z soc.oddelenia pani, kto povedala, že okolo 2000 – 2500Sk mali by platiť, keď sa dá. Som si povedal, že viete čo? Budem platiť 3000 sk, keď hocikedy môžem ísť pre dcérku. Dohodli sme, sme skončili na sud za 10minut. Potom každý mesiac som dal viac peniaze ako 100 Eur, dal som si aj do ruky, všetci ľudia mne povedali, že nie si normálny, ale som povedal, ty neviete, ako sa cítim, keď volá a povie nemajú čo jesť. S mojim partnerkou som mal konflikt preto, čo som mal sporenie, všetky peniaze som si dal jej. V 10.2008 som si musel prísť späť robiť, to bolo rozkaz od zamestnávateľov, som si musel brať pôžičku, aby som si všetko zaplatil, ale nevedel som všetko, lebo už toľko som bol do mínusu a všetko na môj meno. Potom moja partnerka pomohla, ostalo trochu peniaze, ale priateľka vždy volala, že nemá čo najesť, oblečenie. Moja partnerka zase pomohla, doteraz sme dali cca 5000 za 3 roky a teraz mi máme 6 pôžičku a do mínusu, priateľka nemá nič. Teraz 24.05.2011 budeme ísť na súd, aby sme znížili výživné, ale priateľka najmenej chce dostať 70 – 50 Eur mesačne. Ja mám výplatu 340 Eur v čistom, mínus exekúcia 90 Eur za telefón z roku 2008 a pôžička 100 Eur, takže dostanem na účet cca 140 Eur, chvála bohu, že mam 2 dohoda prace odkiaľ dostanem okolo 205 Eur mesačne. Ale NEMAM VOLNO a chyba mne dcérka veľmi, vedľa prace max.1 krát vieme ísť pre dcérku. Teraz mám 2 možnosti: robota alebo dcérka. Keď nerobí, tak moja priateľka má problém a nevieme zaplatiť veľa vecí, ešte máme 3 rok, dokedy všetko vyplatíme a priateľka povie, že ja mám deti, ale ani neprídem pre dcérku. Ale prosím vás, kto bude vyplatiť veci? Nevie, čo bude ďalej, ale tak to nefunguje a neviem, čo mám robiť. Po zajtra súd a už viem, že ja budem to, kto nemá záujem pre deti.

Prípád vedený v poradni Ligy Otcov pod spisovým číslom P115076. Kontakty a spis máme v organizácii. V prípade potreby kontaktujte JUDr. Elišku Mančíkovú – pravo@ligaotcov.sk

Neobmedzený kontakt s dieťaťom je nevymožiteľný

Poznáte to, láska na prvý pohľad. Začalo to pred trinástimi rokmi. Po piatich rokoch ju požiadal o ruku. Narodil sa im malý Gabriel.

„Synčeka nadovšetko milujem. Som ale jeden z tých stoviek, resp. tisícov rodičov, ktorí nemali to šťastie a napriek veľkej snahe sa im rozpadla rodina.“

Rodinná idylka sa ale nenávratne skončila, keď sa v doposiaľ šťastnom manželstve objavila tretia osoba. *„Manželka podala žiadosť o rozvod, bez môjho vedomia opustila aj so synom spoločnú domácnosť a presťahovala sa do iného mesta.“*

A tu sa začína časť príbehu plný bolesti, prázdnoty a neistoty.

„Je to bolestné, keď prídete domov a po šiestich rokoch vás namiesto výskajúceho milovaného dieťaťa privíta iba poloprázdny byt. Jeho prázdna izba kde vyrastal od narodenia, hračky, všetko mi ho pripomína.“

S manželkou sa „dohodli“, že syn bude zverený matke a otec s ním bude mať neobmedzený styk.

„Znie to pekne, však? Aj ja som sa potešil, že s ním budem tráviť viac času, že ho budem môcť aj naďalej vychovávať, že sa budem môcť o neho starať a tešiť sa z jeho pokrokov. Bola to však chyba, moja radosť bola predčasná, lebo ak druhý rodič nemá záujem, tak vám v podstate môže brániť v kontakte s vašim dieťaťom a vy sa musíte iba veľmi komplikovane domáhať svojich rodičovských práv.“

Neobmedzený styk, ktorý by mohol byť bezproblémový a vyhovujúci pre dieťa a oboch rodičov, je v praxi nevymožiteľný. Druhý rodič sa pri takomto rozhodnutí súdu prakticky nemusí vôbec dostať k dieťaťu.

„Syna vídam maximálne päť dní do mesiaca. Je to peklo. Je to málo. Mohol by byť a mal by byť v striedavke, lebo tu je vlastne najviac doma. Ale matka má jasné predstavy o tom, koho „majetkom“ je náš syn. Citujem jej správu: „Mne bol zverený a ja budem rozhodovať kedy s tebou bude. Ja som matka.“

Matka sa schválne odsťahovala do iného okresu blízko Bratislavy, aj keď pracuje v hlavnom meste. Už tretíkrát menili podnájom, no vie, že tým zmenšila šance otca na striedavú starostlivosť na minimum. Dieťa tak napriek vhodnosti pôvodného prostredia, záujmu a možnosti oboch rodičov sa oň postarať, postupne prichádza o jedného z najdôležitejších ľudí v jeho živote.

„Slovensko je krajina jedného rodiča a ten druhý dostáva po rozvode nálepku „menejcenný“ a pre dieťa nepotrebný, tak ako to bolo aj v mojom prípade.“

Štát v tomto prípade mohol jasne zasiahnuť, zveriť dieťa otcovi a zachovať mu pôvodné prostredie v súlade s jeho záujmami a potrebami. Odbory sociálnoprávnej ochrany detí a súdy podľa zákona majú chrániť dieťa. Oni ale zvykovo chránia matku, nech je akákoľvek. Zákony pritom hovoria, že štát nemá chrániť materstvo, či otcovstvo, ale rodičovstvo.

„Na dieťa kašlú. Vždy si myslia že matka nech je akákoľvek a robí čokoľvek, je pre dieťa lepším rodičom ako otec. Pritom je jasné, že keby ho zverili mne, nerobila by obštrukcie, prispôsobila by sa a ja by som jej nebránil tráviť so synom polovicu času. Teraz naopak, súdy podporili to, že ma môže vydierať odopieraním styku s milovaným synom.“

Peter Novák, 34 rokov, programový manažér, syn Gabriel, 7 rokov

Bol som rok a pol na rodičovskej dovolenke a manželka je proti striedavke

Mám dvojročnú dcérku a zverená jedo opatery matke, pričom ja mám (iba teoreticky) neobmedzený styk. V skutočnosti ju vídam iba dvakrát do mesiaca, cez víkend. Rád by som ju mal v striedavej starostlivosti, ale matka je proti tomu. Ja žijem v Bratislave a bývalá manželka v Nový Zámkoch. Kým žila bývalá v Bratislave, vídal som dcérku dosť často, ale po presťahovaní sa do NZ je to horšie. Moja dcérka na mňa reaguje veľmi dobre, nakoľko som bol s ňou na rodičovskej dovolenke a staral som sa o ňu do 1,5 roka. Rád by som mal striedavú starostlivosť. Bývalá manželka poukazuje na to, že striedavá starostlivosť môže zle vplývať po psychickej stránke na našu dcérku a že som sebecký, keď také niečo chcem. Mne moja dcérka mi neskutočne chýba, nakoľko som s ňou bol celé dni na rodičovskej a zvykli sme si na seba (ako by si zvykla na matku).

Peter z Bratislavy

Prípád vedený v poradni Ligy Otcov pod spisovým číslom P115075. Kontakty a spis máme v organizácii. V prípade potreby kontaktujte JUDr. Elišku Mančíkovú – pravo@ligaotcov.sk

Pre vymyslené choroby nevidel syna dva roky

Malý Bruno mal iba pätnásť mesiacov, keď sa jeho rodičia rozišli. Súd nariadil otcovi stretávať sa so synom každú párnú sobotu na dve a pol hodiny – päť hodín mesačne!

„Nebolo to veľké víťazstvo, avšak pre mňa to bola aspoň malá útecha v ťažkom období môjho života.“

Nariadenie súdu však nebolo ani jediný krát dodržané, výhovorky matky prečo syn „nemôže“ ísť s otcom nemali konca kraja. Hlavným argumentom bolo, že syn je chorý. Za dvadsaťpäť mesiacov strávil so svojím synom jedenásť hodín (!).

„Stále mi to vrtalo v hlave. Chodil som za synovou lekárkou, vypytoval som sa a zisťoval ako to vlastne je s jeho „záhadnou chorobou“. Na moje prekvapenie som sa dozvedel, že syn „ochorie“ vždy v piatok pred víkendom, keď sa s ním mám stretnúť.“

Otec si vyhotovil graf, ktorý preukázal, že osemdesiat percent ochorení vychádza presne na ten víkend keď má byť so synom. Braňo sa žiadneho náhradného termínu stretnutia nedočkal, aj keď oň žiadal...

Bránenie v styku sa vykonáva rôznymi sofistikovanými spôsobmi – najčastejšie sú to choroby, práve v čase návštevy druhého rodiča. Vymôcť si náhradný termín je skoro nemožné, súdy v rozsudkoch nič také neuvádzajú a ani zákon to nestanovuje. Rovnako ako to, že bežná choroba nie je dôvodom k zmareniu styku, aj druhý rodič sa môže o dieťa postarať v čase choroby.

Braňo sa nevzdal a bojoval ďalej, nakoniec po vyše dvoch rokoch, keď mal jeho syn už skoro štyri roky, desiatkami podaní, odvolaní a trestných oznámení dosiahol, že mu súd určil nový čas stretávania sa so synom. Syna si konečne mohol zobrať k sebe na celý víkend.

„Čakal som na syna pred jej domom. Zrazu sa otvorili dvere a čo nevidím, moja exmanželka nesie syna na rukách. Neveril som vlastným očiam...”

Celý proces „odovzdávania“ si nakrúcali na kameru, boli si istí, že syn nebude chcieť ísť s otcom, vzhľadom na nízky vek a dlhú dobu odlúčenia.

„Na tú vetu mojej bývalej ženy, keď mi prinášala syna nikdy nezabudnem: Bruno, rozlúč sa so svojim ocinkom. Tento je tvoj biologický otec a s ním teraz musíš ísť”.

Napriek šoku nastavil smerom k synovi ruky a uprene pozeral do jeho tváričky. Na ten moment predsa čakal viac ako dva roky.

„Usmial som sa a zvolal „Bruno“. Syn skočil bez mihnutia oka do môjho náručia. Od samej radosti mi takmer vyskočilo srdce z hrude. Všetci ostali sklamaní a šokovaní”.

Silné odhodlanie a láska otca zvíťazili v nekonečnom dvojročnom boji, aby dieťa malo aj svojho druhého rodiča. Viac ako tisícpäťsto strán spisov a odvolaní, viac ako osemdesiat pojednávaní, výsluchov a nariadení.

„Už ma ani nevyviedlo z miery keď mi Bruno povedal: Maminka mi povedala, že mám robiť zlobu keď prídeš... Teším sa, že svoju mamu neposlúchol...”

Branislav, 31 rokov
Ekonom
Poprad
Bruno, syn, 5 rokov

Zo vzťahu s 10 ročným synom som bol zo začiatku úplne vytesnený, neskôr som vybojoval aspoň dodržiavanie styku z jej strany.

Som z Trenčína a od rozvodu (2007) som na súdoch ohľadom svojho teraz 10-ročného syna nezískal nič, okrem určenia povinnosti matky podávať mi informácie. Zo vzťahu som bol zo začiatku úplne vytesnený, neskôr som vybojoval aspoň dodržiavanie styku z jej strany. Rozsudok o povinnosti podávania informácií platí od marca 2010, napriek tomu mi matka podala informácie o mojom synovi len 2-krát (marec a máj), i to formou SMS typu: chorý od – do, SJ 1, M5, P5. To, že s ním chodí na psychiatrické vyšetrenia, som sa

dozvedel náhodou z iných zdrojov. O dôvode sa môžem len domýšľať. Chcel by som podať návrh na exekúciu podľa osobitného predpisu, ako je to uvedené v závere rozsudku, prosím o radu ako na to. Jozef z Drietomy

*Prípád vedený v poradni Ligy Otcov pod spisovým číslom **P115074**. Kontakty a spis máme v organizácii. V prípade potreby kontaktujte JUDr. Elišku Mančíkovú – pravo@ligaotcov.sk*

Za 3 roky som precestoval 35 000 km za dcérkou, no manželka mi ju dovoľí vidieť iba na pár hodín a iba v jej prítomnosti. Všetko bez rozsudku, len tak.

Dobrý deň prajem, ja ešte rozsudok nemám a vidím dcérku cca 80 – 100 hodín za rok, bez prespania. Cestujem za ňou minimálne 20-krát za rok cca 550 km (270 km tam a to isté naspäť). Dcéčka bude mať o 2 mesiace 5 rokov. S manželkou sa naťahujem už 3 roky – nacestoval som za ňou pomaly 35 000 km a dcérku som videl rádovo niekoľko dní, aj to výhradne pod dohľadom matky.

*Prípád vedený v poradni Ligy Otcov pod spisovým číslom **P115073**. Kontakty a spis máme v organizácii. V prípade potreby kontaktujte JUDr. Elišku Mančíkovú – pravo@ligaotcov.sk*

Matka je vždy posvätná nech robí čokoľvek - a otec je vždy nezodpovedný alebo klamár.

Bývalá manželka žije s partnerom, na ktorého je podaných množstvo trestných oznámení, prevádzkuje erotický salón, je podozrenie, že spoločne užívajú drogy, malý ukazuje, ako spolu súložia, jeho správanie je znepokojivé – ale nikoho to nezaujíma. Píšem Vám, pretože asi v našom súdnictve a štáte je vždy matka obeťou a otec vinníkom. Ale s tým sa Vám asi prihlasujú všetci otcovia. Manželka si počas nášho 2-ročného manželstva našla priateľa. Keďže sme mali a stavali rodinný dom skúšala asi polroka, akým spôsobom by ma obrala o syna aj o majetok. Dnes už spolu nežijeme. So synom sa stretávame pravidelne, platím naňho výživné. Matke vyhovuje, že sa oňho starám hlavne cez víkendy, alebo keď je chorý, v podstate o malého vtedy nemá veľký záujem. Pred rozvodom som ju informoval, že budem navrhovať striedavú starostlivosť o syna. Dnes na mňa vyťahuje nepravdy, vymýšľa si kauzy, pripravuje čo najviac podkladov voči mne, aby nám striedavku súd neschválil. Nedáva mi vedieť ani o chorobách malého, sama sa rozhoduje o lekároch, škôlke a znepríjemňuje mi život, ako sa len dá. Už sa jej podarilo nášmu 4-ročnému synovi nahovoriť, že moji rodičia sú zlodeji, takže plače a nechce k nim chodiť... Bojím sa, čo zostane z nášho vzťahu so synom, ak to tak bude pokračovať. Ešte prebieha aj spor o dom, kde mi dlží peniaze, no ak by jej zverili syna, spravila by zo seba sociálny prípad a nemusela by nič platiť. Najviac ma štvie, že žije s partnerom, na ktorého je podaných množstvo trestných oznámení, prevádzkuje erotický salón, je podozrenie, že spoločne užívajú drogy; malý dokonca ukazuje, ako spolu súložia a pod. Vplyv na malého syna je absolútne katastrofálny, chlapec nadáva, kope do policajtov, pýta sa, či niečo kúpime, alebo to ukradneme, chodí od matky nervózny

a v zlom stave. Samozrejme, ak matka spraví ukrivdený výraz, nie sú priame dôkazy, predkladajú sa vymyslené konštrukcie a hneď sa verí matke. Viete mi poradiť niekoho? Nechcel by som o syna prísť, navyše za takých podmienok.

Prípád vedený v poradni Ligy Otcov pod spisovým číslom P115070. Kontakty a spis máme v organizácii. V prípade potreby kontaktujte JUDr. Elišku Mančíkovú – pravo@ligaotcov.sk

Chcem zmeniť miesto odovzdávania detí, všetko som premyslel, dalo by sa bez akýchkoľvek problémov, len... ex-manželka nechce.

Vek mojich detí je 2 a 6 rokov, chlapci, rozvodové konanie sa ukončilo vo februári tohto roku. Deti bývajú s manželkou v okr. Senec a keďže nevlastním auto, musím sa presúvať každé 2 týždne vlakom alebo autobusom, aby som mohol byť s deťmi aspoň tie 2 súdom určené hodiny. V zamestnaní však musím byť od 9,00 do 17,00 hod., pričom v súčasnosti sa musím uvoľňovať už o 13,00 hod. zo zamestnania, ak chcem byť u nich o 16,00 hod., čo je pre zamestnávateľa problém. Preto by som chcel zmeniť miesto odovzdávania detí na Bratislavu (namiesto u nich). Pre ex-manželku by odovzdávanie detí v BA nemal byť problém, lebo k nim domov dochádza každý deň opatrovateľka mladšieho syna. Tá by mohla cestou domov privieztť obidve deti do BA a späť by ich zaviezla ex-manželka, ktorá sa každý deň vracia cestou zo zamestnania z BA.

Prípád vedený v poradni Ligy Otcov pod spisovým číslom P115069. Kontakty a spis máme v organizácii. V prípade potreby kontaktujte JUDr. Elišku Mančíkovú – pravo@ligaotcov.sk

Bol som naivný, tak ma obrala nielen o dom a byt, ale aj o deti. Už zrazu neplatí „v dobrom aj v zlom“. Dcéry však stále milujem a sú pre mňa všetkým.

Ste skvelí, ďakujem za všetko, čo robíte. Len čo sa dostanem z finančných ťažkostí, budem vás od podporovať aspoň nejakou sumou. „Vďaka“ mojej ex-manželke a mojou naivitou a dôverou (inicioval som zúženie BSM v prospech manželky) som prišiel o dom aj byt a ostal v decembri 2009 bez strechy nad hlavou a bez finančných prostriedkov, na ulici. Po násilnej separácii od detí a rozpade rodiny som na rok ochorel, stratil prácu a dostal do finančných a zdravotných problémov.

Mám 3 dcéry, ktoré sú pre mňa všetkým. Najmladšiu dala žena do súkromnej školy (650 EUR mesačne) v Bratislave. Ex-manželka je top manažérka v zahraničnej firme. Nebol som tomu rád, lebo jej staršia sestra (10 rokov), chodí do školy na Červený Kríž a chceli byť v škole spolu. Žene som jasne povedal, že nebudem môcť prispievať teraz na súkromnú školu a myslím si, že pre deti je aj tak lepšie byť spolu na kvalitnej štátnej škole, kde máme dobré skúsenosti. Ale trvala na svojom. Dnes mi dokonca oznámila, že škole dala pokyn, aby mi neposkytovali žiadne písomné informácie o aktivitách a iných záležitostiach ohľadne dcéry (mailing školy) a aby mi zamedzili možnosť aj vidieť moju dcéru cez kameru (súčasť vybavenia školy).

Prípád vedený v poradni Ligy Otcov pod spisovým číslom **P115063**. Kontakty a spis máme v organizácii.
V prípade potreby kontaktujte JUDr. Elišku Mančíkovú – pravo@ligaotcov.sk

Bývalá hodila všetko za hlavu a mňa od syna odstavila, s výnimkou tých pár dní cez víkend.

Tvrdí, že striedkou jej chcem ukradnúť nášho syna a odmieta so mnou úplne komunikovať. O syna sme sa starali spoločne. Pracujem ako policajt a na jeho výchovu som mal viac času ako manželka, ktorá pracuje od 6:00 do 17:00. Väčšinou som ho do a zo školy vozieval ja, rovnako na krúžky, písal s ním úlohy a hral sa s ním. Náš syn má rovnako rád mňa ako aj moju manželku; k obom má vytvorené silné citové puto. Na Vianoce 2010 som sa dozvedel, že má mimomanželský vzťah s o 8 rokov mladším mužom. Nikdy nemali vážne problémy, spoločne sme trávili voľný čas, chodili na dovolenky... Mali sme hypotéku, prerobili dom a nakoniec sa rozhodli, že si postavíme vlastný. Aj sme kúpili pozemok a plánovali stavbu, no potom manželka výrazne schudla, tak som si uvedomil, že sa asi niečo deje. A na vianočné sviatky prišla rana. Vysvetlila mi to tak, že sa zaľúbila a srdcu sa rozkázať nedá. Keď som sa jej pýtal, prečo to urobila, povedala, že so mnou celých 8 rokov nič dobré nezažila, že som ju psychicky týral. Po odsťahovaní som sa snažil naše manželstvo dať opäť dokopy, na základe mojej iniciatívy sme navštívili viackrát psychiatrickú poradňu, avšak bezúspešne. Manželka po mojom odchode hneď podala žiadosť o rozvod, pričom v časti o úprave styku s našim synom uviedla, že sa s ním môžem stretávať iba každý druhý víkend v mesiaci, nič viac. Takto mi ho dáva aj teraz.

Viackrát som ju prosil, aby som ho mohol mať aj cez týždeň, kedy chodí do školy, aby som sa s ním mohol aj učiť a podieľať sa na jeho výchove a nie len cez víkend, kedy sa mu snažím urobiť nejaký program, aby sa so mnou cítil dobre, tak, ako to bolo doteraz. Radikálne to odmietla. Taktiež som jej povedal, že existuje možnosť striedavej starostlivosti – viackrát som jej navrhol, aby sme sa na tom dohodli. Toto taktiež odmietla, s tým, že jej chcem zobrať syna a prestala so mnou komunikovať. Povedala, že toto mi nikdy neschvália, nakoľko na schválenie musíme medzi sebou perfektne komunikovať. Syn, keď ide ku mne, tak sa veľmi teší. Keď je so mnou, tak jej nedvíha telefóny, odmieta s ňou komunikovať, až keď mu poviem, aby mamke zavolať, že ona čaká a že jej taktiež chýba, tak potom jej zavolať. Keď sa blíži čas odchodu, nechce odísť, je smutný, pýta sa, či so mnou nemôže zostať dlhšie. Po mojom odchode sa synove správanie zmenilo, začal byť náladový a na tanečnej agresívny, pričom ho s nej učiteľ vyhodil natrvalo. Poradíte mi, čo mám robiť? Zatiaľ veľmi pekne ďakujem.

Prípád vedený v poradni Ligy Otcov pod spisovým číslom **P115061**. Kontakty a spis máme v organizácii.
V prípade potreby kontaktujte JUDr. Elišku Mančíkovú – pravo@ligaotcov.sk

Stal som sa dcére otcom i matkou

Rasťo je slobodný otec, ktorý sa stará o svoju dcérku Sofiu od prvého dňa jej narodenia, nakoľko matka sa jej vzdala ihneď po pôrode a odmietla ju vidieť.

„Rozišli sme sa po krátkej známosti, otehotnela a potom odišla. Vravela mi, že ja aj tak to malé nikdy neuvidím a aký som neschopný. Napokon asi mesiac pred pôrodom mi poslala sms správu: „Rozhodla som sa že to dieťa nechcem. Staraj sa o neho sám, keď ti po ňom tak srdce píše...”

Sofia sa narodila desiateho júla v košickej nemocnici. Otcovi to matka oznámila opäť sms správou. Ihneď prišiel. Matku však už ani nestretol.

„Keď som ju dostal prvýkrát do náručia, ona, aj keď ma ešte dovtedy nevidela, pozrela na mňa, pritúlila sa a

spinkala ďalej. Rozplakal som sa od šťastia.“

Rasťo sa musel za päť dní v nemocnici naučiť všetky rodičovské povinnosti.

„Bol som tak trochu miestnou atrakciou, všetky mamičky a sestričky mi však veľkoryso pomáhali, učili ma ako ju mám kŕmiť, kúpať a prebaľovať.“

Pár dní po pôrode sa však Rasťo od lekárov dozvedel šokujúcu správu, že Sofia mala abstinenčné príznaky. Jej matka užila pred pôrodom drogu, avšak chvalabohu to na dcérke nenechalo trvalé a ani čiastočné následky. Je zdravá a krásna.

„Aby som si mohol dcérku doviešť z pôrodnice domov, musel som si samozrejme vybaviť všetky náležitosti týkajúce sa matriky.“

Po piatich dňoch bola prepustená z novorodeneckého oddelenia a odvtedy sa o ňu stará dvadsaťštyri hodín denne.

„Užívam si ju, je to moje všetko. Neskutočne ju milujem, je to najkrajšia láska akú mi kedy kto dával a ako som kedy koho miloval. Je to jednoducho moje vytúžené bábätko, moja malá princezná.“

Jej matka sa o ňu vôbec nezaujíma, no Rasťo ju zato neodsudzuje. Sofia krásne rastie, je veľmi šikovná a robí mu dennodenne veľkú radosť.

„Mnohí ľudia si myslia, že otec je druhoradý rodič. Ale aj my otcovia sa vieme o dieťa postarať rovnako ako matka. Nemôžeme ho síce porodiť, ale postarať sa oň vieme rovnako a myslím si, že v mnohých prípadoch aj lepšie.“

V čase komunizmu bolo materstvo úlohou matky a pod ochranou štátu. Súčasný Zákon o rodine a medzinárodné normy však už dnes nehovoria o materstve, ani o otcovstve – ale o rodičovstve. O rovnoprávnosti oboch rodičov. V realite však stále prevláda názor, že dieťa patrí matke. Bez preverovania je matka vnímaná ako schopný a zodpovedný rodič a aj ten najlepší otec musí svoje postavenie zložiť dokazovať.

„Môj život sa zmenil o stoosemdesiat stupňov. Neľutujem to. Svoju prácu som miloval, ale tentokrát práca musí počkať. Teším sa, keď bude väčšia a vrátim sa do práce.“

Napriek tomu, že Rasťo sa stará o svoju dcérku od prvého dňa jej života, čaká už vyše pol roka na rozhodnutie súdu o zverenie do jeho starostlivosti. Aj keď sa o dcéru stará od jej narodenia, stále mu oficiálne „nepatrí“...

Rasťo Vitéz, 28 rokov

Dcéra Sofia, 8mes.

Košice, zdravotný ošetrovateľ

**Bol som a stále som dobrým otcom.
Matke však vadím a chce iba peniaze
a plné vlastníctvo syna. Syn sa začal**

o mne vyjadrovať negatívne, aby mal pokoj. Prečo nemôže mať oboch rodičov?

Synovi veľmi rád uhradím finančné náklady spojené s jeho štúdiom na osemročnom gymnáziu; jediné, čo potrebujem, je vedieť, čo platím. Matka syna mi však odmieta ukázať konkrétne doklady o nákladoch. Okrem toho dala návrh na zvýšenie výživného na 400,-€, ktorú považujem za veľmi vysokú. Pritom požaduje úpravu styku so synom v rozsahu 1 hodiny za 2 týždne! Takú úpravu považujem za závažné porušenie mojich rodičovských práv ako aj práv môjho dieťaťa. Navrhovaný spôsob úpravy styku sa vlastne rovná úplnému odcudzeniu medzi mnou a mojím jediným dieťaťom – ale toto odcudzenie je vlastne aj zámerom matky.

V súvislosti s týmto jej návrhom bol urobený „pohovor“ (samozrejme, že ja ako otec som nebol predvolaný, hoci sa to týkalo bezprostredne môjho syna a mňa): väčšiu časť prikázala synovi rozprávať jeho matka. Niektoré formulácie viet v pohovore nezodpovedajú vyjadrovaniu sa 11 dieťaťa a vôbec celý pohovor bol vedený tendenčne. Syn uvádza, že mojich rodičov, teda jeho starých rodičov má rád. Nik sa ho však nepýtal, čo ja ako otec za tých 10 rokov, kedy sme boli spolu, s ním robil. Nepýtali sa ho, ako sme trávili bežné dni a víkendy; nepýtali sa ho, kto ho naučil plávať, bicyklovať; kto sním pochodil ZOO Bojnice, Harmaneckú jaskyňu, železničku v Čiernom Balogu, kúpalisko Kováčová; kto s ním bol na hokeji, na futbale, v cirkuse, kine, na plavárni, v Chorvátsku... Nikto sa ho nepýtal, či mal možnosť a šancu reálne spoznať moje a teda i svoje korene, rodinu, širšie príbuzenstvo (moju sestru, svoje sesternice, môjho brata a jeho priateľku)... Nikto sa ho nepýtal, čo sme robili počas zimných večerov, ako sme hrali pingpong, kreslili si, hrali rôzne spoločenské hry atď. Syn sa na návštevy ku mne vždy tešil a žiaril šťastím a má vytvorený pekný vzťah aj s celou mojou rodinou.

Nie je možné, aby na základe takéhoto jediného pohovoru UPSVaR odporučil podanie nového návrhu na úpravu styku.

Matka sústavnými výčitkami voči synovi dosiahla, že sa o mne vyjadruje negatívne, tak, aby svoju matku nevidel nervóznou, ale spokojnou a tak mal doma klud. Takým konaním však bývalá manželka hlboko zasahuje do integrity, psychiky a citov nášho dieťaťa a využíva ho ako prostriedok na dosiahnutie svojich cieľov. Preto som navrhol, aby súd nariadil skutočný znalecký posudok a tiež to, aby bol syn zverený do striedavej starostlivosti.

Apeloval som na súd s prosbou, aby vzal do úvahy, ako rád bol syn v prostredí, ktoré miloval, kde vždy rád chodieval. Prečo musí vždy iba otec pred súdom dokazovať, že svoje dieťa má rád? Chcem synovi zabezpečiť rodinné istoty a zázemie, kde sa bude môcť voľne a bez obáv zdôveriť, poradiť. Preto je dôležité, aby malo k dispozícii rovnako obidvoch rodičov. Chcem svoje dieťa ochrániť od toho, aby sa muselo rozhodovať, ktorý rodič je ten vinný za to, že nevyrastá v úplnej rodine. V konečnom dôsledku je on ten, ktorý najviac trpí, nie my dospelí. Mojou snahou je zabrániť tomu, aby moje dieťa muselo selektovať, cenzurovať a potláčať svoje potreby a túžby vo vzťahu komunikácie, či už so svojou matkou alebo otcom.

Vyzval som aj matku, aby mala na mysli v prvom rade prosperitu a pohodu nášho dieťaťa. Obaja predsa musíme nájsť takú cestu a riešenie, ktorá nebude svojim konfrontačným charakterom na dieťa bezprostredne negatívne doliehať. Kde ide o skutočný záujem rodičov o dieťa, to sa nesmie stať len nástrojom, či prostriedkom na vybavovanie si účtov s tým druhým. Určite je v záujme dieťaťa zachovať mu obidvoch rodičov, čo je preň nesporne prospešnejšie, ako sa pokúsiť ho jedného z rodičov pripraviť. Môj syn slovíčko „nenávidím“ nepoznal, pokiaľ ho nepočul z úst svojej matky. Je však takmer nemožné, aby som túto skutočnosť dokázal... alebo že by mi to na súde uverili... alebo vzali do úvahy; ale pevne verím, že s vašou pomocou znovu získam späť svojho syna, ktorý je pre mňa zmyslom môjho života.

Braňo z Veľkého Krtíša

*Prípád vedený v poradni Ligy Otcov pod spisovým číslom **P115060**. Kontakty a spis máme v organizácii. V prípade potreby kontaktujte JUDr. Elišku Mančíkovú – pravo@ligaotcov.sk*

Môj syn znamená pre matku len mesačný prísun peňazí a o tom, čo chce on, mu nedovolí pomaly ani myslieť. Malý sa trápi, chcel by byť viac so mnou, ale to nesmie chcieť.

Potreboval by som vašu pomoc, ak by to bolo možné... Mal by som nárok na striedavú starostlivosť o syna, o ktorého sa starám? Som s ním iba každý druhý víkend v mesiaci, riadne naňho platím výživné, ale matka mi v styku bráni, či už vymýšľaním si chorôb (neustále mu pchá nejaké lieky – pritom mu ani nič nie je); v poslednej dobe mu prestala baliť veci, takže príde iba v teplákoch a v batohu má spodne prádlo a ponožky a to je všetko. Keď chceme niekam ísť, musím mu kúpiť všetky veci, od spodného prádla, cez tričká, rifle a bundy. Mám záujem starať sa o syna a najradšej by som bol, keby žil s nami.

Prosím vás, aké sú podmienky na striedavku? Chceli by sme ho vychovávať spolu s druhou manželkou, pretože ho ľúbime a je očividné, že jeho matka ho má len ako mesačný prísun peňazí. Aj sám nám už povedal, že mamina sa o neho už nezaujíma, opakovane sa ma sám pýta, či by nemohol byť jeden týždeň s nami a jeden s mamou, že tak by sa mu to páčilo. Chcel by som sa vyhnúť scénam pri odovzdávaní, ktoré sú až neúnosné, plačú obaja synovia, plače manželka a včera som sa tomu neubránil už ani ja... Už som aj manželke povedal, že či by nebolo lepšie sa ho vzdať, aby sa takto netrápil, pretože mama ho vydiera (keď dáš pusť tatovej manželke, tak už ťa nebudem ľubiť, a keď pôjdeš odo mňa, tak plač, aby vedeli, že chceš byť so mnou apod.). Keď som to všetko povedal aj na súde, ona všetko zaprela, povedala, že ho ľúbi najviac na svete, zodpovedne sa o neho stará atď.

Aj sociálna kurátorka však už vie, aká je, že sa s ňou nedá nijako vychádzať. Chcel by som, aby syn zašiel aj k psychologičke, aby sa s ním porozprávala, len tak a po čase by určite prišla na to, čo sa v jeho hlavičke skrýva: pretože už chodí ako taká malá mŕtvolka, stále nad niečím premýšľa, asi aby sa pred nami nepreriekol niečím, pretože mama mu zakázala hovoriť pred nami niečo o nich. Je to už neúnosné, stále si musím zapisovať, čo sa odohralo vždy po víkende, aby som to mal pre prípad nejakého súdu, ale už sme vážne na dne, už nevieme čo ďalej. Vlastne ani neviem, ako by som mu povedal, že už preňho nikdy neprídeme – asi by som si to vyčítal potom celý život... Lenže takto ho trápiť, trápiť moju rodinu... prosím, ak môžete, pomôžte mi.

*Prípad vedený v poradni Ligy Otcov pod spisovým číslom **P115057**. Kontakty a spis máme v organizácii.*

V prípade potreby kontaktujte JUDr. Elišku Mančíkovú – pravo@ligaotcov.sk

Matka uniesla nášho syna 190 km ďaleko, aby ma od neho úplne izolovala. Chcel som to riešiť striedavkou, ale izolácia syna nemá nič spoločné s materinskou láskou – požiadam o zverenie syna mne.

Rád by som Vás požiadal o pomoc pri uplatnení svojich práv ako otca, ktoré mám voči svojmu päťročnému synovi. S družkou (ďalej len matka) sme bývali v spoločnej domácnosti, kde sme vychovávali svojho syna. Aj keď som sa snažil, nepodarilo sa mi náš vzťah udržať a matka podala žiadosť o zverenie syna do vlastnej starostlivosti. Keďže mi na synovi záleží a viem, že potrebuje oboch rodičov, požiadal som o striedavú starostlivosť. Toto riešenie sa mi zdalo najmenej bolestné pre všetky strany. Podotýkam, že podľa môjho názoru matka vychováva syna represívnym spôsobom a syn jej dával najavo, že trávi čas radšej so mnou ako s ňou. Aby zabránila striedavej starostlivosti a zničila citové väzby medzi mnou a synom, odsťahovala sa k rodičom, asi 190 km. Svojim odchodom aj so synom ma na 5 mesiacov prakticky izolovala od syna. Nemohol som sa s ním stretnúť, napriek viacerým pokusom, ako osobným, tak aj telefonickým. Som presvedčený, že takéto správanie sa voči synovi nemá nič spoločné s materinskou láskou a preto som požiadal o zverenie syna do vlastnej starostlivosti. Je evidentné, že matka má snahu obmedziť syna v jeho právach stýkať sa so svojím otcom a taktiež aj mňa, ako otca, v podieľaní sa na výchove svojho syna. Preto sa obraciam na Vaše občianske združenie s nádejou, že mi bude vedieť pomôcť a bude mi nápomocné pri konečnom rozhodnutí súdu o zverení maloletého.

Prípád vedený v poradni Ligy Otcov pod spisovým číslom P115056. Kontakty a spis máme v organizácii. V prípade potreby kontaktujte JUDr. Elišku Mančíkovú – pravo@ligaotcov.sk

Za nič na svete nepristúpi na striedavku, ani len pre dobro nášho syna. So synom narába ako s vecou, ani slovami a najmä činmi ho nedokáže presvedčiť, že je super matka, ako o sebe vyhlasuje.

Brali sme sa v roku 2005 a po roku sa narodil náš syn. Potom začala mať manželka problémy (možno popôrodná depresia alebo čo) – mala stavy, že s nikým a ničím nebola spokojná, pomoc rodičov a iných príbuzných odmietala, všetko okolo dieťaťa chcela zvládať sama. Hoci bola vyčerpaná, nepripustila si to, odmietala pomoc. Potom ma obviňovala, že som uzavretý, zatrpknutý, že o ňu nemám záujem. Stále ma podceňovala, zhadzovala, ponižovala a robila zo mňa neschopného, aj pred inými. Nedokázala komunikovať a riešiť problémy vzájomnou dohodou, kompromisom, ale riešila to radšej na ulici, s kamarátkami. Naše manželstvo už nefungovalo tak, ako malo. Keď sme sa brali, bol som veselý, kamarátsky človek; ale po nej... Všetko som v sebe dusil, snažil som sa držať rodinu pokope. Akoby ani to nestačilo, bola mi neverná. Odpustil som jej, pre záchranu rodiny. Súhlasila, že začneme odznova, no za mojím chrbtom si hľadala byť a nakoniec sa odsťahovala aj so synom.

Následne mi odmietla dať dieťa a podala návrh na rozvod. Keďže sme sa nevedeli dohodnúť (u nej nebola snaha pristúpiť na akúkoľvek dohodu) navrhoval som zverenie dieťaťa do osobnej striedavej starostlivosti. Spísali sme dohodu, ona však túto dohodu nedodrжала. Na stretnutia išla vtedy, keď to uznala za vhodné, pričom na konaní uviedla, že malý je často chorý atď. Ak to aj je čiastočne pravda, podľa mňa mu určite neprospeje rodinná nepohoda, stav, keď mu neumožní ísť ku mne. A to syn sám hovorí, že chce byť u mňa toľko, ako u matky!

Na súde sa mi nedarí vyvrátiť jej názor, nikým a ničím nepodložený, že nie som schopný sa sám postarať ani o seba ani o dieťa a žiada syna do svojej opatery. To asi zabudla, že pred sobášom som býval vo svojom byte sám a sám sa staral o všetko...

Syn sa musí vysporiadať s našim rozvodom sám, lebo ona ho ani slovami a najmä činmi nedokáže presvedčiť, že hoci sme sa my dvaja rozišli, on je stále náš rovnako. Má rečové problémy, navštevuje logopéda, zmieta sa v tom, že ľudí, ktorých mal rád, mama opisuje ako najhorších. Je vystavený situáciám,

kedy vie, že má ísť ku mne, no ona s ním odcestuje k sestre a ešte mu povie, že ocko preňho nepríde, lebo pracuje! Klame dieťa, mňa, úrad, súd. Robí všetko preto, aby sa o dieťa starala len ona. Keby syn vedel, že týždeň bude u matky, týždeň u otca, bol by kľudný a vyrovnaný. Vyhlasuje o sebe, že je super matka, ale super matka neničí dieťa tak, ako ona ničí nášho syna! Neuvedomuje si, že jej majetnícky vzťah poškodzuje jeho psychiku, jeho vývoj. Z relatívne zdravého chlapca vyrába patologického jedinca.

Prípád vedený v poradni Ligy Otcov pod spisovým číslom P115054. Kontakty a spis máme v organizácii. V prípade potreby kontaktujte JUDr. Elišku Mančíkovú – pravo@ligaotcov.sk

Stal som sa príkladom a na vlastnej koži som zažil, že matka môže porušovať aj tie najzákladnejšie práva dieťaťa a jeho otca, môže porušovať všetky písomné a mediačné dohody, dokonca uznesenie súdu – a to všetko dlhodobo a úplne beztrestne.

Matka dieťaťa nedodržuje od r. 2009 ani jedinú ústnu, písomnú alebo mediačnú dohodu, vedome porušuje uznesenie súdu o styku so synom. Podal som niekoľko trestných oznámení za marenie výkonu súdneho uznesenia – žiaľ s odpoveďou, že sa nejedná o trestný čin a mám sa obrátiť na občiansko-právne konanie, teda na "lampáreň".

Úplne bez výčitiek svedomia a vysvetlení mi napíše (keď už som na ceste), že nemám chodiť, že ona je s deťmi a priateľmi niekde na „Morave“ a že sa – citujem „možno vráti na budúci týždeň“. Inokedy je „na svadbe“; inokedy je zasa syn chorý... Márne ju upozorňujem, že škodí synovi, že to bude mať následky pred súdom, jej je to jedno, resp. vie, že sa jej nič nestane, že si to môže dovoliť. I teraz pred Vianocami sme sa dohodli, že si prídem po syna, ale potom tvrdila, že bude rada, keď prídem ja na Vianoce. Na druhý deň po Vianociach povedala, že ide do obchodu a prišla o 5 hodín, úplne opitá, zatiaľ čo ja som sa venoval synovi. Niekoľkokrát som jej bezúspešne navrhol dohodu o styku so synom, ale buď nesúhlasí, alebo to akože prejednáva s právničkou (v skutočnosti nič nerobí) alebo to poruší. Taká situácia jej zrejme veľmi vyhovuje. Súd určil prvé pojednávanie až 5 mesiacov od môjho návrhu a všetky moje návrhy na predbežné opatrenie pozametali. Na pojednávania matka bez udania dôvodu nechodí a dokonca i podľa vyjadrenia mediátora sa matka v prvom rade zaujíma o nepodstatné veci, o svoje potreby a nie o požiadavky na otca alebo potreby maloletého dieťaťa.

Akoby si nedokázala uvedomiť, že ja cestujem za svojím jediným dieťaťom za mesiac aj 4 000 km a ona nemusí cestovať nikam; že nemusí za posledné roky preukazovať absolútne nič, čo je spojené s riadnou starostlivosťou o dieťa; že nemusí bojovať o dieťa. Neuvedomuje si, že stačí len otvoriť bránu a odovzdať mi syna, ale naopak a napriek tomu dlhodobo vytvára úmyselné obštrukcie, len aby mi znemožnila alebo aspoň znepríjemnila pobyt so synom. Som otcom, ktorý bol ochotný ísť aj na rodičovskú dovolenku (matka bola pracovne mimoriadne aktívna už od 4 mesiacov dieťaťa), no ona radšej nechala syna jej maloletej dcéry a potom sa synovi stal ťažký úraz. Je len príznačné, že keď sme obaja s matkou prišli po syna do škôlky, nerozbehol sa k nej, ale ku mne (učiteľky boli priam šokované); a to sa stalo už niekoľkokrát. Rovnako je na zaujímavá aj skutočnosť, že dieťa sa ani jediný raz počas 3 rokov v mojej prítomnosti nepýtalo na matku.

V súčasnosti však nedokážem odhadnúť, ako sa posledné 3 roky „starostlivosti“ matky podpísali na jeho psychickom a emocionálnom vývoji.

Stal som sa príkladom a na vlastnej koži som zažil, že matka môže porušovať aj tie najzákladnejšie práva dieťaťa a jeho otca, môže porušovať všetky písomné a mediačné dohody, dokonca uznesenie súdu – a to všetko dlhodobo a úplne beztrestne.

*Prípád vedený v poradni Ligy Otcov pod spisovým číslom **P115050**. Kontakty a spis máme v organizácii. V prípade potreby kontaktujte JUDr. Elišku Mančíkovú – pravo@ligaotcov.sk*

Mám platiť a dať pokoj – oni moju dcéru vychovávajú!

Chcem Vás poprosiť o pomoc. Som v situácii, že sa cítim bezmocný a z každej strany sa stretávam s nezaujmom riešiť moju situáciu. Už počas manželstva mi matka bránila v starostlivosti o dcéru. Keď som ju chcel kúpať, tak ma označila za úchylného a nenormálneho; keď som mal záujem ísť s dcérou na prechádzku, tak mi ju trhala z rúk a spustila hysterické záchvaty; Keď som spomenul, aby sme s dcérou navštívili aj mojich rodičov, tak to bolo z jej strany vylúčené a doslova zakazovala, aby ich dcéra poznala. Od narodenia dcéry neustále odchádzala z domu a prichádzala späť, najprv na niekoľko dní a neskôr aj na niekoľko mesiacov. Od januára 2011 som dcéru videl 3-krát: prvý raz na 10 sekúnd, druhý raz asi 30 minút, i to mi zaspala v náručí a tretí raz tiež na 30 minút. Všetky tieto stretnutia sa uskutočnili až po mojom veľkom telefonovaní, sms-kách a dcérka nikdy nebola načas pripravená. Čakal som vždy viac ako 60 minút, musel som si vypočuť pestrý slovník nadávok a vyhrážok na moju osobu a keď som nedajbože doniesol čokoládovú tyčinkou, svokra jej ju vytrhla z rúk a hodila do mňa, vraj, aby som nechodil otravovať, že robím hanbu a oni si neželajú, aby som dcéru navštevoval. MÁM IBA PLATIŤ A DAŤ POKOJ, ONI JU VYCHOVAJÚ!!! Na ÚPSVaR zvolili metódu ťaženia času a prezentujú názor, že dcéra je malá a matke ju nebudú trhať z rúk. Na dcéru momentálne platím 35 Eur, po rozsudku mám platiť 90 Eur, čo z mojej strany nie je problém, ale kto mi nahradí moju a dcérinu citovú ujmu z toho, že nám je bránené v styku?! Mám strach z budúcnosti mojej dcéry, veď dieťa potrebuje oboch rodičov! Lenže to sociálnym pracovníkom asi uniká a doslova preteká pomedzi prsty a naopak, dali zelenú citovému vydieraniu!!! Ak si to situácia bude vyžadovať, nemám problém zmeniť aj prácu (som inštruktor autoškoly), len aby som mohol byť viac s dcérou.

*Prípád vedený v poradni Ligy Otcov pod spisovým číslom **P115048**. Kontakty a spis máme v organizácii. V prípade potreby kontaktujte JUDr. Elišku Mančíkovú – pravo@ligaotcov.sk*

Nechápem, prečo by mala mať matka nad deťmi po rozvode absolútnu moc a otec jednoducho "skončil".

Bývalá manželka sa odsťahovala na druhý koniec republiky a chce zo mňa urobiť druhotriedneho rodiča. Žije si nad pomery, no neváha odo mňa žiadať aj posledné steblo slamy – a ponúka mi za to... pár hodín s deťmi mesačne.. Som z východu, kde sme spolu žili. Mám dve deti – 9 a 6 rokov a rozvedený som 2 roky. Po rozvode, kým boli deti tu, som bol s nimi prakticky stále (niekoľkokrát týždenne). Od konca minulého roku sa bývalá nasťahovala k novému partnerovi do BA aj s deťmi a odvtedy začali problémy. Na jar sa s novým partnerom aj zosobášili (už ich pár vystriedala a o každom hovorila deťom, že to bude ich tatino). Vzhľadom na vzdialenosť sa s deťmi snažím udržiavať aspoň telefonický kontakt, no ona zrušila synovi mobil, ktorý

som mu kúpil a platil účty (jednoducho mu postrihala sim-kartu). Deťom sa odvtedy dovolám iba raz za čas, cez jej telefón (vyžaduje, aby som ju prosil, kým dostanem deti k telefónu). Telefonáty prebiehajú pri hlasitom odposluchu, pod jej kontrolou a keď sa jej niečo znepáči, tak to preruší (zo všetkých síl sa vyhýbam akýmkoľvek témam, ktoré by sa mohli dotýkať jej nového života). Keď som po minulých letných prázdninách pricestoval s deťmi vlakom do BA, nechala nás po precestovanej noci čakať na stanici 11 hodín (ktorá matka to urobí svojim deťom?), moju cestovnú tašku vyhodila na stanici (hoci v nej boli veci detí). Keď mi deti odovzdávala, ich veci boli nahádzané v dvoch igelitových vreciach. Všetok kontakt je spojený s veľkým stresom a možnosti kontaktu sú stále slabšie – bojím sa, že nakoniec to moje deti vzdajú. Už sa začínajú prejavovať prvé náznaky. Mám sa presťahovať do BA, aby som s nimi mohol byť častejšie? A čo keď sa potom presťahujú do Prahy? Alebo do Austrálie? Poslal som synovi list s prázdnyimi obálkami, vypísanou mojou adresou a nalepenými známkami, aby mi mohol slobodne napísať list. Posielam im aj balíčky (synovi novú sim-kartu), ale ak sa aj dovolám, syna do telefónu núti klamať, že balík dostal, hoci syn nevie, čo v tom balíčku bolo, lebo ho ani nevidel.

Prosím Vás o radu, ako mám ďalej bojovať o svoje otcovstvo, svoj vzťah k deťom? Čo môžem robiť? Nemôže ma predsa jednoducho len tak odstaviť!? Ja nebudem ďalšia palička v kolónke otec, ktorý nemá záujem o svoje deti!

Skúšal som sociálku. Najprv ma nechali hodinu a pol hovoriť, zapísali si pár viet a potom ma poslali za inou kolegyňou, ale až o týždeň. Tá si doplnila do záznamu ešte jednu vetu s tým, že mám čakať. Potom sa mi ozvala, ale iba so zoznamom vecí, s ktorými neuspejem, namiesto aspoň nejakého návrhu riešenia. Po mojom prehovárani nakoniec uznala, že situácia nie je v poriadku, tak mi dala kontakty na bratislavskú sociálku (už neplatné). Pracovníčka z BA so mnou komunikovala štýlom akože, čo chcem? Nechce sa mi veriť, že by si tieto sociálne pracovníčky takto podávali aj ženy, ktoré ich požiadajú o pomoc. Mám práve postí, že sociálka je na to, aby urobila bariéru medzi otcom a deťmi. Odvtedy mám síce prístup k deťom cez jej telefón trochu častejší, ale ešte prísnejšie strážený, ešte viac stresujúci. Exmanželku – človeka, ktorý moje deti presviedča, že otec sa dá len tak vymeniť – musím stále prosiť, aby som s nimi mohol aspoň telefonovať.

Dokonca, aj keď mám mať deti povedzme 3 dni, jeden precestujeme ku mne a druhý naspäť. Preto tráviť víkendy na východe nepripadá veľmi do úvahy a stráviť víkend v bratislavskom hoteli je pre mňa finančne neúnosné: ja som si nenašiel novú ženu s domom a bazénom, novým autom atď. ako ona. Mám vari financovať domácnosť človeku, ktorý mi zobral deti, má domácnosť vybavenú vecami, ktoré sme nadobudli počas manželstva, vrátane televízora, bicykla atď.? Mám vari platiť človeku, ktorý presviedča moje deti, že nie ja, ale on je ich otcom? Z čoho? Ako to mám prežiť? Hoci by mi nakoniec súd určil aj podstatne nižšiu sumu, ako požaduje, tak ma to pravdepodobne zničí (platím ešte pôžičky, čo mi ostali po manželstve a hypotéku na byt).

Už naozaj neviem, čo mám robiť. Ešte pred 2 mesiacmi, keď mi tu deti spali, volali ma k sebe do postele, aby mohli zaspávať so mnou a držať ma za ruku. V momente, keď som si k nim ľahol, okamžite obaja zaspali. A teraz má znova syn strach niečo mi do telefónu povedať a dcéra sa tiež bojí do (odpočúvaného) telefónu povedať mi, že ma ľúbi.

Ale aj tak chcem vedieť, ako je možné, že v tomto štáte je otec po rozvode postavený do úlohy nejakého basistu, ktorý má k deťom iba akési návštevné hodiny, ale pritom často cudzí ľudia (aj s pochybnou minulosťou) majú k nim neobmedzený prístup. Dá sa nejako bojovať o zmenu v systéme? Uvedomujem si, že možno sú aj závažnejšie trestné činy ako riešenie týchto problémov, ale na druhej strane, toto je predsa situácia, do ktorej sa dostávajú desaťtisíce (možno státisíce) detí na Slovensku! Nechápe, prečo by mala mať matka nad deťmi po rozvode absolútnu moc a otec jednoducho "skončil". Štát tvrdí, že je zlé, že otcovia po rozvode nemajú záujem o svoje deti; ale akú mám od štátu podporu na presadenie svojich rodičovských práv? Nechcem byť v pozícii, že ex-manželka bude po zvyšok života klamať moje deti o tom, aký som a ja k nim nebudem mať prístup, len budem platiť (ako sa vyjadřila). Týka sa to množstva otcov, rozvodom sa predsa nekončí ich rodičovstvo! Je to obrovská sila, ktorá môže systémom pohnúť a zlepšiť pozíciu otcov po rozvode.

*Prípád vedený v poradni Ligy Otcov pod spisovým číslom **P115037**. Kontakty a spis máme v organizácii. V prípade potreby kontaktujte JUDr. Elišku Mančíkovú – pravo@ligaotcov.sk*

Mám súdom stanovený styk 5,5 hodín za dva mesiace.

Takéto rozhodnutie považuje aj ústavný súd za protiústavné – ale tento stav i tak pretrváva. Žádal jsem o to, abych mohl být s dcerou (9 let) min. 2 – 3 dni v měsíci + 2 – 3 týdny o prázdninách. Matka mi to neumožňuje a dlouhodobě se snaží o to, že sice mohu být s dcerou, ale pouze v její přítomnosti. Byly v Praze asi 6 dní a ani mi nedala vědět, že mohu dceru navštívit. Hlavní problém je, že celou dobu jsem byl cílevědomě blokován, aby jsem neměl možnost být s dcerou ani jeden víkend sám, natož nějakou celou delší dobu.

Výsledkem soudu bylo, že se s dcerou mohu setkávat pouze 1x za 2 měsíce a to pouze na dobu od 10:30 – 16:00 v místě bydliště! Zároveň mi byla upravena povinnost platit výživné ze 100 Euro na cca 290 Euro. Postup soudkyně k této otázce cítím jen jako formální, bez hledání "pravdy", dokonce přímo jako absurdní. Do svého odvolání jsem zakomponoval tyto úvahy a skutečnosti (soud je na Slovensku – matka je Slovenka): Súdna úprava styku otca s dieťaťom v takej forme a rozsahu nielen, že nerešpektuje právo dieťaťa na zachovanie vzťahu k obidvom rodičom, ale je aj v rozpore so záujmom dieťaťa a nenapĺňa právo otca podieľať sa na jeho výchove. Rozsah 5,5 hodiny za 2 mesiace, t. j. 32,5 hodín ročne, nepostačuje na udržanie vzťahu otca s maloletým dieťaťom. Do styku nebol zahrnutý čas prázdnin a sviatkov. Aj český ústavný súd skonštatoval, že styk rodiča s dieťaťom, ktorý má záujem podieľať sa na výchove svojho dieťaťa, nemôže byť (súdom) podmienený dobrou komunikáciou s matkou dieťaťa, u ktorej je navyše evidentné, že dieťa po psychickej stránke riadne na styk nepripravuje a je podozrenie, že s dieťaťom úspešne celú dobu manipuluje. Súd musí dbať na to, aby pri určení styku rodiča s dieťaťom nedošlo iba k formálnej realizácii styku (doloženie udržiavania styku), ale k vytváraniu a rozvoju vzťahu rodič – dieťa. Právom chránený záujem maloletého dieťaťa si vyžaduje, aby súd vo svojom rozhodnutí umožnil vytváranie pevných väzieb dieťaťa k obidvom rodičom, bez ohľadu nato, či dieťa žije s rodičom v spoločnej domácnosti alebo nie.

*Prípád vedený v poradni Ligy Otcov pod spisovým číslom **P115004**. Kontakty a spis máme v organizácii. V prípade potreby kontaktujte JUDr. Elišku Mančíkovú – pravo@ligaotcov.sk*

Analýza rozsudkov

Smutné príbehy v tejto knihe sú **len zlomkom z 13.000 príbehov detí po rozchode rodičov o ktorých sa každoročne rozhoduje na slovenských súdoch**. Zhromaždili sme vďaka inforzákonu viac ako 1400 rozsudkov vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, ktoré sme zverejnili na našom portáli www.rozsudkyodetoch.sk. Realizovali sme analýzu týchto rozsudkov slovenských súdov vo veci určenia styku rodiča s maloletým dieťaťom po rozchode rodičov. Ide o o prvú kvalitatívnu a obsahovú analýzu svojho druhu na Slovensku.

Výsledky analýzy ukázali, že priemerne na Slovensku **trávi otec s dieťaťom, ktoré je zverené matke len 5 dní za mesiac** (matka v priemere 25 dní mesačne).

Ako býva na Slovensku tiež smutným zvykom, nie každý deň styku s dieťaťom je aj s prespaním, preto **počet nocí ktoré strávi dieťa u otca je ešte menší - a to len 1,8 nocí mesačne** – t.j. ani nie dve noci mesačne(!)

Zráтали sme aj hodiny čistého styku otca s dieťaťom **- v priemere strávi dieťa s otcom 54 hodín za mesiac** (je to niečo málo cez dva dni z tridsiatich za mesiac).

ANALÝZA ROZSUDKOV			
Rozsah styku s dieťaťom v rozsudkoch slovenských súdov			
Styk s dieťaťom - ZA MESIAC:	dní	nocí	hodín
Priemerný styk OTCA mesačne	5,1	1,8	53,9
Priemerný styk MATKY mesačne	24,9	28,2	665,7
www.rozsudkyodetoch.sk		© Liga Otcov	

Túto neradosnú štatistiku dopĺňajú ďalšie čísla z oficiálnych štatistík Ministerstva spravodlivosti:

za rok 2010 rozhodovali slovenské súdy o zverení 13 052 detí.
Z toho 11 038 (84%) zverili matke 1 341 (10%) otcom
a len 114 (0,9%) do striedavej starostlivosti.

II. PREHLAD
O SPÔSOBE VYBAVENIA PRÁV VO VECIACH STAROSTLIVOSTI O MALOLETÝCH V ROKU 2010

Kraj	Spôsob vybavenia uplatneného práva													
	Rodičovské práva a povinnosti - 2. časť													
	Styk rodičov s deťmi							Zverenie dieťaťa do výchovy						
	upravený			zakázaný			iný výsledok	matke			striedavá starostlivosť	inej osobe	iný výsledok	Kolizny opatrovník
	matke	otcovi	obom rodičom	matke	otcovi	obom rodičom		matke	otcovi					Majetkový opatrovník
BA	46	419	2	0	6	0	89	933	110	9	6	22	109	15
TT	51	626	5	0	4	0	531	1 439	178	15	8	36	35	29
TN	62	453	7	0	4	0	226	1 321	165	16	16	33	42	19
NR	72	588	14	0	4	0	208	1 370	183	13	13	63	68	18
ZA	54	604	0	1	2	0	61	1 164	106	14	15	25	45	9
BB	72	746	1	0	6	0	279	1 807	233	24	12	45	56	12
PO	72	688	10	0	10	0	256	1 277	141	6	17	90	71	10
KE	127	738	7	0	6	0	256	1 727	225	17	14	144	51	50
SR	556	4 862	46	1	42	0	1 906	11 038	1 341	114	101	458	477	162

Dieťa v súdnej moci

JUDr. Eliška Mančíková

Vláda SR si v programovom vyhlásení dala za cieľ zvýšiť dôveru občanov v právny štát a zvýšiť vymožitelnosť práva. Iste je dosiahnutie takéhoto cieľa dlhodobou úlohou nielen výkonnej moci, ale i moci zákonodarnej a súdnej. A práve súdna moc je kľúčovou pri získavaní a zvyšovaní dôvery občanov. Pokiaľ totiž budú súdy rozhodovať v rozpore s ústavou a zákonmi, želaný stav dôvery v súdnictvo (v súčasnosti je táto dôvera nižšia ako 30%) nikdy nenastane, naopak negatívne dôsledky dlhodobo ovplyvnia celú našu spoločnosť.

Občianske združenie Liga otcov, ktorého poslaním je ochrana záujmov maloletých detí, ako aj posilnenie princípu rovnosti rodičov, realizovalo analýzu rozsudkov slovenských súdov vo veci určenia styku rodiča s maloletým dieťaťom po rozchode rodičov. Ide o kvalitatívnu a obsahovú analýzu viac ako 1400 rozsudkov vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, ktoré sme zverejnili na našom portáli www.rozsudkyodetoch.sk. Je namieste uviesť, že ani proces získavania rozsudkov nebol a nie je jednoduchý, nakoľko mnohé súdy rozsudky nezverejnili, čím vzniklo dôvodné podozrenie z porušovania ústavného práva na informácie, ktoré je základným predpokladom verejnej kontroly štátnej moci.

Na základe žiadosti o poskytnutie rozsudkov v zmysle infozákona rozsudky poskytlo len 22 súdov z celkového počtu 62 (okresné a krajské súdy), z toho 2 krajské. Z Bratislavského kraja poskytli rozsudky len Okresný súd Malacký a až v týchto dňoch aj Okresný súd Bratislava III. Ostatné súdy sa odvolali na inštrukciu 21/2005 Ministerstva spravodlivosti SR č. 665/2005-53 o zverejňovaní súdnych rozhodnutí na internete, hoci podľa Ústavy SR medze základných práv a slobôd možno upraviť za podmienok ustanovených touto ústavou len zákonom. Uvedená inštrukcia sa dokonca netýka sprístupňovania súdnych rozhodnutí postupom podľa infozákona, týka sa iba zverejňovania súdnych rozhodnutí na internetovej stránke.

Podľa Ústavy SR čl. 41, ods. 3 **starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť**. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona. Takýmto zákonom je zákon o rodine č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len ZR) – podľa §38, ods. 2 ZR ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd rodičom obmedzí výkon ich rodičovských práv, ak žijú trvalo neusporiadaným spôsobom života, alebo svoje povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností nevykonávajú vôbec, alebo nezabezpečujú výchovu maloletého dieťaťa.

Podľa ods. 1 citovaného paragrafu súd môže pozastaviť výkon rodičovských práv a povinností, ak niektorému z rodičov bráni vo výkone jeho rodičovských práv a povinností závažná prekážka a ak je to v záujme maloletého dieťaťa; a podľa ods. 4 toho istého paragrafu súd pozbaví rodiča výkonu rodičovských práv, ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s maloletým dieťaťom, alebo výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbáva.

Pokiaľ teda neprišlo k **obmedzeniu, pozastaveniu alebo pozbaveniu výkonu rodičovských práv a povinností, platí § 28, ods. 2 ZR podľa ktorého rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia, pričom pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa**. Podľa údajov štatistického úradu SR v Slovenskej republike sa rozvádza každé druhé manželstvo. Podľa § 24, ods. 4 ZR súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov, ktorí sa rozvádzajú či nežijú spolu **rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom, a dbá na to, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo**

rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávného osobného styku s obidvomi rodičmi.

Ústava SR či ZR v tejto súvislosti nehovorí o matke, či otcovi, naopak Ústava SR v článku 12, ods. 2 zakazuje poškodzovať, zvyhodňovať alebo znevýhodňovať kohokoľvek na základe pohlavia. Princíp proporcionality je základným východiskom pri aplikácii akéhokoľvek práva v právnom štáte. Ďalej úprava výkonu ústavou zaručených základných práv rodičov a ich maloletého dieťaťa **v súlade s ústavou** je taká úprava, ktorá pre dotknuté práva predstavuje **faktické obmedzenie**, ku ktorému prichádza z dôvodu plurality subjektov nositeľov rovnakých práv **v čo najmenšej miere** a taká, ktorá priznáva každému z dotknutých subjektov **čo najširší rozsah výkonu ústavou zaručených základných práv**.

V nevysvetliteľnom rozpore s vyššie uvedeným je však oficiálna štatistika Ministerstva spravodlivosti SR, podľa ktorej **za minulý rok rozhodovali slovenské súdy o zverení do osobnej starostlivosti 13 052 detí, a z toho 11 038 zverili do osobnej starostlivosti matke a len 1 341 otcovi. V prípadoch, keď bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti matke mohol podľa analýzy sprístupnených rozsudkov stráviť otec s dieťaťom priemerne 54 hodín mesačne (7,5% celkového času za mesiac), a teda matka strávila s dieťaťom 666 hodín mesačne. Týchto 54 hodín sa realizovalo pre otca premieľne v 5 dňoch a 1,8 noci mesačne.**

Z ústavnoprávného pohľadu nie je udržateľná situácia, keď je ústavou i zákonom garantované rovnoprávne rodičovstvo i právo dieťaťa na zachovanie vzťahu k obidvom rodičom, avšak otcovi, ktorý môže na základe súdneho rozhodnutia stráviť s dieťaťom 54 hodín mesačne (a matka 666) je fakticky upieraný výkon rodičovských práv a povinností, ktoré okrem iného tvoria najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa. Takéto súdne rozhodnutia sú v rozpore so **záujmom dieťaťa, ktorý je definovaný v čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa.** Je vecou všeobecných súdov, aby pri zohľadnení všetkých konkrétnych okolností daného prípadu a z nich vyplývajúceho záujmu dieťaťa rozhodli výkonom súdneho rozhodnutia o konkrétnej podobe najvhodnejšieho usporiadania vzťahu medzi rodičmi a deťmi, avšak takéto rozhodovanie nemôže byť v rozpore s **čl. 18 Dohovoru o právach dieťaťa**, podľa ktorého obidvaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a rozvoj dieťaťa, a štáty, ktoré pristúpili k dohovoru, musia vynaložiť maximálne úsilie, aby táto zásada bola uznaná.

Pre harmonický psychický rozvoj dieťaťa je otcovský prvok nevyhnutný a je v najlepšom záujme dieťaťa nestraťiť kontakt s otcom v akomkoľvek veku, naopak k rozvoju dieťaťa je potrebné tento kontakt prehĺbovať a utužovať. **Práve množstvo času, v ktorom sa realizuje či už verbálne alebo neverbálne pôsobenie rodiča na dieťa, je primárnym elementom naplňovania rodičovskej zodpovednosti za výchovu. Styk otca s deťmi tak, ako ho upravujú súdy štandardne každý druhý víkend a súvisle len dva týždne počas letných prázdnin nijakým spôsobom nenapĺňa právo rodičov podieľať sa na výchove svojich detí a je porušením zákona.** Je zjavné, že nie každý otec bude mať záujem podieľať sa na výchove dieťaťa, ale tým, ktorí takýto záujem majú, v žiadnom prípade nemôže byť súdnymi rozhodnutiami upierané ich základné ústavné právo, nehovoriac už o tom, že **sú porušované základné práva dieťaťa.**

Často sa spomína, že jednou zo základných podmienok zodpovednosti súdov voči verejnosti je kvalitné, dostatočné, presvedčivé a racionálne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. **V žiadnom súdnom rozhodnutí však nie je kvalitne dostatočne a presvedčivo zdôvodnené, ako si má dieťa vybudovať a udržiavať vzťah k obidvom rodičom, a ako má otec naplniť svoje právo podieľať sa na starostlivosti a výchove dieťaťa počas štandardných párných víkendov či počas 54 hodín mesačne.** Je nepochopiteľné, že často súdne rozhodnutia nereflektujú na zákonnú úpravu bez odôvodnenia, pričom mnoho krát sa javí, že úlohou súdneho rozhodnutia je styk obmedziť, či dokonca zakázať (ako inak vysvetliť rozhodnutím súdu určený styk otca v rozsahu 5,5 hodiny v priebehu dvoch mesiacov a podobné rozhodnutia), **hoci rozhodnutie o úprave styku nemá suplovať rozhodnutie súdu podľa § 38 ZR.**

Realizovaná analýza však ukázala, že nielen odôvodnenia, ale i **výrokové časti rozhodnutí trpia vadami**. Okrem odôvodnení, z ktorých nie je možné postačujúco zistiť skutočný právny základ pre výrok rozhodnutia, sú časté aj výroky rozhodnutia, ktoré súčasná právna úprava ZR ani nepozná. Podľa platného znenia ZR je možné dieťa zveriť do osobnej starostlivosti jedného rodiča, do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov alebo do náhradnej starostlivosti. Vo výrokoch súdnych rozhodnutí z minulého roku sa však možno dočítať aj o zverení dieťaťa do výchovy (tento inštitút platil v starom zákone o rodine do roku 2005). **Ak máme hovoriť o kvalite súdnych rozhodnutí, zrejme je niekedy potrebné položiť latku trochu nižšie a domáhať sa najprv na súde zákonného výroku rozhodnutia (pričom výrok rozhodnutia v súlade so zákonom je v právnom štáte samozrejmosť) a až potom kvalitného odôvodnenia.**

Je potrebné ešte doplniť, že už takmer rok je účinný § 24 ods. 2, podľa ktorého ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa. V minulom roku z **13 052 detí, o zverení ktorých súdy rozhodovali, len v 114 prípadoch bolo dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov**, hoci zo všetkého vyššie uvedeného vyplýva, že v prípade záujmu obidvoch rodičov o osobnú starostlivosť o dieťa, **je takáto forma zverenia tá, ktorá eliminuje faktické obmedzenie, ku ktorému prichádza z dôvodu plurality subjektov nositeľov rovnakých rodičovských práv v miere čo najmensej a tá, ktorá priznáva každému z dotknutých subjektov rovnaký, resp. čo najširší rozsah výkonu ústavou zaručených základných práv.**

V článku 41, ods. 1 Ústavy SR sa okrem iného uvádza, že **rodičovstvo a rodina sú pod ochranou zákona, pričom sa zaručuje osobitná ochrana detí**. Je to však vo svetle príslušných súdnych rozhodnutí skutočne tak!?

Každý deň je 50 detí na Slovensku odsúdených byť polosirotou

Ladislav Ďurkovič

Keď sa minulý rok schválila striedavá starostlivosť v parlamente, hovorilo sa o novinke. Čo na tom že 50 rokov po USA, či 12 rokov po Českej republike. Z prirodzenej väzby – otec, matka, dieťa – odkedy je ľudstvo ľudstvom sme spravili novinku. Ale sa nečudujme, keď sa na Slovensku súdom a sociálnej kuratele zdá štandardné vyrábanie polosirôt z detí po rozchode.

Zo 186 000 detí za posledných 10 rokov bolo zverených 96 % len jednému rodičovi. Čo ostalo "odsúdeným" deťom na výber? Handrkovanie sa o účasť druhého rodiča v živote, manipulácia, scény, boj... A súdmi určené absurdné styky - na tri hodiny mesačne, či 5 hodín (!) za dva mesiace.

Úlohou súdov a kurately je chrániť záujem dieťaťa a tieto rozsudky sú v ostrom rozpore s týmto záujmom. Buď je rodič závadový a v záujme dieťaťa mu treba styk obmedziť alebo zakázať, alebo keď sa rodič môže s dieťaťom stretávať dva dni, 10 hodín, či tri hodiny mesačne, môže sa aj 5 dní, či dva týždne. Ich povinnosťou je určiť pre dieťa čo najširšiu mieru styku s oboma rodičmi. Mať oboch rodičov je najvyšším a základným záujmom dieťaťa. Zmenia sa priatelia, mestá, hračky, detské izby, školy, ale rodičia ostávajú do dospelosti. Stále si však sudkyne či kurátorky nevedia odvyknúť od mantry že „dieťa patrí matke“. Zákon o rodine nepíše nič o materstve, ci otcovstve, ale o rodičovstve.

Táto krutosť a štátna genocída tu trvá desaťročia a toto paušálne vyrábanie sirôt je bez väčšieho záujmu kompetentných ministerstiev.

Nerieši sa tu hlavný a pomerne častý problém, ktorým je neochota rodiča starať sa po rozchode o dieťa. Nemám problém kriticky priznať že sa to týka väčšinou otcov a tisíce matiek ostávajú s deťmi na krku, mnohokrát v hroznej sociálnej situácii a ešte veľaokrát bez platenia výživného. No na druhej strane nepochopiteľne štát tým deťom, ktoré majú to šťastie a obaja rodičia sa majú záujem o ne postarať, kladú polená pod nohy.

Štát miesto nastolenia rovnosti od prvého dňa rozchodu určuje pokrivené pravidlá a už tak vyhrotený vzťah rozchádzajúcich sa rodičov eskaluje do enormného konfliktu. Ako sa môže niekto čudovať rozčúleným rodičom, ktorí po rokoch života s dieťaťom v jednej domácnosti zrazu čelia radikálnemu obmedzeniu kontaktu s nimi prinajlepšom na dva víkendy do mesiaca a to úplne bez dôvodu. Niežeby štát konal proti závadovému konaniu rodiča, ktorý obmedzuje kontakt dieťaťa s druhým rodičom, ale naopak, ešte blokáciu rodiča podporuje a nakoniec potvrdí rozsudkom.

Rodiča ktorý je odstavený od detí ide od smútku roztrhnúť. Poznal som osudy takýchto rodičov a boli na zaplakanie. Zlomené srdcia, zničený život, depresie, bezmocnosť. Mnohí stratili zamestnanie, nedokázali stále pochopiť že prečo. Tá bolesť sa ani nedá popísať. A k tomu ešte nerozumieme tej obrovskej nespravodlivosti - keď čítate ústavu, zákon o rodine, listinu ľudských práv, antidiskriminačný zákon, medzinárodný dohovor o právach dieťaťa - všade je napísané, že vaše dieťa požíva najvyššiu ochranu jeho záujmu a má garantované právo na oboch rodičov.

Je tam jasne napísané že jeho a aj vaše rodičovské práva nemožno obmedziť bez náležitého dôvodu. Napriek tomu, keď sa obrátite na poručenské súdy a sociálnu kuratelú, ktoré majú dodržiavanie práv detí a vaše chrániť - tak tie vás ešte dorazia.

Ak vydržíte ten nekonečný čas, mnohokrát poznačený blokovaním styku s dieťaťom vymyslenými chorobami, manipuláciou, alebo si druhý rodič zmyslí a dieťa ako svoj majetok odsťahuje na druhý koniec republiky, tak vás ešte začnú skúmať a preverovať psychológovia. Aby ste uspeli v tom, čo vám bolo dané narodením dieťaťa - že ste rodič. Pozeráte na vagabundov a asociálov ako s deťmi veselo nažívajú, dokonca na toho nového partnera vašej exky ktorý s ním trávi každý deň bez preverovania, no vy ste zrazu rodič na preverovačke. A čo zistujú? Či vaše dieťa nebude trpieť, keď bude mať opäť oboch rodičov ako predtým. Nikoho nezaujíma utrpenie dieťaťa, keď z neho hneď po rozchode spravia polosirotu, ale to aby malo opäť oboch svojich rodičov, to preverujú poriadne! A šanca dieťaťa mať oboch rodičov a rodiča dieťa? Veľmi malá.

V minulom roku z 13 052 detí "dostalo" striedavku len 114 – to je menej ako jedno percento! Pritom styk s dieťaťom zakázali len 42 rodicom! Tie ostatné môžu stráviť s druhým rodičom čas – ale v priemere mesačne 5 dní a 1,8 noci!

Táto zvrátenosť porozchodovej praxe musí skončiť. Toto narábanie s deťmi, ako keby boli zločinci odsúdení na stratu jedného z rodičov len preto, že sa oni rozišli. Musí byť nastolený zákonný stav. Preto je v parlamente predložený zákon, ktorý konečne zmení prax zverovania detí a urobí zo spoločnej striedavej starostlivosti štandard. V konečnom dôsledku to uľahčí prácu súdov a kurately. Mali by sa ukončiť nekonečné spory vyvstávajúce z nerovnosti a obmedzovania rodičovských práv a súdy by sa mali zameriavať na obmedzovanie či zákaz styku len tam, kde je to proti záujmu dieťaťa. Alebo vyrubovať sankčné výživné tam, kde jeden z rodičov o výchovu dieťaťa nejaví záujem.

Heslo „Deťom oboch rodičov aj po rozchode“ by malo byť v záujme dieťaťa základným zameraním štátu, súdov a kurately. Malo by skončiť to nezmyselné tápanie nekompetentných laikov bez dostatočnej znalosti problematiky žijúcich v zabehaných schémach, ktorí sa dookola pýtajú nezmysel, či je striedavka v záujme dieťaťa. A za naše dane sa venujú nie tomu ako zachovať detom oboch rodičov, ale hľadaniu argumentov prečo sa to nedá.

Štát by mal chrániť právo dieťaťa na oboch rodičov všetkými dostupnými prostriedkami, zasahovať prostredníctvom súdov a kurately práve proti rodičovi ktorý má snahu kontakt dieťaťa s druhým rodičom obmedziť a vyvolávať záujem o striedavú starostlivosť všade tam, kde rodič o ňu nemá záujem. A to nie je príbeh z rozprávky, to je neodkladná potreba.

Tento štát totiž rozhoduje každý deň o osude 52 detí. Z 50 z nich urobí polosiroty. Aké sú dôsledky tohto rozhodnutia na život dieťaťa?

Zacitujem výsledky analýzy amerického ministerstva zdravotníctva: Dieťa ktoré vyrastá bez jedného rodiča má 5 x väčšiu pravdepodobnosť, že spácha samovraždu, 32 x väčšiu pravdepodobnosť, že utečie z domova, 20 x väčšiu pravdepodobnosť, že bude trpieť poruchami správania, 14 x väčšiu pravdepodobnosť, že sa dopustí znásilnenia, 9 x väčšiu pravdepodobnosť, že nedokončí školu, 10 x väčšiu pravdepodobnosť, že upadne do závislosti na drogách, 9 x väčšiu pravdepodobnosť, že skončí v prevýchovnom zariadení a 20 x väčšiu pravdepodobnosť, že skončí vo väzení...

Ešte raz sa prosím zamyslime, či nám tých 13 000 detí ročne po rozchode nestojí za to, aby aj v tejto oblasti konečne a čo najskôr došlo na Slovensku k zásadnej reforme. Deti si to naozaj zaslúžia, rovnako ako si zaslúžia oboch rodičov.

Zákon o rodine

(zákon č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov)

Podľa súdnej praxe na zachovanie vzťahu dieťaťa k obidvom rodičom stačí styk s otcom 2x do mesiaca cez víkend od soboty do nedele (tzv. párnovíkendovstvo), čo je však v príkrom rozpore so záujmom dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov. Párnovíkendovstvo nie je v žiadnom prípade v záujme dieťaťa, nie je predsa možné vychovávať a starať sa o dieťa len dva víkendy do mesiaca.

Súdy takmer vždy zverujú dieťa matke, pričom matka dieťa používa ako zbraň proti otcovi a súdy väčšinou nekonajú. Opakované bránenie v styku otca s dieťaťom je bežnou praxou - stovky prípadov v našej poradni sú toho dôkazom. V Zákone o rodine v § 25, odsek (4): „Ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.“ Je teda jasné, čo má súd robiť, ak jeden z rodičov používa dieťa ako zbraň proti druhému rodičovi a bráni mu v styku s dieťaťom. Za celé obdobie existencie tohto znenia zákona však iba jeden súd iba jeden jediný krát zmenil rozhodnutie o osobnej starostlivosti podľa tohto paragrafu. A to všetko napriek tomu, že v dôvodovej správe z 19. augusta 2004 k tomuto zákonu je uvedené: „Z praxe súdov vyplýva, že v niektorých prípadoch rodič, ktorému bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti, neumožňuje druhému oprávnenému rodičovi styk s dieťaťom resp. znemožňuje druhému rodičovi stretávanie s dieťaťom. Novou úpravou v odseku 4 sa umožňuje súdom zmeniť rozhodnutie o výchovnom prostredí...“.

Neváhajte vždy žiadať dôrazné aplikovanie Zákona o rodine, najmä § 24 odsek 2 striedavá starostlivosť a § 25 odsek 4 zmena zverenia dieťaťa do osobnej starostlivosti, to sú nástroje, ktoré právo poskytuje a rodičia by mali čo najviac nástojiť na ich využívaní.

§ 24

(1) V rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

(2) Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

(3) Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

(4) Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

(5) Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné

informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

§ 25

(1) Rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

(2) Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

(3) Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo ho zakáže.

(4) Ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.

(5) Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. 6) Ustanovenia odsekov 1 až 4 sa použijú primerane.

Zákon o sociálnoprávne ochrane detí a sociálnej kuratele (č. 305/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov)

Rodič má kedykoľvek právo požiadať pomoc „sociálku“, obec, školu, lekára a iné orgány pri výkone svojich práv a povinností. Neváhajte preto domáhať sa svojich práv s odkazom na toto zákonné ustanovenie. Všetky orgány sú povinné poskytnúť pomoc v rozsahu svojej právomoci, nedajte sa preto odbiť a dôrazne sa dožadujte svojich práv. Ak výkon Vašich rodičovských práv nebol súdom obmedzený alebo pozastavený, máte na základe zákona o rodine rovnaké rodičovské práva ako druhý rodič. Orgány sociálno-právnej ochrany detí sú špecializované orgány štátu, určené práve na ochranu práv detí a pomoc rodičom, tak kde ju potrebujú.

§ 9

Rodič a osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa, majú právo pri výkone svojich práv a povinností požiadať o pomoc orgán sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately, iný štátny orgán, ktorý je príslušný podľa osobitných predpisov⁷⁾ chrániť práva a právom chránené záujmy dieťaťa, zariadenie, obec, vyšší územný celok, akreditovaný subjekt, školu, školské zariadenie a poskytovateľa zdravotnej starostlivosti; tieto orgány a akreditovaný subjekt sú povinné rodičovi a osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa, túto pomoc poskytnúť v rozsahu svojej pôsobnosti.

Občiansky súdny poriadok (zákon č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov)

Vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je zavedená procesná lehota na rozhodnutie súdu vo veci samej. S účinnosťou od 1. 4. 2005 sa zaviedla nová procesná lehota na rozhodnutie v týchto veciach, a to do 6 mesiacov odo dňa začatia konania (začatie konania buď na základe návrhu alebo na základe uznesenia súdu o začatí konania). Vyššie uvedenú procesnú lehotu na vydanie rozhodnutia súdu vo veci

samej je možné predĺžiť len v prípade, ak z vážnych dôvodov a z objektívnych príčin nemožno vykonať dôkazy nevyhnutné na rozhodnutie vo veci samej. Je však smutnou skutočnosťou, že tieto lehoty sa nedodržiavajú. Bud'te bdelí a domáhajte sa svojho práva na rozhodnutie v zákonnej lehote. Ak súd nekoná žiadajte aby konal, prípadne sa sťažujte u predsedu súdu na prietahy v konaní.

§ 176, (3) Ak zákon neustanovuje inak, vo veciach starostlivosti súdu o maloletých rozhodne súd bez zbytočného odkladu, najneskôr do šiestich mesiacov odo dňa začatia konania. Konanie možno predĺžiť, len ak z vážnych dôvodov a z objektívnych príčin nemožno vykonať dôkazy. Súd začne vykonávať úkony na vykonanie dôkazov bezodkladne po začatí konania.

Podľa skutočnej praxe súdov a kurately by Zákon o rodine znel takto:

Súčasná rozhodovacia prax súdov je teda v zjavnom nesúlade so Zákonom o rodine ako aj ďalších legislatívnych noriem (Ústava SR, Dohovor o právach dieťaťa, Antidiskriminačný zákon). V analýzy rozsudkov sa nám zverejniť vyše tisíc sedemsto rozvodových rozsudkov. Tím právnikov na základe reverzného inžinieringu zo zverejnených rozsudkov vypracoval **nové znenie zákona o rodine**, ktoré vykazuje dokonalý súlad so súčasným rozhodovaním na okresných a krajských súdoch:

§ 24 Úprava práv a povinností k maloletému dieťaťu

- (1) V rozhodnutí pri rozvoze alebo rozchode manželov súd upraví výkon ich rodičovských práv a to tak, že dieťa sa zverí do starostlivosti matky.
- (2) Súd určí styk maloletého dieťaťa s otcom, tak že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým každý párny víkend od 9:00 v sobotu do 17:00 v nedeľu
- (3) Súd zverí maloleté dieťa do starostlivosti otca iba v tom prípade, ak o zverenie maloletého dieťaťa neprejaví záujem matka maloletého ani starí rodičia maloletého zo strany matky.
- (4) V prípade ak matka maloletého navrhne súdu styk maloletého dieťaťa s otcom obmedziť alebo úplne zakázať, súd tomuto návrhu v plnom rozsahu vyhovie. Súd dôvody v matkinom návrhu neskúma.
- (5) Ak otec v návrhu požiada súd o zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti a matka s týmto nesúhlasí, súd v plnom rozsahu návrh otca zamietne. Rovnako súd postupuje aj v prípade ak otec maloletého požiada o širší styk s maloletým.

§ 25 Výživné pre maloleté dieťa

- (1) Ak bol maloletý zverený do starostlivosti matky, súd zaviazne platiť otca maloletého výživným vo výške desať až tridsať percent z jeho disponibilného mesačného príjmu.
- (2) Ak bol maloletý zverený do starostlivosti otca, súd zaviazne matku maloletého platiť výživným maximálne vo výške tridsiatich percent zo životného minima pre maloleté nezaopatrené dieťa.
- (3) V prípade, ak sa zmenia pomery, môže ktorýkoľvek z rodičov požiadať súd o úpravu výšky výživného.
- (4) Súd návrhu matky o zvýšenie výživného vždy vyhovie, až do výšky tridsiatich percent disponibilného príjmu otca maloletého.
- (5) Súd návrh otca, ktorým žiadal súd o zníženie výživného z dôvodu vzniku ďalšej vyživovacej povinnosti, dlhodobej PN alebo straty zamestnania, vždy v plnom rozsahu zamietne.

Na odmietnutie striedavky musí byť preukázaný zákonný dôvod

JUDr. Zuzana Stavrovská
advokátka

Podľa § 24 ods. 2 zákona č. 217/2010, ktorým sa novelizuje zákon o rodine v znení neskorších predpisov, bude možné aby s účinnosťou 1.7.2010, súd rozhodol o striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov. Úskalie tejto právnej úpravy však je v tom, že pokiaľ so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasia obidvaja rodičia a obidvaja sú spôsobilí dieťa vychovávať, súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa. Čo to v praxi znamená? - Bude súd schopný posúdiť dostatočne kvalifikovane schopnosti obidvoch rodičov vychovávať dieťa? Bude sa súd v prípade, že len jeden z rodičov súhlasí so striedavou osobnou starostlivosťou (ďalej striedavkou) v každom takomto prípade obracať na súdnych znalcov (v oblasti psychológie alebo psychiatrie) so žiadosťou o vypracovanie znaleckého posudku, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa? Bude dostatočne rýchle prebiehať súdne konanie o striedavke tak, aby nedošlo k odcudzeniu sa dieťaťa od otca? Bude možné vydať uznesenie o predbežnom opatrení o zverení do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov? Podľa môjho názoru by súdy nemali skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa. Súdy by mali rozhodovať o tom, že štandardom pri schopnosti a záujme oboch rodičov o dieťa je „striedavka“, a len vo výnimočných prípadoch nie. A túto výnimočnosť a dôvod „prečo nie striedavka“ by mali súdy skúmať. Dôvody proti striedavke by sa museli preukázať a to aj pri rozhodovaní o návrhu na vydanie predbežného opatrenia o zákaze striedavky. Podľa môjho názoru, novela Zákona o rodine, ktorá nadobúda účinnosť 1.7.2010 vychádza v novelizovaných dotknutých ustanoveniach (v § 24 ods. 2, § 24 ods. 4, § 24 ods. 5, § 25 ods. 2, § 36 ods. 1 a § 62 ods. 6) z filozofie, že obidvaja rodičia sú spôsobilí vychovávať dieťa aj nie je preukázané opak. Poukazujem opäť na to, že prevažne počas spoločného spolunažívania otca a matky maloletého dieťaťa tento rodič – prevažne otec bol spôsobilý vychovávať dieťa – táto jeho spôsobilosť automaticky zo zákona (zákona o rodine) vznikla narodením dieťaťa. Vtedy nikto neskúmal túto rodičovskú spôsobilosť. Rovnako ako rodič automaticky aj dieťa zastupoval a spravoval jeho záležitosti. Rodičovská spôsobilosť vznikla zo zákona – narodením dieťaťa, a to bez znaleckých posudkov a bez osobitných posudzovaní vzťahu dieťaťa k obidvom rodičom, citovým väzbám vývinovým potrebám, stabilite výchovného prostredia ... Existencia rodičovskej spôsobilosti sa začína osobitne posudzovať len v prípade, že rodičia spolu nežijú! Ale pritom keď spolu ako rodičia žijú sa tieto schopnosti starať sa o dieťa považujú za automaticky vhodné a zákonné. Existujúci ale aj budúci právny status rodičovských práv a povinností (od 1.7.2010) deklaruje, že keď rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, automaticky sa predpokladá rodičovská neschopnosť druhého rodiča – prevažne otca v starostlivosti o maloleté dieťa. Svedčia o tom rozsudky súdov upravujúce styk otca s maloletým dieťaťom. V § 28 Zákona o rodine sa vymedzuje, čo je súčasťou rodičovských práv a povinností. Je to v odseku (1)

- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa,
- b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
- c) správa majetku maloletého dieťaťa.

(2) Rodičovské práva a povinnosti majú obidvaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

(3) Rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije, je

neznámy alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Platí to aj v prípade, k jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený. Na základe tejto dikcie zákona, rodičia môžu byť obmedzení rodičovských práva alebo ich pozbavení len na rozsudkom súdu, v ktorom sa presne vymedzí rozsah obmedzenia rodičovských práv alebo sa uvedenie, že sa rodič pozbavuje rodičovských práv. V tejto súvislosti je potrebné upozorniť na to, že v konaní o rozvod manželstva a úprave rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu alebo v inom konaní o úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu sa vo výroku rozsudku neuvádza, že sa jeden z rodičov pozbavuje alebo obmedzuje rodičovských práv a v akom rozsahu! V skutočnosti dochádza k obmedzeniu rodičovských práv a povinností obmedzeným stykom, zverením do výchovy a starostlivosti len jednému rodičovi, určením o zastupovaní a spravovaní majetku maloletého dieťaťa len jedným rodičov. Striedavá starostlivosť chráni záujem zachovať dieťaťu oboch rodičov a umožňuje súdom rozhodnúť v ich záujme - zachovať im aspoň rekonštruovanú rodinu, keď už došlo k rozchodu alebo rozvodu rodičov.

Striedavá osobná starostlivosť ako súčasť rodinného práva a súdnej praxe

JUDr. Bronislava Pavelková

advokátka, pedagogička,
špecialistka na rodinné právo

Myslím si, že pôvodný režim, založený na stretávaní „každý druhý víkend v mesiaci“ je už dávnejšie prekonaný. Najmä od prijatia nového zákona o rodine (čiastočne zrejme aj pod vplyvom českej familiaristiky) bola prelomená takáto úprava stretávania a rodič, ktorý mal záujem o stretávanie so svojim dieťaťom v širšej miere, mohol tento styk dosiahnuť, pokiaľ na tejto úprave dostatočne trval.

Základné pravidlo je, že rodič má právo na polovicu voľného času dieťaťa (preto polovica víkendov, polovica prázdnin, polovica sviatkov apod.). Pokiaľ mal rodič záujem a dieťa takýto režim zvládlo, mohol rodič žiadať aj časť pracovného týždňa (napríklad jeden – dva dni s prenocovaním). Podľa mojich skúseností súdy nemali problém takýto režim akceptovať ani v minulosti, pokiaľ bol na prospech dieťaťa.

Zveriť dieťa matke, alebo aj otcovi?

Zverovanie detí do starostlivosti matky bolo pravidlom skôr v minulosti (bývalý režim) a podľa môjho názoru vychádzalo z potrieb spoločnosti, ktorá určitým spôsobom chápala postavenie a úlohu ženy. Jej základnou úlohou bola starostlivosť o rodinu a deti (podľa tohto hodnotil jej životný úspech a neúspech). Vyplývalo to z viacerých ustanovení rodinného práva, ale aj verejného práva (napríklad súčasná rodičovská dovolenka bola dlho „materská dovolenka“ apod.). Dieťa navyše nebolo ani takou drahou záležitosťou ako dnes a rozvodov bolo oveľa menej. Takže pokiaľ došlo k zániku rodiny, tak sa muž pobral preč a zväčša si obstaral iné deti, o ktoré sa staral v novej rodine. Preto napríklad nebolo súčasťou starého zákona o rodine obligatórne upravovanie otázky stretávania dieťaťa s rodičom, ktorému nebolo zverené do osobnej starostlivosti. Nebolo to potrebné, zväčša buď druhý rodič stratil záujem o stretávanie, alebo sa dohodli. Súd o tejto otázke rozhodoval v oveľa menšej miere..

Myslím si, že zmena postoja otcov (ich záujem o osobnú starostlivosť) prišiel až v posledných 10 rokoch, avšak v súčasnosti je pomerne akceptovaný.

Dieťa ako prostriedok pomsty či vydierania

Jednoznačne si myslím si, že súdy majú možnosť zabrániť, aby sa dieťa stalo „nástrojom pomsty“, alebo „majetkom“. Súdy majú prostriedky (zákonné) na to, aby zabránili „zneužívaniu“ výkonu rodičovských práv. Je to však niekedy ťažké aj pre nich, pretože to vyžaduje najprv dôkladnú analýzu skutkového stavu, potom kus osobnej odvahy, kus profesionálnej rozhodnosti a napokon vytrvalosť. Je nevyhnutná súčinnosť psychológa, orgánu sociálno-právnej ochrany, prípadne právnych zástupcov účastníkov. Potom možno využiť a vytvoriť celý rad opatrení, ktorým sa dá takémuto používaniu dieťaťa zabrániť. Je to ale oveľa ťažšie, ak napríklad psychológ vyhotoví posudok, v ktorom napriek zisteniu, že jeden rodič dieťa manipuluje, navrhne zveriť ho práve tomuto rodičovi, pretože „dieťa je na neho silne citovo naviazané“. Prvou základnou chybou je, že psychológ sa nemá poverovať úlohou, aby v posudku vyjadril, ktorému z rodičov má byť dieťa zverené. Vyhodnotiť tento záver má súd, nie psychológ. A prvým kritériom pre rozhodnutie o zverení dieťaťa je osobnosť rodiča. K zdravému vývoju dieťa totiž potrebuje vzor – preto má jeho výchovu viesť mravne, psychicky a hodnotovo zrelší rodič. Úlohou psychológa podľa uznesenia o ustanovení znalca

preto má byť len zhodnotenie osobnosti rodičov a dieťaťa. Pokiaľ bude psychológ vyhodnocovať v posudku nad rámec položených otázok (čo sa tiež v praxi často stáva), potom je potrebné pred rozoslaním posudku účastníkom vrátiť tento na prepracovanie znalcovi s tým, že sa má sústrediť výlučne na položené otázky.

Určovanie času pre styk s maloletými

Minimálny čas stretávania je nerealizovateľný. Stretávanie sa totiž nedá vynucovať na rodičovi, len na dieťati. Minimálne výživné zmysel má, pretože je exekvovateľné. Ale pokiaľ sa rodič so svojim dieťaťom stretávať nechce, nemožno proti nemu viesť výkon rozhodnutia a prinútiť ho, aby si dieťa v určenom (alebo vôbec nejakom) čase zobral. Vychádza sa z toho, že takýto vynútený čas stretávania by nebol v záujme dieťaťa. Lebo je pravdepodobné, že by ho rodič, ktorému bol nanútený aj len formálne realizoval.

Pokiaľ sa týka určenia presnej doby stretávania, toto je praktické vždy, keď sa rodičia nevedia dohodnúť. Ak totiž majú v rozsudku „stretávanie sa ponecháva na dohodu rodičov“ alebo „styk rodiča s maloletým je neobmedzený“, tak pre oprávneného rodiča to znamená riziko, že pokiaľ mu povinný rodič nebude ochotný dieťa dať, nemôže viesť výkon rozhodnutia – lebo niet určeného času ani miesta, kedy (a kam) by mohol súdny vykonávateľ presne prísť a žiadať odovzdanie dieťaťa. A pre povinného rodiča to znamená riziko, že oprávnený rodič hocikedy príde do škôlky (školy, školského klubu, na krúžok apod.) a dieťa si odtiaľ zoberie. Má totiž právo na neobmedzený styk a tak mu v tom nemožno zabrániť. Preto je výborné, ak súd stretávanie upraví presne – tak, aby bol výrok rozsudku vykonateľný. Ak sa potom stretávanie nerealizuje, nasleduje rad opatrení, ktoré môžu vyústiť až do trestnej zodpovednosti povinného rodiča (marenie výkonu súdneho rozhodnutia, resp. do rozhodnutia o zmene zverenia).

Záujem a potreby maloletých

Záujem a potreby závisia od osobnosti dieťaťa. Každé dieťa je iné. Podstatné je, aby sa naplnil cieľ výchovy – aby dieťa vyrástlo na psychosociálne zdravú produktívnu osobnosť s pozitívnou hodnotovou orientáciou. Preto jeho výchovu nemôže viesť prevažne rodič, ktorého osobnosť je patologická. Je vylúčené, aby dieťa správne vychoval, pretože buď nedokáže zhodnotiť, čo je správne a nesprávne, alebo to zhodnotiť dokáže, ale nedokáže ovládnuť svoje správanie a motiváciu. Oboje dieťaťu škodí.

Zmena pomerov

Zmena pomerov je už v judikatúre celkom stabilizovaná. Ak sa zmenia okolnosti, za ktorých súd vyniesol predchádzajúci rozsudok. Je ale podmienkou, aby súd tieto okolnosti v konaní skúmal a stabilizoval. Lebo len v tomto prípade je možné preukázať, že došlo k ich zmene. Preto by sa nemali účastníci (ani súd) uspokojiť so schválením jednoduchého znenia rodičovskej dohody, ale mali by trvať na odôvodnení jej znenia aj do odôvodnenia rozsudku. Malo by tam byť uvedené prečo (za akých podmienok) sa dieťa zveruje do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, prečo bude výška výživného x Eur (v pomere k potrebám dieťaťa, možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom povinného i oprávneného rodiča apod.), prečo bude stretávanie práve takto. Ak súd takto stabilizuje pomery, za ktorých rozhodol, potom je už ľahko definovať zmenu pomerov (napríklad zmena bydliska jedného z rodičov, zmena zamestnania, nástup na školskú dochádzku atď.).

Opakované a zámerné neumožnenie styku s maloletým

Opakovane sa zvykne v súlade s judikatúrou (síce ide o zodpovednosť za vady) vykladať tak, že to znamená „tri a viac krát“. Zámerne – to súvisí s dôvodmi, pre ktoré sa stretávanie nerealizovalo. Netreba zabúdať, že pokiaľ sa nerealizoval styk rodiča s dieťaťom v stanovenom čase z dôvodov na strane povinného rodiča alebo dieťaťa, potom má oprávnený rodič právo na náhradný čas. Pokiaľ budú súdy viesť rodičov k takémuto chápaniu, ubudne „zámerných“ bránení v styku. Okrem toho máme judikát, že možno žiadať náhradu škody od druhého rodiča, ak sa stretávanie nerealizuje a on to neoznámil včas a tak vznikla oprávnenému rodičovi škoda. Myslím, že pomôže dôslednosť pri uplatňovaní práv (myslím tým

oprávneného rodiča) a dôslednosť pri vedení na plnenie povinností (súd smerom k povinnému rodičovi).

Striedavá osobná starostlivosť

Zriadenie inštitútu striedavej osobnej starostlivosti vnímam pozitívne. Rozhodne sa tým obmedzí obchádzanie zákona, keď všetkým účastníkom vyhovovalo striedanie starostlivosti, ale súd tak objektívne nemohol rozhodnúť, mohol len „upraviť styk pol na pol“. Nechápem ho však ako všeliek na manipuláciu dieťaťa, nesprávne výchovné pôsobenie, obmedzovanie a zabraňovanie styku. Naopak – myslím si, že dieťa má byť radšej zverené psychicky zdravšiemu rodičovi (hoci na neho napríklad nie je tak zvyknuté), než by malo byť v striedavej starostlivosti a presúvať sa v časových intervaloch z a do nepriateľského prostredia. Treba trvale odstrániť nepriateľské prostredie, nie skrátiť dobu jeho pôsobenia. Je predpoklad, že skrátením doby pôsobenia sa totiž zvýši intenzita, čo dieťaťu v konečnom dôsledku ešte viac uškodí.

Prekážky zverenia dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti

Určite stav, ak to nebude vyhovovať dieťaťu. Vyžaduje to totiž zvýšenú dávku adaptability, ktorá nemusí byť každému vlastná. Stačí si predstaviť, že by hocikému dospelému človeku niekto nakázal, meniť každý druhý týždeň bydlisko. Niektorí uprednostňujú zázemie, vlastný byt, vlastný kútik a tieto atribúty sú pre neho sociálnou istotou. Takéto dieťa by striedavou starostlivosťou trpelo. Máme však aj kočovníkov, deti „kolotočiarov“, ktoré striedajú miesta pobytu týždenne – a prežijú to. Preto je veľmi dôležité nepaušalizovať a skúmať v rodinnoprávnych vzťahoch každý prípad osobitne.

Ďalším dôvodom na odmietnutie je odpor jedného z rodičov. Poznám síce nález ÚS ČR z februára 2010, kde vyslovili opačný názor, avšak myslím si (a vlastne to opätovne opakujem), že pokiaľ si súd stabilizuje, že nesúhlasiaci rodič svoj výkon rodičovských práv zneužíva, dieťa manipuluje, nerešpektuje právo na zachovanie väzieb s druhým rodičom, potom je jednoznačne pre dieťa (z dlhodobého hľadiska) lepšie, keď bude zverené psychicky stabilnejšiemu rodičovi s lepším hodnotovým zázemím, i za cenu, že to chvíľu bude pre všetkých – vrátane dieťaťa - traumatizujúce (napríklad preto, že je citovo naviazané na manipulatívneho rodiča). Nakoniec sa tomu ani nemožno čudovať, ak to napríklad bola skoro jediná osoba, s ktorou sa dieťa stýkalo alebo ktorá sa o neho starala a formovala jeho názory. Pritom k trhaniu týchto väzieb s vysokou pravdepodobnosťou v budúcnosti aj tak dôjde (puberta, vlastná rodina apod.).

Ďalším dôvodom môžu byť nesprávne pohnútky na strane žiadajúceho rodiča. Pohnútky sú v rodinnom práve skoro najdôležitejšie. Navonok sa totiž väčšina účastníkov prezentuje pred súdom, pred znalcom alebo na ÚPSVaR ako najlepší rodič. Otázne je, nakoľko sú ľudia schopní svoje konanie obhájiť. Neexistuje napríklad žiadny logický dôvod, pre ktorý by malo jednému z rodičov vadiť, že sa druhý rodič v škole informoval na študijné výsledky dieťaťa.

Myslím však, že dôvodov je viac a môj výpočet nie je uzavretý.

Styk s maloletými počas súdneho konania

Pri posudzovaní doby styku počas súdneho konania je to veľmi individuálne. Predstavte si, že jeden z rodičov je pre dieťa skutočne rizikový. Súd to nestihne skúmať a škody, ktoré na dieťati napácha možno už nebude možné sanovať nikdy. Myslím si, že je vhodnejšie vytvoriť všetky predpoklady na to, aby konania starostlivosti o maloletých boli vytyčované do 1 mesiaca a skončené maximálne do troch mesiacov od podania návrhu. To však vyžaduje viac poručenských sudcov, osobitne vyškolených právnych zástupcov, menej vyťažené kvalifikované pracovníčky ÚPSVaR, viac súdnych znalcov z oblasti psychológie dospelých a detí, ktorým nebude štáť dľať za posudky množstvo peňazí apod. Dá sa to zvládnuť, avšak vyžaduje to systémový prístup, nie dielčie riešenia.

Rozhodovanie súdov

Poručenské súdy v zásade využívajú všetky prostriedky v prospech dieťaťa, pokiaľ na to majú dostatok priestoru a realizačných možností. Horšie sú na tom civilní sudcovia (rozvodoví), ktorých agenda je príliš široká. V tejto súvislosti by pomohlo odčlenenie konania o úprave výkonu rodičovských práv na čas po rozvode od samotného konania o rozvod tak, ako to už 12 rokov pozná Česká republika. Súd môže manželstvo rozviesť len vtedy, keď je rozsudkom poručenského súdu upravený výkon rodičovských práv a povinností na čas po rozvode. V C-čkovej agende potom sudca hodnotí len skutočnosť, či je rozvrat manželstva dostatočne kvalifikovaný, ale nerozhoduje o maloletých deťoch, pretože to už urobil poručenský súd.

Vykonateľnosť rozhodnutia

Tak isto, ako pri určení stretávania treba zamerať pozornosť na výrok rozsudku. Musí byť vykonateľný – teda presne určiť deň, hodinu a miesto prevzatia dieťaťa, prípadne vrátane uloženia povinnosti dieťa pripraviť a odovzdať druhému rodičovi.

Komplexnosť legislatívy v oblasti rodinného práva

V prvom rade si treba ujasniť cieľ, ktorý sledujeme. Myslím, že ním sú šťastné deti, z ktorých vyrastú vyrovnaní dospelí. Ak sa na to pozrieme takto komplexne, pochopíme celospoločenský záujem na riešení tejto problematiky. Máme extrémne vysokú rozvodovosť, oslabuje sa postavenie rodiny v hodnotovom rebríčku spoločnosti. Záujem o manželstvo upadá. Súdny rezignovali na svoju výchovnú funkciu. Zákon o rodine má vytvorený dobrý systém prostriedkov na ochranu riadnej výchovy maloletých. Zlyháva realizácia v praxi. Veľmi mi v našom právnom poriadku chýba implementácia Dohovoru o styku s deťmi, ktorý bol prijatý vo Vilnjuse v roku 2002. Hoci je otvorený na podpisovanie už 7 rokov, Slovensko k nemu ani nepristúpilo. Obsahuje množstvo podnetných inštitútov, ktoré môžu zefektívniť ochranu práva dieťaťa na pravidelný kontakt s oboma rodičmi. Napríklad kauciu, ktorú u nás pozná len trestné právo. Šlo by o peňažnú záruku, ktorú by bol podľa rozhodnutia súdu povinný zložiť do úschovy rodič, u ktorého je predpoklad, že bude mať stretávanie druhého rodiča s dieťaťom. Keby došlo k mareniu, kaucia by prepadla. Podobne by takto mohlo byť zabezpečené, že dieťa bude riadne vrátené druhému rodičovi.

Som za striedavku všade tam, kde je to len možné

PhDr. Jaroslava Martinková

súdna znalkyňa a psychologička

a psychoterapeutka pre dospelých a deti

Zaužívaná prax „párnovíkendovej“ úpravy styku detí s rodičom, ktorému neboli deti zverené do starostlivosti v naprostej väčšine neuspokojuje potrebu a túžbu detí mať druhého rodiča k dispozícii tak, ako by to odpovedalo ich predstavám. A to už bez ohľadu na to, či si to trúfnu deklarovať nahlas alebo nie.

Striedavá výchova by mala predstavovať po rozpade partnerského vzťahu rodičov jednu z najpodstatnejších alternatív riešenia pre deti a to bez ohľadu na to, či medzi rodičmi panuje dohoda. Rozpad vzťahu a definitívne riešenie partnerského vzťahu vo väčšine prípadov so sebou prináša napätie, nepohodu a nepochopenie. Deti veľmi často nechápu, prečo sa to všetko deje, keďže ich optika je veľmi často iná ako optika dospelých a predstava zachovania rodiny pretrváva dlho po tom, čo sa rodičia rozídu.

Striedavá výchova by sa mohla stať najmä v prvej fáze alternatívou, ktorá deťom pomôže prekonať adaptáciu na zmenu vzťahových pomerov /nielen z hľadiska aktuálneho zjednodušenia prijatia nového vzťahové status quo, ale aj z hľadiska ďalšej štruktúracie ich životnej cesty/. Takýmto riešením by sa z ich života nevytratil výraznejším spôsobom ani jeden z rodičov, ktorí svojou rolou najvýznamnejším spôsobom determinujú ich budúcu partnerskú, rodičovskú a obecnú ľudskú prosperitu. Mohlo by to byť len potvrdením často rodičmi deklarovaného prísľubu, „my sa síce rozchádzame, ale Teba milujeme a urobíme všetko pre to, aby si neprišiel ani o jedného z nás“. Je však v každom prípade nutné neprehliadnuť konkrétne charakteristiky či už dieťaťa alebo rodičov, čím nemám na mysli prirodzený vzťahový diskomfort, ktorý sa viaže na fázu rozpadu vzťahu.

Pre dieťa je v prvom rade dôležité, aby cítilo, že je skutočne milované, čo nie je viazané dominantne na miesto, ale na reálne vzťahové posolstvá, ktorých sa mu dostane od mamy, otca a často aj širšieho sociálneho prostredia /starí rodičia, krstní rodičia.../. Čím lepšie sa bude dieťa cítiť u jedného aj druhého rodiča, čím viac lásky v podobe láskavého, nemanipulatívneho, nekonfrontačného prístupu si bude môcť zažiť, tým menej bude poškodené nepochybne náročnou situáciou v podobe zmenenej rodinnej konštelácie.

Zo psychologického hľadiska by bolo užitočné, pokiaľ nejde o závažné okolnosti jasne zdokumentované / domáce násilie, zneužívanie omamných látok, podozrenie z pohlavného zneužívania, dieťa v odbornej starostlivosti v súvislosti so závažnými preukázanými psychickými problémami/ a **pokiaľ aspoň jeden z rodičov prejaví záujem o tento typ starostlivosti o dieťa na čas po rozpade partnerského vzťahu, keby súd nariadil formou predbežného opatrenia striedavú výchovu a vymedzil tak priestor na konzumáciu vzťahu dieťaťa s rodičmi do definitívneho rozhodnutia vo veci samej.**

Čas určený pre jedného aj druhého rodiča musí byť k o n k r é t n e vymedzený, aby bolo možné aspoň čiastočne predísť komplikáciám v podobe nedisciplinovaného prístupu zo strany rodičov, čo samo o sebe už môže indikovať mieru jeho rodičovskej zrelosti. Následne potom v prípade, že nebude možné rozhodnúť bez účasti odborného postoja, čo najskôr súd orientoval rodičov na psychológa, mediátora, znalca, ktorí by nielen prezentovali svoj odborný postoj, ale najmä sa pokúsili posunúť optiku rodičov smerom, ktorý bude pre ich dieťa v tejto životnej situácii najoptimálnejší.

Odborné, či znalecké posudky, ktoré sú vykonávané s veľkou latenciou potom, čo dieťa trávi väčšinu času s jedným rodičom, často vykazujú už len deskripciu aktuálneho status quo, kedy dieťaťu mnohokrát nezostáva nič iné, ako sa identifikovať s filozofiou toho rodiča, s ktorým žije, než aby riskovalo nezvládnutie svojho vnútorného konfliktu, ktorý súvisí s túžbou po tom druhom, ktorý je ale rodičom s ktorým žije neakceptovaný.

Výhodou striedavej výchovy môže byť predovšetkým fakt, že dieťa aj keď prichádza o rodinné istoty, bude mať k dispozícii rovnako obidvoch rodičov, bude to legálna forma, ktorá ochráni dieťa od toho, aby muselo rozhodovať, ktorý rodič je ten „pravý“, selektovať, censúrovať a potáčať svoje potreby a túžby vo vzťahu k jednému alebo druhému rodičovi. Rodičia budú nútení po čase spolu ako tak komunikovať, keď budú mať na mysli v prvom rade prosperitu a pohodu svojho dieťaťa alebo nájdu takú formu interakcie, ktorá nebude svojim konfrontačným charakterom na dieťa bezprostredne doliehať /napr. v pondelok dieťa odovzdajú do školy, do MŠ, odkiaľ si ich druhý rodič vyzdvihne a kam ho zasa v intervale, ktorý bude zadeklarovaný v striedavej výchove odovzdá/.

Rodičia budú mať zabezpečený rovnocenný priestor pre svoj vzťah s dieťaťom a nemal by byť teda dôvod na to byť nekonštruktívny. V opačnom prípade to bude znakom toho, že nejde o dieťa, ale o úplne iné záležitosti a dieťa slúži len ako nástroj k tomu dosahovať svoje kontraproduktívne ciele. Striedavá výchova, keď sa vydarí má aj potenciál k tomu, aby si dieťa nielen „užilo“ ale aj reálne a nevíkendovo „ohmatalo s plusmi aj mínusmi“ jednu aj druhú rodičovskú autoritu, čo je dôležité nielen z hľadiska toho tu a teraz, ale z hľadiska celej ďalšej životnej cesty každého z nás.

Úskalia striedavej výchovy

Striedavú starostlivosť neodporúčam tam, kde dochádzalo k preukázanému domácejmu násiliu nielen voči partnerovi, ale aj deťom, zneužívaniu omamných látok, podozrenie z pohlavného zneužívania, preukázanej snahe aktívne problematizovať obraz druhého rodiča, dieťa v odbornej starostlivosti so závažnými preukázanými psychickými problémami, kde je nutné mieru adaptability dieťaťa konzultovať s odborníkom, tam, kde samotné dieťa vyjadří nechúť k takémuto aranžmá.

Je nepochybne možné – tak ako ostatne všetko – aj striedavú výchovu zneužiť k tomu, aby si jeden z rozchádzajúcich sa partnerov vybavil účty s tým druhým, pretože vie, že to je dosť dobrý spôsob ako toho druhého potrestať. A bez ohľadu na to, ako má vybudovaný vzťah s dieťaťom, či reálne možnosti na tento druh starostlivosti bude na alternatíve striedavej výchovy trvať, aby sa následne ukázalo, že partnerom v striedavej výchove nie je on /ona/, ale starí rodičia, nový partner či partnerka, pečovateľka atp... Nie je vylúčené ani to, že v snahe vyhúť sa plateniu výživného na dieťa, v predstave, že pôjde o financovanie životného štýlu bývalého partnera – bude presadzovať striedavú výchovu rodič bez skutočného záujmu intenzívne sa starať o dieťa.

Záver

Všade tam, kde ide o skutočný záujem rodičov o dieťa a nestáva sa dieťa len nástrojom, či prostriedkom, ktorý ľahko poslúži k vybavovaniu si účtov s tým druhým – a to platí o jednom aj druhom rodičovi – je v

záujme dieťaťa zachovať mu obidvoch rodičov. V prípade, že to tak nie je, potom je potrebné dieťa ochrániť a zvážiť, či zachovaním jedného „kompetentnejšieho“ rodiča sa nezredukuje miera traumatizácie dieťaťa, ktorej by bolo dlhodobo vystavované.

Zachovanie obidvoch rodičov je pre dieťa nesporne prospešnejšie ako sa pokúsiť ho o jedného z rodičov pripraviť. Za vhodné podmienky pre dieťa okrem iných je nutné považovať aj tie, kedy nie je dieťa vystavované konfrontačnej vzťahovej atmosfére, kedy sa rodičia, keď už nič iné, dokážu od seba vzdialiť bez toho, že by toho druhého pred dieťaťom stavali do pozície „nežiadúceho“ – pokiaľ na to nie sú preukázateľné, závažné dôvody.

Základným mementom pre každého rodiča by mala byť skutočnosť, že snahou implantovať dieťaťu problematický obraz toho druhého sa aktívne podpisujú na jeho nielen súčasných, ale aj budúcich problémoch. Je nutné mať na pamäti, že tým primárne neubližujú druhému rodičovi /tak, ako to majú často na mysli/, ale predovšetkým svojmu dieťaťu.

Pokiaľ sú rodičia naozaj psychicky „v poriadku“, disponujú vyhovujúcimi podmienkami na výchovu dieťaťa, majú o takúto alternatívu riešenia záujem a zároveň aj dieťa prijíma túto alternatívu riešenia – teda aj ono je v tejto terminológii psychicky v poriadku – nevidím z psychologického hľadiska dôvod na upretie alternatívy striedavej výchovy.

Štúdia o striedavej starostlivosti o deti

PhDr. Jan Früwirth, PhD.

Najviac výskumov bolo vykonaných v USA; v Spojených štátoch bola striedavá starostlivosť uvedená do súdnej praxe v roku 1973, čiže majú štvrtstoročie náskok. Prvý výskum týchto rodín prebehol v roku 1979. V súčasnej dobe je detí zverených do striedavej starostlivosti cca 20%, výskumov cca 400.

Prakticky všetky štúdie zistili významne lepšie socializačné podmienky aj výsledky detí, ktoré sa nachádzajú v spoločnej / striedavej starostlivosti v porovnaní so situáciou, kedy sa deti nachádzajú v starostlivosti len jedného rodiča (spravidla matky).

Zhrnutie hlavných poznatkov reprezentatívnych porovnateľných štúdií využila Metaanalýza adaptácie detí v spoločnej starostlivosti verzus v starostlivosti jedného rodiča (publikovaná v r.2002 v Journal of Family Psychology, Mar; 16 (1) :91-102: Child adjustment in joint-custody versus sole-custody arrangements: a meta-analytic review. Bauserman R., Department of Health and Mental Hygiene, Maryland).

Metaanalýza 33 reprezentatívnych štúdií (Bauserman 2002)

Sumarizácia 33 výskumov zahŕňajúcich celkovo 1 846 detí v starostlivosti jedného rodiča (matky alebo otca) a 814 v spoločnej starostlivosti, vrátane porovnania s deťmi v úplných rodinách. Vo vzorke sú deti vo veku od 6 mesiacov v čase rozvodu, sledovaná doba od rozvodu bola 2-5 rokov.

4/5 výskumov bolo vedených ženami

Deti boli preskúmané 40 psychologickými a lekáorskými metódami, vrátane hodnotenia rodičov a učiteľov.

Porovnanie zistilo celkom 140 ukazovateľov telesného a duševného zdravia, rodinných vzťahov, adaptovaného správania, emocionálnej adaptácie, školských známok, sebaúcty a traumatizácie rozvodom, v ktorých sa deti významne líšili podľa druhu starostlivosti.

Metaanalýza 33 štúdií – závery (Bauserman, 2002)

⊗ Deti v spoločnej / striedavej starostlivosti obidvoch rodičov sú významne lepšie adaptované vo všetkých ukazovateľoch: telesné a duševné zdravie, rodinné vzťahy, behaviorálna a emočná adaptácia, sebaúcta - ako deti v starostlivosti jedného rodiča.

Adaptácia detí vo spoločnej / striedavej starostlivosti obidvoch rodičov sa nelíšia od detí v úplných rodinách.

⊗ Spoločná / striedavá starostlivosť uľahčuje trvalé pozitívne spojenie s oboma rodičmi.

⊗ Pohlavie rodiča nemalo na hodnotenie typu starostlivosti vplyv (!) Naopak skupina matiek, ktoré pri rozvode žiadali deti do svojej starostlivosti, významne podporila prosperitu detí pri striedavej starostlivosti (!)

⊗ Rodiny, kde je dieťa po rozvode v starostlivosti jedného rodiča, sú oveľa väčšími spotrebiteľmi sociálnych dávok: 46% matiek, ktorým bolo dieťa zverené do starostlivosti, dostáva pomoc z verejných zdrojov (z otcov s deťmi v starostlivosti len 21%)

⊗ Deti v starostlivosti jedného rodiča - významne väčší podiel samovrážd, nedokončeného štúdia, psychiatrickej populácie, kriminálnej populácie atď.

Podľa výskumov dospelých, ktorých rodičia sa rozviedli v ich detstve, veľká väčšina jednoznačne preferovala striedavú starostlivosť.

Prínosy striedavej starostlivosti pre rodičov

- └ Otcovia s dieťaťom v striedavej výchove zostávajú výrazne častejšie zapojení do výchovy v úlohe otca i v budúcnosti (Greif 1979).
- └ Matky, praktizujúce striedavú starostlivosť, pociťujú starostlivosť o deti menej ako záťaž a sú spokojnejšie s vplyvom, ktorý majú na deti (Luepnitz 1982)
- └ Deti žijúce v striedavej výchove lepšie vyjadrujú svoje pocity (kladné aj záporné) a menej sa zamestnávajú fantáziami o znovuzjednotení rodiny (Schiller 1986)
- └ Výrazne lepšia "platobná morálka" otcov so striedavou výchovou. Štatistické analýzy (viacrozmerná regresia) pritom určili kauzalitu vzťahu: otcovia neplatia, pretože im matky bráni v styku. Neplatí teda stereotyp "nedávam mu dieťa, pretože neplatí", ale úplne naopak - faktická strata dieťaťa vedie k strate motivácie sa o neho starať! (Canadian Journal of Community Mental Health 2002 podľa Tyl 2002).
- └ Väčšia časová disponibilita rodičov - viac času pre seba i pre deti (Neyrand 2001)
- └ Častejšie nariaďovanie striedavej výchovy ako prevencia rozvodovosti (Warschak 1996)
- └ Reprezentatívny prehľad Úloha otca (Pediatrics) prezentuje o.i. aj výsledky 10-ročnej longitudinálnej štúdie rodín, kde sa roly hlavného opatrovateľa, gazdinej, kuchára a upratovačky ujal otec, priemerne po šestonedeli až v 3 mesiacoch veku novorodenca (obvykle preto, že matka preferovala zamestnanie pred domácou rolou).

Deti boli prvýkrát vyšetrené vo veku 2 - 22 mesiacov, potom opakovane po 2 rokoch.

Výsledky prekvapivo, úplne proti-intuitívne, prinášali zrýchlený vývoj detí proti rovesníkom: inak povedané, materský otec vo svojej dvojrole prináša deťom viac, než len materská (a v 1/3 prípadov ani to nie) matka.

Ďalším pozoruhodným nálezom už pri vyšetrení v 6 a 8 rokoch, bolo zaujatie všetkých detí generativitou. Všetky deti sa venovali nejakej starostlivosti o rast a plodenie - pestovali rastliny a zvieratá. Zvieratá boli kŕmené, vyvádzané na prechádzky, čistené, rozmnožované. Deti, bez ohľadu na pohlavie, sa radi starali o mladších súrodencov (čo je u chlapcov neobvyklé). Boli hrdé na etiku práce.

Klinicky najrobustnejším nálezom v zatiaľ poslednej fáze (10 rokov) boli vzťahy s vrstovníkmi. Deti tohto veku sa zvyčajne kamarátia so svojím pohlavím, opačné pohlavie v nich prebúdza úzkosť a konflikt. Deti vychované primárnym opatrovateľom otcom sa jednoducho priatelili bez ohľadu na pohlavie - pohlavná polarizácia bola okrajová.

V žiadnom prípade teda nemožno tvrdiť - nemožno to z žiadnych doterajších výskumov usúdiť - že by striedavá starostlivosť bola pre deti záťažou, a to bez ohľadu na eventuálne ťažkosti "technicko-organizačného" charakteru: iné trvalé bydlisko rodičov, zmena prostredia, dochádzanie. Toto sú pre deti iba vonkajšie okolnosti, pri ktorých hlavná záležitosť - vzťah s rodičom - zostáva zachovaná a nezmenená. Záťažou by bolo, keby tento druh starostlivosti stratili. Škola nemôže pre dieťa rodičov prevážiť!

Striedavá starostlivosť je pokračovaním rodiny - teda tých socializačných podmienok, ktoré utvárali ich súčasný pocit bezpečia a istoty - aj napriek rozvodu rodičov.

Nariadenie striedavej starostlivosti proti vôli niektorého z rodičov

Aj keď je striedavá výchova rodičom vnútená proti ich vôli, nebude ani častejšie a v najhoršom prípade ani vážnejšie na škodu, než ako je na škodu výhradná starostlivosť; v niektorých prípadoch prinesie rodičom dokonca nečakane pozitívne skúsenosti so starostlivosťou o dieťa. (Illfeld 1982)

Hoci je široko známy fenomén, keď matka bráni otcovi v styku s deťmi a tieto situácie sú opakovane riešené súdmi, znalcovi nie je známy z českej reality ANI JEDEN prípad, kedy by otec bránil v styku s deťmi matke. Popis takýchto prípadov nebol znalcovi dostupný ani v prameňoch, z ktorých čerpal vyššie uvedené informácie.

Zdá sa, že otcovia automaticky rešpektujú biologické postavenie ženy ako matky, hoci naopak tento rešpekt

v žiadnom prípade nie je preukázaný matkami recipročne.

Z doterajšej praxe je znalcovi známe, že ak je dieťa zverené po formálnej stránke do starostlivosti otcovi, ten si postupom času vybuduje takú mieru starostlivosti obidvoch rodičov, ktorá mu po psychickej stránke vyhovuje a ktorá takmer pravidelne nabera formu starostlivosti striedavej alebo spoločnej.

S istou dávkou zveličenia by sa mohlo hovoriť o "zverenie rodičov do starostlivosti dieťaťa" (JUDr. Klára Veselá-Samková), ktoré je schopné korigovať správanie rodičov spôsobom, ktorého oni pre svoju rozvodovú tenziu schopní nie sú.

Negatívne dopady zverenie do výlučnej starostlivosti matky

To je opakom zákonom zaručeného práva dieťaťa na oboch rodičov, a znalcovi sa javí ako opak starostlivosti. Aké to má praktické dôsledky?

Podľa štatistík* sú deti, vyrastajúce v rodine bez otca významne ohrozené týmito rizikami:

5 x väčšia pravdepodobnosť, že spáchajú samovraždu

32 x väčšia pravdepodobnosť, že utečú z domova

20 x väčšia pravdepodobnosť, že budú trpieť poruchami správania

14 x väčšia pravdepodobnosť, že sa dopustia znásilnenia

9 x väčšia pravdepodobnosť, že nedokončia školu

10 x väčšia pravdepodobnosť, že upadnú do závislosti na drogách

9 x väčšia pravdepodobnosť, že skončia v prevýchovnom zariadení

20 x väčšia pravdepodobnosť, že skončia vo väzení

V štúdii zisťujúcej, prečo matky detí zverených do výhradnej starostlivosti uvádzajú súdu inú frekvenciu návštev než otcovia, 40% matiek uviedlo, že zrušilo návštevu, aby potrestalo svojho exmanžela (American Journal of Orthopsychiatry 1979). Ponúka sa otázka, či matky poznajú riziká, ktorým svoje deti vystavujú - iste v dobrej viere! - kým sú malé, nevinné, a podľa nich "patria ešte k mame".

Fakt, že väčšina rozvedených matiek uzavrie druhé manželstvo a dieťa teda bude mať doma "mužskú autoritu", ktorý bol v českých médiách uvedený ako útecha, je útechou vedúcou do pekla: v citovanej americkej štatistike (štúdia 17 100 detí) rôznych typov rodín, deti žijúce s matkou a otčimom dopadli vo väčšine ukazovateľov vôbec najhoršie. (Trestný čin pohlavného zneužívania maloletých je páchaný rodinnými príslušníkmi až v 90% prípadov - najčastejšie nevlastnými otcami)

V Českej republike neexistuje žiadny porovnávací výskum detí v rôznych formách zverenia do starostlivosti rodičov po rozvode. Znalec vykonal rešerš abstraktov vedeckých časopisov Národnej lekárskej knižnice USA (Medline www.ncbi.nlm.nih.gov / entrez).

PUBLIKOVANÉ: PRÁVO A RODINA Č 11/2006

Monika Sčevovičová o šetreniach Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny

„Keď som mala deväť rokov, odišiel od nás otec, a ako štrnásťročnej mi potom zomrela mama. Vtedy nefungovali psychológovia ako dnes, že ich nájdete na každom rohu, nikto s nami nepracoval, nikto sa nesnažil pochopiť, čo sa deje v detskej duši, ktorá stratila dôležitú oporu. Boli sme tri malé dcéry, ale úrady vtedy zaujímalo len to, či máme navarené a upratané. Otec sa síce po smrti mamy vrátil, ale nezvládal nás, a ani my tri sme mu to neulahčovali.

Výsledkom bolo, že miesto toho, aby som sa v deviatich rokoch venovala detským hrám, riešila som v sebe problémy dospelých ľudí. Keď sa totiž naši rozvádžali, prišli dve šialené ženské zo sociálky a postavili ma pred Sophiiinu voľbu úlisnými rečami typu: „Monika, povedz nám, chceš radšej mamičku alebo otecka?“

Čo z toho som mohla chápať ako ani nie desaťročné decko? Triasla som sa od strachu, bezmocnosti a zlosti, aby som nakoniec vykrikla, že chcem oboch rodičov, čím som nad sebou vyriekla ortieľ, ktorý definitívne ukončil moje detstvo.“

Detský psychológ PhDr. Václav Mertin o striedavke

„Co je pro mě zásadnější, že mi vůbec není jasné, jak zjistit „nejlepší zájem dítěte“. Že dítě se rozhodne a tak to bude? Nebo namaluje obrázek a zkušený psycholog pozná, jak to je, jestli jedna strana popouzí, že má raději maminku... Přiznám se, že to v běžných případech poznat neumím a stejně by mi to přišlo dílem neetické. Snahy o zmeny zákonnů vyjadrujú zájem této společnosti na tom, aby dítěti zůstali po rozvodu zachováni v maximální míře oba rodiče. Což nejpoužívanější postupy alespoň z psychologického hlediska reálně rozhodně nezajišťují. Copak je možné, aby víkendová návštěva jednou za čtrnáct dní byla srovnávána s každodenní péčí? Treba uzakonit, že právo dítěte na oba rodiče je na prvním místě a soud by měl případně zdůvodnit, proč tato varianta není v nejlepším zájmu dítěte. Jsem přesvědčen, že v řadě případů by to měl hodně těžké. To když i znalci uvedou, že oba rodiče mají velmi podobné předpoklady vychovávat dítě. Pak by mu neměly stačit jako důvod k zamítnutí střídavé péče „argumenty“, že matka nic neprovedla a že proto není pro střídavou péči důvod. Jako dětský psycholog jsem pro střídavou výchovu. Střídavou výchovu pokládám po společné péči za nejméně špatnou z porozvodových variant.“

Mgr. Ida Želinská, riaditeľka Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava o súčasnom stave

"Je jedno či to nazývame striedavá starostlivosť alebo neobmedzený styk, čokoľvek čo nie je umelé je pre dieťa dobré a podľa mňa to čo sa nariaďuje teraz, kontakt raz do týždňa vo štvrtok od druhej do štvrtej, toto je to, čo ničí vzťahy, čo vyrába z detí citových mrzákov."

DEKLARÁCIA ROVNOPRÁVNEHO RODIČOVSTVA

*Čo je dobré pre oboch rodičov,
je dobré aj pre dieťa.
Čo je dobré pre dieťa sú obaja rodičia.
(škandinávsky model opatrovníctva)*

Preambula

Kedže

- I. medzinárodné dohovory, Ústava i zákony SR zaručujú **deťom** právo na rodičovskú zodpovednosť, ktorá je rovnaká pre obidvoch rodičov,
- II. medzinárodné dohovory, Ústava i zákony SR zaručujú **rodičom rovnaké** práva aj povinnosti,
- III. jedným zo **základných práv každého dieťaťa** je právo na časovo i kvalitatívne rovnomernú **starostlivosť oboch rodičov**,
- IV. dieťa má právo poznať **oboch** rodičov a rozvíjať s nimi **plnohodnotný vzťah**,
- V. zánik manželstva či partnerstva **nie je možné** stotožňovať **so zánikom rodičovských práv**,
- VI. ak sa rodičia nevedia dohodnúť, dieťa má právo na to, aby sa **obidvaja rodičia rovnako** spolupodieľali na jeho výchove,
- VII. v SR je dieťa zverované do osobnej starostlivosti takmer vždy matke, a **práva detí na dvoch rovnocenných rodičov sú porušované**,
- VIII. v dôsledku takejto straty jedného rodiča, ktorý sa nemôže rovnoprávne podieľať na výchove dieťaťa, **nesmierne trpí dieťa i rodič**, ktorému sú jeho práva upierané,
- IX. **štát nesmie** právo detí na rovnomernú starostlivosť obidvoch rodičov bezdôvodne **obmedzovať**,
- X. matky aj **otcovia** sú **rovnoprávnymi rodičmi**, v prípade, že majú po rozchode obaja záujem o osobnú starostlivosť, dieťa má byť zverené do **striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov**,

preto navrhujeme:

I.

Zmeny v zákone o rodine

1. Zaviesť striedavú osobnú starostlivosť ako základný štandard pri úprave výkonu rodičovských práv a povinností.

2. V prípade, ak striedavá osobná starostlivosť nie je možná, obmedziť zasahovanie rodiča, ktorému bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti do výkonu rodičovských práv druhého rodiča.
3. Neodôvodnený nesúhlas rodiča so striedavou osobnou starostlivosťou, alebo čo najširšie upraveným stykom označiť ako konanie v rozpore so záujmom dieťaťa.
4. Zadefinovať pojem záujem dieťaťa.
5. Upraviť explicitne výkon rodičovských práv v prípade striedavej osobnej starostlivosti.
6. Eliminovať bránenie styku s dieťaťom druhému rodičovi, ktorý nemá dieťa v osobnej starostlivosti v prípade inak upraveného styku.
7. Ustanoviť súhlas druhého rodiča v prípade, že sa jeden z rodičov chce presťahovať a de facto tým obmedziť styk druhého rodiča s dieťaťom, v prípade jeho nesúhlasu dieťa ponechať v pôvodnom prostredí zmenou zverenia do osobnej starostlivosti tohto druhého rodiča.
8. Nezáujem dieťaťa o rodiča vo veku do 12 rokov riešiť ako Syndróm zavrhnutého rodiča (PAS) a zároveň vytvoriť metodický postup pre riešenie prípadov detí, ktoré sú postihnuté Syndrómom zavrhnutého rodiča.
9. Zaviesť povinnú mediáciu v prípade, ak sa rodičia nedohodnú na výkone rodičovských práv a povinností, neúčast na mediácii hodnotiť ako konanie proti záujmom dieťaťa.
10. Upraviť zákonom podmienky výpočtu výživného podľa pomeru počtu dní, ktoré je dieťa v starostlivosti u druhého rodiča.
11. Upraviť výkon rodičovských práv pre rodiča, ktorému dieťa nebolo zverené, tak aby ich mohol vykonávať rovnoprávne s rodičom, ktorému bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti, ak o takýto výkon má záujem.
12. Zmeniť podmienky získania cestovného pasu pre maloleté dieťa, resp. zápisu do pasu rodiča, tak aby zápis, resp. vydanie cestovného pasu rodičovi nebolo založené na svojvôli rodiča, ktorý má dieťa v osobnej starostlivosti.

II.

Zmeny v Občianskom súdnom poriadku

13. Doplniť povinnosť nariadenia predbežného opatrenia o zverení maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti počas konania o určení práv a povinností k dieťaťu.
14. Skrátiť dĺžku konania vo veciach maloletých.
15. Zefektívniť výkon súdneho rozhodnutia vo veciach starostlivosti o maloletých, aby rodičia boli v prípade bránenia v styku rýchlejšie postihovaní.
16. Ustanoviť povinnosť odôvodnenia predbežného opatrenia aj v prípade, ak súd návrhu na jeho nariadenie vyhovie.
17. Zaviesť paušálnu odmenu pre advokáta v prípade určitých konaní vo veciach maloletých.
18. Zmeniť faktické postavenie účastníkov v konaniach s maloletými v súdnej sieni, tak aby kolízny opatrovník sedel pri sudcovi.

19. V spolupráci s odborníkmi presadiť koncepčnú zmenu súdnictva, ktorá by vytvorila osobitné rodinné súdy.

20. Zaviesť interaktívnu spoluprácu viacerých profesií (sudcov, advokátov, sociálnych pracovníkov, psychológov), tak aby rodičia dospeli čo najrýchlejšie k vzájomnej dohode o úprave výkonu rodičovských práv a povinností.

III.

Zmeny súvisiacich zákonov

21. V súvislosti so zavedením striedavej osobnej starostlivosti ako štandardu navrhujeme novelizovať i súvisiace zákony – spresniť pravidlá vyplácania príspevku pri narodení, prídavku na deti, uplatňovanie si daňového bonusu a iné.

22. Zaviesť povinnú návštevu kolízneho opatrovníka ešte pred prvým pojednávaním u obidvoch rodičov a povinnosť vypracovať príslušný návrh/vyjadrenie na súd písomne.

23. V súvislosti so zmenami navrhovanými vo vyššie uvedených bodoch navrhujeme novelizovať i niektoré súvisiace ustanovenia Trestného zákona.

Doplnit:

Zaujem dieťaťa - nevedia čo je, clanok
Kolizny opatrovník

Citáty doplnit: Babincova, Lucka danisovic, juras, Nicholson, trampotova,

vždycky se přisuzuje větší váha matce. Nezohledňují někdy, že je to třeba zrovna matka, která dělá v rodině nepřízeň. Která je hysterická, cholerická či sobecká. Asi tak, jak mně to kdysi otevřeně řekla i jedna paní soudkyně. Ano, bývá v tom často vina manželky nebo té ženy. Protože ona navíc, místo aby povýšila štěstí dětí na nejvyšší hodnotu, tak dělá všechno proto, aby její bývalý mužský byl nešťastný. Ale bohužel to pak odnášejí děti...

<http://k213.cz/JOOMLA/Kdyz-je-stastna-rodina-jsou-stastne-i-deti>

"Som absolutny zastanca striedavky, dieta ma byt s oboma rodicmi, bez toho, ci maju rovnake podmienky, alebo nemaju. Myslím si, že striedavka by mala byť samozrejma a prvá možnosť po rozchode. Striedavka ako standard, ak bude problém na niektorej strane súd nech vec mení" - Andrea Babkova

Liga Otcov – o nás
Právna poradňa
Podporte nás